

Školní vzdělávací program

Sociální pracovník V

verze SC 05/2018

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy: Vyšší odborná škola a střední škola
zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí
REDIZO: 600019837
IČ: 00498874
Adresa školy: Smetanova 838, Ústí nad Orlicí 562 01
Ředitel: Mgr. Marie Klementová
Hlavní koordinátor: Mgr. Eva Medunová
Kontakty:
Telefon: 465 521 292
E-mail: szsuo@szsuo.cz, podzimkova@szsuo.cz
Www: WWW.SZSUO.CZ

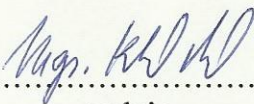
Zřizovatel:

Název: Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11
Pardubice
Adresa: Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

Název ŠVP: Sociální pracovník V
Název oboru: Sociální činnost
Kód: 75-41-M/01
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka studia: 4
Forma studia: denní forma vzdělávání
Platnost: 1. 9. 2018
Verze: SC 05/2018

Datum: 1. 9. 2018

.....
podpis

Mgr. Marie Klementová
ředitelka školy

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
2 PROFIL ABSOLVENTA	6
2.1 Uplatnění absolventa v praxi	6
2.2 Očekávané odborné kompetence:.....	6
2.3 Očekávané klíčové kompetence	6
2.4 Způsob ukončení studia.....	8
3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1 Identifikační údaje oboru	9
3.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.2.1 Popis celkového pojetí vzdělávání	9
3.2.2 Koncepce školy	9
3.2.3 Realizace klíčových kompetencí	10
3.2.4 Realizace odborných kompetencí.....	15
3.2.5 Realizace průřezových témat	17
3.2.6 Organizace výuky.....	19
3.2.7 Způsob hodnocení	20
3.2.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	21
3.2.9 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	24
3.2.10 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	24
3.2.11 Způsob ukončení vzdělávání	24
3.3 Charakteristika školy.....	25
3.4 Podmínky realizace ŠVP	26
3.4.1 Materiální podmínky	26
3.4.2 Vybavení učeben	26
3.4.3 Personální podmínky.....	27
3.5 Spolupráce se sociálními partnery.....	27
3.6 Začlenění průřezových témat	28
UČEBNÍ PLÁN	34
4.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	34
4.2 Učební plán – SOCIÁLNÍ ČINNOST (75-41-M/01)	38
5 UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTŮ	41
5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace	41
5.1.1 Český jazyk a literatura	41

5.1.2 Anglický jazyk	70
5.2 Společenskovední vzdělávání	90
5.2.1 Dějepis.....	90
5.2.2 Občanská nauka.....	100
5.3 Přírodovědné vzdělávání	107
5.3.1 Biologie člověka.....	107
5.3.2 Biologie a ekologie.....	113
5.3.2 Fyzika	119
5.3.3 Chemie	124
5.4 Matematické vzdělávání.....	130
5.4.1 Matematika.....	130
5.5 Estetické vzdělávání	138
5.6 Vzdělávání pro zdraví	139
5.6.1 Péče o zdraví	139
5.6.2 První pomoc	143
5.6.3 Tělesná výchova.....	153
5.6.4 Zdravotní tělesná výchova	168
5.7 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	172
5.7.1 Informační a komunikační technologie.....	172
5.7.2. Technika administrativy a korespondence	180
5.8 Ekonomické vzdělávání	186
5.8.1. Ekonomika	186
5.9. Řízení sociálních služeb	192
5.9.1. Sociální politika.....	192
5.9.2. Sociální zabezpečení	200
5.9.3 Právo.....	207
5.10 Přímá péče a osobní asistence	213
5.10.1 Pečovatelství a osobní asistence.....	213
5.10.2 Péče o staré občany	222
5.10.3. Učební praxe	226
5.11 Sociálně-výchovná činnost.....	232
5.11.1 Hudební výchova.....	232
5.11.2 Výtvarná výchova	242
5.11.3 Dramatická výchova.....	249
5.11.4 Sociální péče	253

5.11.5 Organizace volného času.....	259
5.11.6 Speciální pedagogika.....	276
5. 12 Sociální vztahy a dovednosti.....	284
5. 12.1 Psychologie	284
5.12.2 Komunikace	294
5.13 Seminář na přípravu k maturitní zkoušce.....	300
5.13.1 Seminář z českého jazyka a literatury	300
5.14 Volitelné předměty.....	304
5.14.1 Seminář z anglického jazyka.....	304
5.14.2 Seminář z matematiky	311
6 SEZNAM PŘÍLOH	314

2 Profil absolventa

Název školy:	Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí
Adresa školy:	562 01 Ústí nad Orlicí, Smetanova 838
Zřizovatel:	Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11 Pardubice
Název ŠVP:	Sociální pracovník V
Název oboru:	Sociální činnost
Kód oboru:	75-41-M/01
Platnost:	1. 9. 2018

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolventi se uplatní jako pracovníci sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, např. v domovech pro seniory nebo pro osoby se zdravotním postižením, v centrech denních služeb, denních nebo týdenních stacionářích, v podporovaném bydlení, v pečovatelských nebo asistentských službách, službách pro rodiny s dětmi. Jsou připraveni poskytovat přímou obslužnou péči klientům a podporovat jejich soběstačnost, pomáhat jim při zajišťování domácnosti nebo péče o děti a vykonávat nepedagogickou výchovně-vzdělávací činnost s dětmi i dospělými, také v managementu sociálních služeb. Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných nebo vysokých školách, nebo získat druhou kvalifikaci ve zkráceném studiu na středních školách, zejména v oborech sociálních, zdravotnických, pedagogických.

2.2 Očekávané odborné kompetence:

- poskytuje služby sociální péče,
- vykonává sociální šetření,
- zabezpečuje sociální agendu,
- řeší sociálně právní problémy,
- poskytuje sociálně právní poradenství,
- poskytuje analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti,
- poskytuje odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby: sociální prevence, depistážní činnosti, poskytování krizové pomoci, - sociální poradenství a sociální rehabilitaci,
- dbá o bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce, výrobků, služeb,
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelnosti rozvoje.

2.3 Očekávané klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou chápány jako soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Jsou univerzálně použitelné v různých situacích. Ve výuce se neváží na konkrétní předměty, lze je rozvíjet prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, teoretického i praktického vyučování, ale i prostřednictvím dalších aktivit doplňujících výuku.

Kompetence k učení

Vedou k tomu, aby absolvent byl schopen se efektivně učit a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého vzdělávání:

- má pozitivní vztah k učení,
- ovládá různé techniky učení, různé způsoby práce s textem a dalšími zdroji, je čtenářsky gramotný, porozumí mluvenému projevu,
- sleduje a hodnotí svůj pokrok v učení, zná možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problému:

- porozumí zadání úkolu, uplatňuje různé způsoby řešení problému, při řešení problému pracuje v týmu.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřuje se srozumitelně a přiměřeně situaci,
- v písemné podobě se vyjadřuje přehledně a jazykově správně, dodržuje stylistické normy a odbornou terminologii v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosahuje jazykové způsobilosti pro komunikaci v cizojazyčném prostředí pro pracovní uplatnění,
- chápe výhody znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, stanovuje si přiměřené priority a cíle,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého okolí, adaptuje se na měnící se vnější podmínky,
- pracuje v týmu, podílí se na budování pozitivních mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní podvědomí:

- dodržuje zákony a společenská pravidla, jedná v souladu s morálními principy, aktivně se zajímá o politické a společenské dění, respektuje druhé i v rámci multikulturního soužití,
- uznává hodnotu života, význam životního prostředí, je odpovědný za vlastní život a spoluodpovědný za bezpečnost a zdraví ostatních,
- uznává a podporuje tradice a hodnoty jak svého národa, tak národů ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- má odpovědný vztah ke své profesní budoucnosti, je připraven se přizpůsobovat změnám, umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních příležitostech,
- má přehled o svém pracovním uplatnění, reálnou představu o podmínkách ve svém oboru, umí komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem,
- rozumí podstatě a principům podnikání i soukromého.

Matematické kompetence:

- je schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

Kompetence využívat informační a komunikační technologií a pracovat s informacemi:

- pracuje s osobním počítačem a jeho programovým vybavením i s dalšími prostředky ICT.

2.4 Způsob ukončení studia

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy. Absolvent je zařazen podle platných právních předpisů pro výkon povolání Pracovník v sociálních službách, kód oboru 75-41-M/01. Seznam maturitních předmětů obsahuje příloha č. 3 – Předměty společné a profilové části maturitní zkoušky.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje oboru

Název oboru: Sociální činnost

Kód: 75-41-M/01

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: 1. 9. 2018

3.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.2.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program Sociální pracovník se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 75-41-M/01 Sociální činnost s cílem připravit žáky pro výkon povolání pracovník v sociálních službách podle platných právních předpisů a pro studium na vyšších a vysokých školách. Výchova a vzdělávání jsou zaměřeny tak, aby žáci po úspěšném vykonání maturitní zkoušky byli kvalifikovaně připraveni zabezpečovat samostatně nebo v týmu osobní sociální péči klientům, organizovat a zajišťovat sociální služby a sociální pomoc.

Žáci jsou vzděláváni tak, aby se uplatnili na trhu práce v sociálních službách: sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence.

3.2.2 Koncepce školy

Charakter pedagogické koncepce školy je veden záměrem připravit žáky pro úspěšný a spokojený život v moderní společnosti, pro uplatnění na tuzemském i evropském trhu práce, pro vnímání a chápání současné sociálně-ekonomické a ekologické situace v souvislostech. Vychází z celoživotně pojatého vzdělávání a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje osobnosti. Obecné cíle a oblasti vzdělávání a výchovy se vzájemně doplňují a prolínají. Směřují zejména k dovednostem učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se společně žít.

Cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci vytvořili v návaznosti na základní vzdělání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům klíčové a odborné kompetence. Vzdělávací program tedy poskytuje žákům širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které umožní lépe se adaptovat na rychle se měnící podmínky ve společnosti. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných dovedností v oblasti sociálních služeb.

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj následujících kompetencí - podílet se na zajišťování sociálních služeb, poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující

soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

V oblasti klíčových kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní podvědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, matematické kompetence, kompetence využívat prostředků informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

3.2.3 Realizace klíčových kompetencí

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k učení využíváním vhodných klasických a alternativních metod učení a rozmanitých forem práce.

Ve výuce jednotlivých předmětů jsou žáci vedeni tak, aby ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky k učení, uměli s porozuměním naslouchat mluvenému slovu, přiřazovat a pořizovat si poznámky, uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí a znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve zvoleném oboru. Zdůrazněny jsou motivační činitelé vyučování formulací problémových situací a řešením praktických cílů výuky.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Tyto kompetence jsou rozvíjeny s cílem porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob jeho řešení nebo varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku. Výuka je vedena tak, aby žáci uměli pracovat v týmu, hledat různá řešení problému a svoje řešení dokázali zdůvodnit, obhájit a prezentovat.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi ve škole, ve zdravotnických zařízeních i mimo tyto objekty. Jsou vedeni k schopnosti vyjadřovat se v písemné a ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a uměli se vyjadřovat přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aby se účastnili aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, a přitom respektovali názory druhých. (Vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování). Žáci jsou vedeni, aby uměli zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty na běžná i odborná témata a dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

V písemném projevu jsou žáci vedeni k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie.

Žáci jsou vedeni k orientaci v cizojazyčném prostředí a chápání výhod znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Žáci mohou na základě sebepoznání reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování, mohou si stanovovat cíle a priority podle osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Personální kompetence jsou rozvíjeny osobním příkladem pedagogů, vhodnou motivací, účastí žáků při výuce v zdravotnických zařízeních, exkurzích a organizační přípravou a účastí na akcích školy.

Žáci jsou začleňováni do pracovních týmů, kde se podílejí na realizaci společných pracovních i jiných činností, přijímají a plní odpovědné úkoly, podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů. Přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Žáci jsou vedeni k uznávání hodnot a postojů podstatných pro život v demokratické společnosti, k respektování práv a osobnosti druhých lidí, vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, k jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívání k uplatňování hodnot demokracie, uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobnostní identity a přistupování s aktivní tolerancí k identitě druhých, k aktivnímu se zajímání o politické a společenské dění, jednání v souladu s trvale udržitelným zdrojem tak, že budou chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury tím, že budou uznávat tradice hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Žáci jsou vedeni k využívání svých osobnostních a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce, budování profesní kariéry, k zájmu o celoživotní vzdělávání.

U žáků je rozvíjena schopnost optimálně využívat osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení. Žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,

mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v daném oboru. Umějí vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem, znají obecně práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, rozumějí podstatě a principu podnikání a mají představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích uměli správně použít a převádět jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění, aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., že absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Žáci jsou vedeni tak, aby uměli pracovat s osobním počítačem, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace, využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat. Získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové

sítě Internetu, pracovat z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

3.2.4 Realizace odborných kompetencí

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující odborné kompetence.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., aby absolventi:

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování;
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti;
- prováděli krizovou intervenci a základní sociální poradenství, podíleli se pod odborným vedením na sociálních depistážích a sociální prevenci;
- ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a pracovali s právními i jinými zdroji, odborných informací;
- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů;
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovali kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky;
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti;
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem;
- sledovali průběžně vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči a službách.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., aby absolventi:

- pomáhali mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali;
- sledovali pravidelně změny u klienta a konzultovali je s nadřízeným nebo s odborníky;
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., aby absolventi:

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času;

- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat;
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče;
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace;
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení;
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí v oblasti praktických činností. Žáci jsou připravováni zejména pro činnosti v oblasti osobní asistence, domácí péče a ústavní péče, které spočívají v zabezpečování nezbytné péče o klienty s cílem zachovat a podpořit co nejdéle jejich soběstačnost a sebeúctu,

v zabezpečování styku klientů s institucemi a úřady, ve vyřizování nezbytné administrativní agendy s klienty, v udržování duševní svěžesti klientů s využitím principů duševní hygieny, v podpoře klientů v jejich osobních zájmech a koníčcích, v podpoře klientů udržování a obnovování kontaktu se sociálním prostředím a v zapojování jejich rodinných příslušníků. Žáci jsou dále připravováni na provádění jednoduchých rehabilitačních úkonů pod vedením odborníka, na podporu realizace potřeb postižených dětí a jejich rodin a tím usnadnění jejich autonomie, na přípravu a provádění denního programu s klienty, na spolupráci s odborníky různých profesí, pracovníky sociálního zařízení, orgány péče o děti, příp. o staré občany, organizacemi pro postižené a svépomocnými organizacemi. V sociálně správní oblasti je příprava žáků zaměřena na dovednosti při: vyměřování, vypočítávání a rozhodování o snížení, navýšení a odejmutí sociálních dávek, vedení evidence sociálně potřebných občanů, zpracovávání podkladů pro navazující instituce a organizace, zpracovávání podkladů pro plány sociální pomoci, administrativním zpracováváním dílčích agend sociální péče, organizování sociálních služeb, hospodářském a správním řízení sociálních zařízení a organizací.

Vzdělávání je zejména zaměřeno na zvládnutí výkonů a postupů sociální činnosti, na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit pracovníka v sociálních službách při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou vedeni k nejvyšší kvalitě jejich práce a služeb, k ekonomickému chování v souladu se strategií udržitelného rozvoje, k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování sociálních služeb a jednání s klienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat v souladu s platnými právními předpisy. Důležitým aspektem je výchova a vzdělávání žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí důležitosti prevence zdraví.

Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat v souladu se zákonem č.108/2006Sb.

3.2.5 Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie a budování občanské gramotnosti žáků. Toto vzdělávání zahrnuje vědomosti a dovednosti z oblastí osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů mezi lidmi, společenskými skupinami a zahrnuje vědomosti z oblasti kultury, náboženství, historického vývoje, státu, politického systému, politiky soudobého světa, masových médií, morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity, potřebného právního minima pro soukromý a občanský život.

Pro realizaci této oblasti jsou důležité zejména vyučovací předměty společenskovedního vzdělávání, ale postupuje celým vzdělávacím procesem, nezbytnou podmínkou pro její realizaci je demokratické klima školy, otevřenost k rodičům a širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU i naší republiky. Realizací průřezového tématu Člověk a životní prostředí se zvýší gramotnost pro udržitelnost rozvoje. Environmentální

vzdělávání a výchova poskytují žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví.

Hlavním cílem tohoto vzdělávání je, aby žáci pochopili souvislosti mezi lidskými aktivitami a problematikou životního prostředí, postavení člověka v přírodě a vliv prostředí na zdraví člověka, aby respektovali principy udržitelnosti rozvoje, pochopili odpovědnost za vlastní jednání a osvojili si principy šetrného přístupu k životnímu prostředí.

Toto průřezové téma je realizováno zejména v oblasti přírodovědného vzdělávání, společenskovedního vzdělávání, estetického, vzdělávání pro zdraví a odborného vzdělávání zejména v oblasti vlivu pracovních činností.

Člověk a svět práce

Základním cílem vzdělávání je příprava absolventa, který se umí uplatnit na trhu práce i v životě. Hlavním cílem tohoto průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou formovat odborný profil nezbytný pro kariérní růst.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání. Konkrétní obsahové celky jsou zařazeny do odpovídajících předmětů.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích je budování tzv. informační společnosti.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií jsou nezbytnou podmínkou úspěchu žáků v oblasti profesní, ekonomické, informační i osobní.

Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností. Je nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělávání. Cílem tohoto průřezového tématu je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení všestranně.

Další vzdělávací a mimoškolní aktivity

Další vzdělávací aktivity školy jsou zaměřeny na prohlubování osobního a sociálního rozvoje žáků, na posilování uvědomělého přístupu ke svým povinnostem a jejich plnění, uvědomělého přístupu ke své profesní přípravě s cílem uplatnit se na trhu práce a ve společnosti tak, aby je jejich společenská, profesní a ekonomická pozice plně uspokojovala.

Vzdělávací aktivity se dále zaměřují na vedení žáků k ochraně životního prostředí jako nepominutelného předpokladu pro udržitelný rozvoj společnosti. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své zdraví, podílení se i na podpoře zdraví mladší populace formou přípravy a realizace programů v rámci primární prevence chorob i výskytu negativních jevů mezi žáky škol. V této oblasti spolupracují naši žáci s mateřskými a základními školami spádové oblasti. Programy, projekty a další aktivity školy jsou organizovány většinou pro všechny žáky školy bez rozdílu věku a studijních oborů s cílem stmelovat kolektiv žáků ve třídách i v celé škole, podporovat jejich vzájemnou pomoc a spolupráci, vytvářet a posilovat pocit sounáležitosti se školou, městem a celou společností.

3.2.6 Organizace výuky

Základní informace

Výuka je organizována jako denní forma čtyřletého studia. Vzdělávací proces je veden formou teoretických, teoreticko-praktických a praktických vyučovacích hodin ve škole, v sociálních a zdravotnických zařízeních.

Výuka ve škole probíhá v kmenových a odborných učebnách. Vzdělávací proces je doplňován exkurzemi, odbornými semináři, je obohacen i dalšími formami vzdělávání a mimoškolními aktivitami - kurzy, projekty, exkurze, olympiády, soutěže vědomostní, praktické a sportovní.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol, vytvoření a stmelení třídního kolektivu je na začátek prvního ročníku zařazen adaptační kurz, v měsících leden až březen zimní lyžařský výchovně výcvikový kurz, ve druhém ročníku v červnu se žáci účastní sportovně turistického kurzu. Ve všech ročnících jsou pořádány jedno až třídní školní výlety.

Realizace praktického vyučování

Žáci jsou v hodinách praktického vyučování rozděleni do skupin pro možnost individuálního přístupu k nim a upevňování vědomostí a možnosti častějšího procvičování a zdokonalování dovedností. Od prvního ročníku v předmětech Pečovatelství a osobní asistence výuka probíhá v laboratorních podmínkách. Od třetího ročníku studia je zahájena Učební praxe a Odborná praxe, kde žáci v přirozených podmínkách sociálních a zdravotnických zařízení mohou uplatnit teoretické, teoreticko-praktické a praktické dovednosti. V těchto zařízeních je výuka vedena odbornými učitelkami školy a zkušenými sociálními pracovníky. Součástí praktické výuky jsou exkurze a semináře na pracovištích sociální péče a služeb, kde jsou poskytovány služby formou:

- služby pobytové, ambulantní nebo terénní,
- pobytové služby – spojené s ubytováním v sociálním zařízení (domovy důchodců, týdenní stacionáře),
- ambulantní služby – osoby docházejí do zařízení sociálních služeb a součástí není ubytování (denní stacionáře),
- terénní služby – služby jsou poskytovány osobě v jejím přirozeném sociálním prostředí.

Výchovné vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím a výchovném procesu jsou využívány jak klasické metody výuky, tak metody alternativní. Cílem je snaha žáka motivovat, aktivovat a získat ho pro dobrou spolupráci. Učitelé dbají, aby byli všichni žáci do výuky vtaženi, učební látku pochopili a měli možnost si získané vědomosti a dovednosti v průběhu učebního bloku ověřit a procvičit, proto jsou voleny různé metody a strategie učení.

Skupinové učení

Práce ve skupinách rozvíjí aktivitu žáků. Umožňuje jim, aby si procvičili metody, pravidla a slovní zásobu. Nesměli žáci se obvykle nechají snadněji přimět k aktivitě ve skupině.

Problémové vyučování

Problémové vyučování rozvíjí u žáků kompetence k řešení problémů. Podle způsobu organizace problémových situací lze rozlišit různé přístupy k jejich řešení, tím i kreativitu a myšlenkové pochody žáků.

Projektové vyučování a samostatná práce

Projektové vyučování a samostatná práce umožňují rozvíjet u žáků širokou škálu dovedností. Žáci mají možnost nejen aplikovat a procvičovat již získané vědomosti a dovednosti, ale obohatit se o nové poznatky a hlouběji prostudovat některá zjištěná fakta. Žáci většinou individuálně zpracovávají stanovený úkol, který má přesně stanovená pravidla.

Alternativní metody

Alternativní metody jsou zařazovány do výuky jako metody motivační, aktivační, stimulující, rozvíjející myšlenkové pochody, zvyšující sebevědomí žáků a jejich komunikativní dovednosti.

3.2.7 Způsob hodnocení

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu a je veřejně dostupný. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků vychází z platných právních předpisů. Viz příloha č. 1 – Školní řád.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků výchovy a vzdělávání učitelé získávají následujícími metodami:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- soustavným sledováním výkonů žáků (připravenost na vyučování, dochvilnost, zájem o studium),
- aktivním přístupem žáků k vyučování, zpracováváním zadaných úkolů,
- účastí na školních akcích,
- různými druhy zkoušek - písemné, ústní, praktické, grafické, pohybové,
- ročníkovými písemnými pracemi, praktickými zkouškami, seminárními pracemi,
- vederním Deníku praktického vyučování, záznamu o odborné praxi,
- účastí na soutěžích, olympiádách, projektech souvisejících se vzděláváním,
- dodržováním BOZP a PO.

Zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci rozličných metod, forem a prostředků hodnocení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevu, výkonu, písemnosti, praktické činnosti, výrobku. S výsledky hodnocení učitel žáka seznámí bez zbytečných odkladů.

Zveřejnění výsledků vzdělávání

Učitel výsledky hodnocení a klasifikace zaznamenává průběžně v systému Edookit. Každý žák a zákonný zástupce je seznámen s možností dálkového individuálního přístupu k výsledkům klasifikace. Zákonný zástupce je vždy včas informován třídním učitelem o výrazné změně chování a prospěchu žáka.

3.2.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Ty se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně škola uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. PLPP a IVP zpracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy.

Při poskytování podpůrných opatření může ředitel školy ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených tímto ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku. Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, jiný pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření:

- využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků,
- poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků,
- úprava materiálních a organizačních podmínek výuky,
- úprava podmínek přijímání ke vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ,
- úprava podmínek ukončování vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická intervence** (zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními) nebo **pedagogická intervence** (vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory a řídí se aktuálním doporučením ŠPZ. **Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené tímto ŠVP.**

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny a ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

Vzdělávání nadaných žáků

Výuka nadaných žáků by měla podněcovat rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za **nadaného** žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky **vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

Za žáka **mimořádně nadaného** se pak považuje především žák, jehož **rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru.

Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Těmto žákům škola věnuje zvýšenou pozornost a využívá pro rozvoj jejich nadání podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků a umožnit žákům účastnit se:

- výuky ve vyšším ročníku,
- paralelně se vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně vyšší odborné školy (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích,
- účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí,
- zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole:

Za koordinaci péče o žáky se SVP a o žáky nadané i mimořádně nadané zodpovídá výchovný poradce:

- vyhledává a provádí orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky (vše ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a s třídními učiteli),
- zajišťuje a zprostředkovává vstupní i průběžnou diagnostiku žáků se SVP a žáků nadaných, zajišťuje jejich integraci do vzdělávacího procesu,
- vede evidenci žáků se SVP a shromažďuje doporučení ze ŠPZ, které je součástí dokumentace žáka,
- sleduje využívání poskytovaných podpůrných opatření a průběžně vyhodnocuje jejich účinnost,
- spolupracuje a komunikuje s učiteli příslušných vyučovacích předmětů a zprostředkovává potřebné informace,
- spolupracuje a komunikuje se ŠPZ (pedagogicko-psychologická poradna a speciální pedagogické centrum), střediskem výchovné péče, případně s dalšími institucemi,

- spolupracuje a komunikuje se žáky a rodiči nezletilých žáků.

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP:

- PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě identifikace obtíží žáka,
- při tvorbě PLPP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci PLPP škola stanoví způsoby práce s žákem (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost zvolených metod (rozvoj vnímání, práci s textem, zapamatování a reprodukci, úroveň vědomostí a dovedností, postoje a motivaci atd.), poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud se během 3 měsíců neobjeví významná změna a žák se naopak zhoršuje, škola navrhne návštěvu ŠPZ,
- škola poskytne ŠPZ celý PLPP spolu se snímkem školy,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP i pro žáky nadané:

- IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě doporučení ŠPZ,
- při tvorbě IVP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci IVP škola stanoví podpůrná opatření dle doporučení ŠPZ (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost podpůrných opatření, poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud zvolená podpůrná opatření nejsou účinná a žák se naopak zhoršuje, škola kontaktuje ŠPZ, které vystavilo doporučení,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP a při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných škola postupuje následovně:

- povzbuzuje žáky při případných neúspěších a posiluje jejich motivaci k učení,
- uplatňuje formativní hodnocení žáků,
- poskytuje pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem
- k individuálním obtížím jednotlivců,
- věnuje pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i ve škole,
- spolupracuje s odbornými institucemi, zejména se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.),
- spolupracuje s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku,
- spolupracuje se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (předmět Učební praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, případně škola seznámí zaměstnavatele se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim,

- realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

3.2.9 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve výchovně vzdělávacím procesu z platných právních. Bezpečnostní technik školy pravidelně 1x ročně žáky a pracovníky školí a seznamuje s ohrožením, možnými riziky při teoretickém a praktickém vyučování, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

Prostory pro výuku odpovídají stanoveným platným právním předpisům.

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

- důkladné a prokazatelné seznámení žáků s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, organizací práce a pracovními postupy,
- používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům,
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovní činnosti,
- seznámení žáků s vybranými kapitolami platných právních předpisů.

3.2.10 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Podmínky přijetí ke vzdělávání jsou plně v souladu s platnými právními předpisy. Kritéria přijímacího řízení - viz příloha č. 2.

Podmínky pro přijetí jsou:

- splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním školní docházky,
- splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů,
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů daného oboru podle platných právních předpisů,
- zdravotní omezení dle Nařízení vlády č. 291/2010 SB. v platnosti od 31. 8. 2010 (závažné duševní nemoci a poruchy).

Organizace, forma a obsah přijímacího řízení, kritéria pro přijetí:

Jednotlivá kola přijímacího řízení jsou vyhlašována ředitelem školy způsobem stanoveným aktuálním prováděcím právním předpisem. Počet kol není omezen. Termíny pro první kolo přijímacího řízení je stanoven prováděcím právním předpisem a je vždy včas uveřejněn na webových stránkách školy.

O konání přijímací zkoušky vždy aktuálně rozhodne ředitel školy. Pokud se nebudou přijímací zkoušky vykonávat, budou stanovena kritéria pro přijetí uchazeče pro daný obor a zveřejněna vždy v souladu s platnými právními předpisy.

3.2.11 Způsob ukončení vzdělávání

Studium na střední škole zdravotnické a sociální se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou,

jestliže žák úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy.

Společná část maturitní zkoušky vychází ze Školského zákona, vyhlášek a nařízení.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 3 povinných zkoušek, které tvoří soubor předmětů: Psychologie + Speciální pedagogika, Sociální péče + Sociální zabezpečení + Sociální politika, Učební praxe (viz příloha č. 3). Dále může žák konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy.

3.3 Charakteristika školy

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je příspěvkovou organizací zřízenou Pardubickým krajem se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice. Sdružuje dvě součásti, a to střední zdravotnickou a sociální školu s kapacitou 250 žáků a vyšší odbornou školu s kapacitou 90 studentů.

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je školou mladou. Byla otevřena 1. září 1979 v budově Gymnázia Ústí nad Orlicí. V roce 1992 se škola přestěhovala do zrekonstruovaných prostor bývalé hospodářské školy z dvacátých let 20. století. Budova školy je dobře strategicky umístěna - blízko úřadu práce, sociálního odboru města, domova pro děti a mládež se speciální péčí, centra sociální péče města, centra komplexní péče a oblastní charity, kam chodí žáci na odbornou a souvislou praxi, 5 minut chůze od náměstí i autobusového nádraží. Okolí školy obklopuje park. Samotné město Ústí nad Orlicí je podhorské městečko s překrásným historickým náměstím a malebným okolím.

Škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání na středoškolské úrovni a připravuje je pro výkon povolání Pracovníci v sociálních službách podle platných právních norem a pro studium na vyšších a vysokých školách. Výchova a vzdělávání po odborné a praktické stránce žáky připravuje na výkon povolání nebo studium na vyšší odborné a vysoké škole se sociálním zaměřením. Žáci jsou zapojováni do organizace chodu školy. Je ustanovena studentská rada, která zasedá spolu s vedením školy jedenkrát za dva měsíce.

Škola poskytuje vzdělávání žákům z regionu Ústí nad Orlicí, Rychnova nad Kněžnou, Svitav, Šumperka i jiných oblastí. Spoje umožňují žákům do školy dojíždět bez problémů. Těm, kteří dojíždět nemohou, nabízí ubytování v domově mládeže.

Žáci školy jsou vedeni k smysluplnému využívání volného času. Škola jim nabízí kurz sportovní masáže, zajišťuje besedy s lékaři, se zaměstnanci úřadu práce a dalšími zajímavými lidmi. Škola spolupracuje s mateřskými a základními školami města a okolí, Českým červeným křížem, s Městem Ústí nad Orlicí, s mateřskou školou a základní školou při Orlickoústecké nemocnici, s Domovem pro děti a mládež se speciální péčí v Ústí nad Orlicí.

Žáci se zapojují do humanitárních akcí, sportovních soutěží a turnajů, olympiád v jazycích, aktivně se účastní odborných seminářů, školní akademie a podílí se na přípravě a organizaci maturitního plesu. Škola je zapojena do dlouhodobých projektů: Zdravý úsměv, Hrou proti AIDS, Zdravý životní styl, organizuje a pořádá pro žáky základních škol kurzy první pomoci. Vedení školy i učitelé se snaží se o navázání mezinárodní spolupráce se školami stejného zaměření. Škola nabízí žákům a studentům zapojení do programů eTwinning a ERASMUS+.

Při šetření mezi žáky, rodiči i učiteli školy bylo zjištěno, že hodnocení školy je nad průměrem ostatních středních škol jak v oblasti podmínek vzdělávání, průběhu vzdělávání, ve spolupráci školy s rodiči, ve vzájemných vztazích školy s žáky a rodiči, řízení školy, tak i bezpečném a zdravém prostředí školy.

Ve škole vládne pracovní, klidná, přátelská atmosféra. Vyučující dbají o pochopení a zvládnutí učební látky, aby žáky připravili pro výkon pracovníka v sociálních službách i studium na vyšší a vysoké škole a pro život v demokratické společnosti.

3.4 Podmínky realizace ŠVP

3.4.1 Materiální podmínky

Školní výuka probíhá ve školní budově, která je majetkem Pardubického kraje a má devět kmenových učeben, tři odborné učebny pro výuku pečovatelské a osobní asistence, jednu pro výuku první pomoci, odborné učebny pro výuku cizích jazyků, fyziky, chemie, biologie člověka, psychologie, výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy se využívá posilovna, gymnastický sálek a hřiště v areálu školy a tělocvična gymnázia. Odborná výuka a odborná praxe probíhají ve spolupráci se sociálními partnery na školních stanicích v sociálních zařízeních města Ústí nad Orlicí a orlickoústeckého regionu, vždy na základě smluvního vztahu.

3.4.2 Vybavení učeben

kmenová učebna pro 30 žáků: počet 9

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, plátno, zařízení pro notebook, ve 2 učebnách je interaktivní tabule

z toho odborná učebna pro výuku biologie člověka: počet 2
anatomické modely, obrazy

z toho odborná učebna pro výuku první pomoci: počet 1
pomůcky pro PP

jazyková učebna: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, rádio s přehrávačem CD a MP3, dataprojektor, notebook, plátno, mapy, slovníky

učebna pro výuku informačních a komunikačních technologií: počet 1

15 počítačů, počítač pro učitele, dataprojektor, plátno, speciální softwarové vybavení

odborná učebna pro výuku fyziky a chemie: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, laboratorní vybavení dle nároku výuky

odborná učebna pro výuku pečovatelské a osobní asistence: počet 3

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, vybavení dle nároku výuky

posilovna: počet 1

10 stanovišť s posilovacími stroji

gymnastický sálek: počet 1

tělocvičné náčiní a pomůcky pro prostná cvičení, TV s připojením na internet

Žáci mají možnost využívat informační centrum školy, studovnu po celou dobu školního vyučování od 7 do 16 hodin a sportoviště školy i mimo vyučování.

3.4.3 Personální podmínky

Pedagogický sbor Vyšší odborné školy a střední školy zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí je vcelku stabilizovaný a věkově vyrovnaný. Výuka je zajišťována kvalifikovanými učiteli. Všichni pedagogové jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků v souladu platnými právními předpisy.

Profesionální úroveň pedagogického sboru je zvyšována plánovaným a následně realizovaným dalším vzděláváním pedagogů.

3.5 Spolupráce se sociálními partnery

Za základní sociální partnery jsou považováni rodiče a žáci. Rodiče se školou spolupracují velmi aktivně prostřednictvím Spolku přátel Střední školy zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí. Pravidelně se setkávají na pracovních jednáních s ředitelstvím školy. Z jejich strany je škola podporována morálně. Správní rada se schází dvakrát ročně, v případě potřeby i častěji, a valná hromada dvakrát ročně. Ředitelka školy se jedenkrát za dva měsíce setkává se zástupci žáků na Studentské radě. V radě jsou zástupci žáků ze všech tříd a mají možnost se vyjádřit k problémům, které je tíží. Jednání bývají přínosná a také slouží jako zpětná vazba pro pedagogy.

V roce 2005 byla zřízena Školská rada při Vyšší odborné škole a střední škole zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí jako orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. (Školský zákon č. 564/2004 Sb.). Školská rada se schází minimálně dvakrát ročně.

Za důležité sociální partnery jsou považovány zařízení poskytující sociální služby, různé typy sociálních zařízení pro děti, dospělé a staré občany (domov důchodců, stacionář), terénní pečovatelská služba a sociální orgány statní správy a samosprávy (např. správy sociálního zabezpečení, sociální referáty městských a obecních úřadů, úřadů práce). Žáci jsou v těchto zařízeních připravováni pro osobní práci s klientem, tj. zajišťování jeho osobních potřeb, aktivizaci a sociální terapii s cílem podpořit co nejdéle soběstačnost klienta a jeho sebeúctu. Dále se žáci připravují pro technickoadministrativní a organizační činnosti na úseku řízení sociálních služeb a sociálních zařízení a poskytování sociálních služeb. Spolupráce s odbornými pracovníky jednotlivých organizací umožňuje škole získávat nejmodernější poznatky z oblasti sociální činnosti. Dalším sociálním partnerem je vysoká škola – Fakulta zdravotnických studií v Pardubicích. Absolventi mohou pokračovat ve studiu studijního oboru Zdravotně sociální pracovník. Vyšší odborná škola Gustava Habrmanna v České Třebové nabízí vyšší odborný typ studia ve studijním oboru Sociální práce. Přínosným sociálním partnerem je úřad práce, jehož odborníci poskytují konkrétní informace, vysvětlení a rady týkající se oblasti dalšího vzdělávání, zaměstnání a trhu práce.

Sociální partneři: Úřad práce Ústí nad Orlicí, Sociálního odboru města Ústí nad Orlicí, Domov důchodců Ústí nad Orlicí, Domov pro děti a mládež se speciální péčí Ústí nad Orlicí, Centrum sociální péče města Ústí nad Orlicí, Centrum komplexní péče Ústí nad Orlicí, Oblastní charita Ústí nad Orlicí, Domov po hradem Žampach. V souladu s platnými právními předpisy uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery, fyzickými a právnickými osobami. Na základě smluv dochází u těchto partnerů k vykonávání povinné odborné i učební praxe.

Dalšími významnými sociálními partnery jsou: Město Ústí nad Orlicí, Český červený kříž Ústí nad Orlicí, zdravotní pojišťovny a další instituce.

3.6 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Starověk
	Občanská nauka Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Soudobý svět
	Biologie a ekologie Člověk a životní prostředí
	Dramatická výchova Dramatizace a improvizace
2. ročník	Dějepis Demokracie a diktatura, Svět v blocích
	Občanská nauka Člověk a právo
	Organizace volného času Září
	Péče o zdraví Zdravotní zabezpečení v ČR a vybrané nemoci se sociálním dopadem
	Péče o staré občany Stárnutí a stáří
	Sociální péče Sociální péče, Péče o rodinu
	Komunikace Komunikace v sociální péči
3. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - Světová lit. 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - Česká lit. 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 1. pol. 20. st.
	Anglický jazyk Česká republika, Praha, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století
	Sociální péče Péče o staré občany, Péče o občany se zdravotním postižením, Péče o sociálně potřebné občany

	Učební praxe Zabezpečení nezbytné péče o klienty, Zabezpečení styku klientů s institucemi a úřady
	Psychologie Sociální psychologie
4. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 2. pol. 20. stol., Literatura a ostatní druhy umění - Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti, Literatura a ostatní druhy umění - Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti, Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách, Literatura a ostatní druhy umění - Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti
	Seminář z českého jazyka a literatury Rozbor cvičných pracovních listů na základě přečtené povinné literatury
	Pečovatelské a osobní asistence Specifika péče o jednotlivé kategorie klientů
	Sociální péče Organizace a řízení sociální péče
	Sociální politika Sociální politika, Politika sociálního zabezpečení, Rodinná politika, Bytová politika, Komunitní plánování na úrovni krajů a obcí
	Učební praxe Zabezpečení nezbytné péče o klienty, Zabezpečení styku klientů s institucemi a úřady

Člověk a životní prostředí

pokrytí předmětem: Biologie a ekologie
integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Středověk a raný novověk (16.-18. století)
	Občanská nauka Soudobý svět
	Biologie a ekologie Základy genetiky - dědičnost a proměnlivost, Základy ekologie, Člověk a životní prostředí
	Fyzika Vlnění a optika, Fyzika atomu
	Chemie Obecná chemie, Organická chemie

	Tělesná výchova Lyžování
	Výtvarná výchova Plastická a prostorová tvorba, Soudobé výtvarné směry a postupy
	Pečovatelská a osobní asistence Základy hygieny a epidemiologie
2. ročník	Dějepis Svět v blocích
	Anglický jazyk Sport, zdraví, zdravý životní styl, Počasí, příroda, globální problémy
	Občanská nauka Člověk a svět
	Chemie Organická chemie, Biochemie
	Tělesná výchova Turistika a sporty v přírodě
	Organizace volného času Září
	Péče o zdraví Péče o zdraví
	Pečovatelská a osobní asistence výživové potřeby klienta
4. ročník	Sociální politika Zdravotní politika

Člověk a svět práce

integrace ve výuce

1. ročník	Informační a komunikační technologie Počítačové sítě, Informační zdroje, Celosvětová počítačová síť Internet
	Anglický jazyk Povolání
	Pečovatelská a osobní asistence Profesní etika
2. ročník	Anglický jazyk Vzdělávání
	Dějepis Svět v blocích

	Občanská nauka Člověk a svět
	Informační a komunikační technologie Aplicační software z oblasti zdravotnictví
	Psychologie Člověk jako osobnost
	Komunikace Komunikace v sociální péči
3. ročník	Český jazyk a literatura Administrativní styl
	Anglický jazyk Svět ve 21. století
	Ekonomika Pracovněprávní vztahy a související činnosti
4. ročník	Sociální politika Politika zaměstnanosti, Vzdělávací politika
	Technika administrativy a korespondence Personální písemnosti
	Speciální pedagogika Multikulturní výchova
	Psychologie Psychologie v sociální péči

Informační a komunikační technologie

pokrytí předmětem: Informační a komunikační technologie

integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Základy informatiky
	Anglický jazyk Osobní údaje, Bydlení, Rodina, Kultura a volnočasové aktivity, Stravování, Povolání
	Dějepis Modernizace společnosti, Modernizace společnosti a jedinec
	Občanská nauka Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Soudobý svět
	Biologie a ekologie Rozmanitost organismů, Člověk a životní prostředí

	Fyzika Termika, Elektřina a magnetismus
	Chemie Obecná chemie, Anorganická chemie, Organická chemie
	Biologie člověka Krev
	První pomoc Příruční lékárna, Akutní otravy
	Hudební výchova Informační zdroje, Hudba z hlediska jejího historického vývoje
2. ročník	Anglický jazyk Vzdělávání, Sport, zdraví, zdravý životní styl, Cestování, Počasí, příroda, globální problémy
	Dějepis Svět v blocích
	Občanská nauka Člověk a právo
	Chemie Organická chemie, Biochemie
	Péče o zdraví Zdravotní zabezpečení v ČR a vybrané nemoci se sociálním dopadem
	Péče o staré občany Stárnutí a stáří, Výživa ve stáří, Nemoci postihující jednotlivé systémy lidského těla
3. ročník	Anglický jazyk Nákupy, Česká republika, Praha, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století
	Matematika Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách
	Ekonomika Podnik
	Právo Základní pojmy teorie práva
	Péčovatelsví a osobní asistence vedení dokumentace
	Technika administrativy a korespondence Základní strojopisný výcvik, Normalizovaná úprava písemností,

4. ročník	Anglický jazyk Typy sociálních zařízení v ČR
	Seminář z českého jazyka a literatury Rozbor cvičných pracovních listů na základě přečtené povinné literatury
	Technika administrativy a korespondence Zdokonalování strojopisného výcviku, Aplikační software z oblasti zdravotní a sociální, Aplikační software z oblasti ekonomické, státní správy a samosprávy
	Sociální péče Organizace a řízení sociální péče, Charitní činnost
	Speciální pedagogika Zdroje informací
	Učební praxe Vedení evidence sociálně potřebných občanů

4 Učební plán

4.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Školní vzdělávací program – Sociální pracovník V, verze, SC 05/2018, platnost od 1. 9. 2018															
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů–128 34, 34, 32, 28
Jazykové vzdělávání	15	480		19									4	19	604
	5	160	Český jazyk a literatura	6	1,5		1,5		1	0,5	1	0,5	1	6	192
			Seminář z ČJL	1								1	1	1	28
	10	320	Cizí jazyk	12	2	1	3		2	1	3		2	12	384
Společenskovědní vzdělávání	5	160		5									0	5	170
			Dějepis	2	2									2	68
			Občanská nauka	3	2		1							3	102
Přírodovědné vzdělávání	4	128		8									4	8	272
			Biologie člověka	2		2							2	2	68
			Biologie a ekologie	2		1							1	2	68
			Fyzika	1	1									1	34
			Chemie	3	2			1					1	3	102

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů–128 34, 34, 32, 28
Matematické vzdělávání	8	256		8									0	8	262
			Matematika	8	3		2		2		1			8	
Estetické vzdělávání	5	160		7									2	7	226
	4	128	Český jazyk a literatura ¹⁾	6	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	2	6	192
	1	32	Dějepis ¹⁾	1			1							1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256		11									3	11	356
			Péče o zdraví	1				1					1	1	34
			První pomoc	1		1							1	1	34
			Tělesná výchova	8	2		2		2		2		0	8	256
			Zdravotní TV	1						1			1	1	32
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128		6									2	6	196
			Informační a komunikační technologie	4	2		2						0	4	136
			Technika administrativy a korespondence	2						1		1	2	2	60

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů–128 34, 34, 32, 28
Ekonomické vzdělávání	3	96		4									1	4	120
			Ekonomika	4					2		1	1	1	4	120
Řízení sociálních služeb	6	192		8									2	8	248
			Sociální politika	3							2	1	1	3	84
			Sociální zabezpečení	4			2		2					4	132
			Právo	1						1			1	1	32
Přímá péče a osobní asistence	10	320		21									11	21	652
			Pečovatelství a osobní asistence	7	2		2			1	2		1	7	224
			Péče o staré občany	2				2					2	2	68
			Učební praxe	12					4	2		6	8	12	360
Sociálně-výchovná činnost	20	640		22									2	22	704
			Hudební výchova	2	2									2	68
			Výtvarná výchova	2	2									2	68
			Dramatická výchova	2			2							2	68
			Sociální péče	7			2		2	1	2		1	7	220
			Organizace volného času	4			2		2					4	132
			Speciální pedagogika	5					2		2	1	1	5	148

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů–128 34, 34, 32, 28
Sociální vztahy a dovednosti	8	256		8										8	258
			Psychologie	6	1		2		1		2			6	190
			Komunikace	2			2							2	68
Povinně volitelný seminář k MZ	0	0		1									1	1	28
			Seminář z AJS/MATS	1							1		1	1	28
Disponibilní hodiny	32	1024											32		
Celkem	128	4096		128										128	4096

¹⁾Estetické vzdělávání vyučováno v Českém jazyce a Dějepise.

²⁾ Semináře k maturitní zkoušce.

4.2 Učební plán – SOCIÁLNÍ ČINNOST (75-41-M/01)

Kmenový obor: 53-41-M

Studijní obor: 53-41-M/01

Denní studium

Platnost ŠVP: 1. září 2018 počínaje prvním ročníkem (verze 05/2018)

Předmět	zkratka	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	Celkem
Český jazyk a literatura	ČJL	3	3	3	3	12
Cizí jazyk	AJ	3 (3)	3 (3)	3 (3)	3 (3)	12
Dějepis	DEJ	2	1			3
Občanská nauka	OBN	2	1			3
Biologie a ekologie	BIE	2				2
Fyzika	FYZ	1				1
Chemie	CHE	2	1			3
Matematika	MAT	3	2	2	1	8
Tělesná výchova	TEV	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8
První pomoc	PP	1 (1)				1
Biologie člověka	BIO	2				2
Péče o zdraví	POZ		1			1
Technika administrativy a korespondence	TAK			1 (1)	1 (1)	2
Informační a komunikační technologie	IKT	2 (2)	2 (2)			4
Ekonomika	EKO			2	2	4
Sociální politika	SOP				3	3
Sociální zabezpečení	SOZ		2	2		4
Právo	PRA			1		1
Pečovatelská a osobní asistence	POA	2 (2)	2 (2)	1 (1)	2 (2)	7
Péče o staré občany	PSO		2			2
Zdravotní TV	ZTV			1 (1)		1
Hudební výchova	HV	2 (1)				2
Výtvarná výchova	VV	2				2
Sociální péče	SPE		2	3	2	7
Organizace volného času	OVC		2 (2)	2 (2)		4
Speciální pedagogika	SPP			2	3	5
Učební praxe	UP			6 (6)	6 (6)	12

Psychologie	PSY	1	2	1	2	6
Dramatická výchova	DV		2 (1)			2
Komunikace	KOM		2 (1)			2
Seminář ČJL	ČJLS				1	1
Volitelný seminář AJS/MATS	AJS/ MATS				1	1
Celkem		32	32	32	32	128

Poznámky k učebnímu plánu SČ:

1. Ve výuce cizích jazyků se realizuje jazyk anglický.
2. Adaptační kurz: 1. ročník, doporučená, dobrovolná aktivita
Cíle pobytu: vytváření zdravých a pevných sociálních vazeb v třídním kolektivu, vytváření neformálních vztahů mezi žáky a učiteli.
Adaptační kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
3. Lyžařský kurz: 1. ročník, dobrovolná aktivita
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový
Zimní kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
4. Sportovně turistický kurz: 2. ročník, doporučená, dobrovolná aktivita.
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový
Sportovně turistický kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
5. Předmět Pečovatelství a osobní asistence je předmět teoreticko-praktický, výuka probíhá ve skupinách v odborných učebnách školy.
6. Učební praxe je předmětem praktickým, probíhající ve smluvních zařízeních sociálních služeb.
7. Odborná praxe je součástí předmětu Učební praxe a je zařazena do 3. – 4. ročníku v celkovém rozsahu 6 týdnů.
8. Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je přednostní při výuce cizích jazyků, cvičení. Dělení je v pravomoci ředitele školy, musí odpovídat platné legislativě a požadavkům BOZP.
9. Volitelné předměty slouží k posílení a prohloubení vzdělávání a k přípravě na maturitní zkoušku. Ve 4. ročníku volí žáci z nabídky: Seminář z anglického jazyka a Seminář z matematiky.

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva v ŠVP	34	34	32	28
Adaptační kurz	1			
Lyžařský výcvik	1			
Sportovní kurz		1		

Odborná praxe			4	2
Maturitní zkoušky				3
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně-vzdělávací akce, projekty, odborné přednášky, exkurze, výlety)	4	5	4	4
Celkem	40	40	40	37

5 Učební osnovy předmětů

5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá kultivaci člověka, vychovává žáky k vytříbenému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak literární vzdělávání (estetické vzdělávání) prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Vede žáky ke kultivaci estetického vnímání a má významnou úlohu pro rozvoj občanských, personálních a sociálních kompetencí. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam umění pro člověka,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému citění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Český jazyk obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to

v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Literatura obsahuje chronologický přehled české a světové literatury a literární historie. Učivo je probíráno v souvislosti s danou dobovou situací, vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Součástí výuky je rozbor literárních textů s využitím znalostí literární teorie.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně,
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- byli schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu,
- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- uvědomovali vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- všímali vlivu dějinného vývoje na literární tvorbu,
- rozšířili pasivní slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti,
- vytvořili vlastní žebříček postojů, hodnot a jednali v souladu s morálními normami demokratické společnosti,
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby,
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím.

Výukové strategie

Ve výuce českého jazyka jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje, je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika. Součástí výukových strategií jsou návštěvy divadelních a filmových představení, kulturních institucí (muzea, knihovny), besedy se spisovateli a významnými osobnostmi současné literatury a kultury. Žáci jsou vedeni k četbě hodnotné literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Předmět Český jazyk a literatura je tvořen v každém ročníku 1,5 hod. jazykové a slohové výchovy a 1,5 hod. literárního vzdělávání. Výuka jednotlivých témat bude probíhat v tematických blocích, kdy se budou pravidelně střídát hodiny jazykové, slohové a literární.

Zápis v papírové třídní knize - číslování hodin: celkový počet hodin / počet hodin literární výchovy (odpovídají hodinám estetického vzdělávání); počet hodin vzdělávání a komunikace v českém jazyce odpovídá rozdílu hodin před a za lomítkem.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v jazykovém vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity žáků dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů, prezentace individuální nebo skupinové práce. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací, v každém pololetí 1. - 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku pouze v 1. pololetí.

Hodnocení v literárním vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu, posuzuje se úroveň znalostí literární teorie, práce s literárním textem, znalost historického vývoje v souvislosti s literaturou, vlastní práce a schopnost její prezentace, komunikační schopnosti a aktivity v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení. Znalosti jsou ověřovány pomocí didaktických testů a ústním zkoušením.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Jazykové vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávali administrativní písemnosti a zdravotnické dokumenty podle platných norem, aby dodržovali jazykové i stylistické normy a vhodně využívali zdravotnickou terminologii v odborných slohových útvarech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- kompetence k využití prostředků IKT a práce s informacemi, tzn. žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu.

Jazykové vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žáci měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, aby získali schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, aby si osvojili dovednost jednat s lidmi, aby se orientovali v masových médiích, aby rozvíjeli komunikativní a personální kompetence a osvojili si práci s informacemi,
- Člověk a svět práce, kde výuka směřuje k tomu, aby žáci uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, osvojili si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, uměli komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a výnam vzdělání.

Literární vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy, uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, byli tolerantní k identitě jiných lidí,

- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci dokázali na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví,
- kompetence komunikativní, tzn. aby žáci byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulovali srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastnili diskuzí, respektovali názor druhých, dokázali vyhledávat informace a využívat je,
- kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky IKT, tzn. aby žáci byli schopni pracovat s prostředky IKT, využívali informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, krásná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd. na základě práce s literárními texty,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk a literatura se prolíná s předměty:

- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Velké občanské revoluce, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Informační a komunikační technologie - Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu,
- Psychologie - Základy sociální psychologie.

1. ročník, 2,5 + 0,5 h týdně, povinný

ZÁKLADY INFORMATIKY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • orientuje se ve výstavbě textu • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace • rozumí obsahu textu i jeho částí • vypracuje anotaci • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje	Práce s textem a získávání informací Práce s různými příručkami pro školu a veřejnost Základy informatiky: - jazyk a informace, zdroje informací - orientace v textu, výpisky, osnova - konspekt, resumé a teze - knihovny a jejich služby - získávání a zpracovávání informací z textu - techniky a druhy čtení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

- získávání a zpracovávání informací z textu - internet - zdroje informací

OBECNÉ POUČENÍ O SLOHU, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Obecné poučení o slohu: - styly a slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní - slohové postupy a útvary - literatura faktu a umělecká literatura

VYPRAVOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se ve výstavbě textu - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Vypravování: - podstata, kompozice, jazyk, přímá řeč - vypravování v uměleckém stylu

BĚŽNÉ INFORMAČNÍ POSTUPY A ÚTVARY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - samostatně zpracovává informace - samostatně vyhledává informace	Komunikační a slohová výchova Běžné informační postupy a útvary: - dotazník, formulář, zpráva, oznámení, fax, e-mail, inzeráty, ústní projevy, konverzace, dopisy, referáty Kultura - společenská kultura – principy a normy společenského chování, společenská výchova

popíše vhodné společenské chování v dané situaci	
--	--

PARAJAZYKOVÉ A MIMOJAZYKOVÉ DOROZUMÍVÁNÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Komunikační a slohová výchova Parajazykové a mimojazykové dorozumívání: - neverbální komunikace, značky, symboly

ZDROJE INFORMACÍ O JAZYCE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zdroje informací o jazyce: - normativní jazykové příručky

JAZYK A ŘEČ, JAZYKOVÁ KOMUNIKACE, JAZYK. KULTURA, NORMA A KODIFIKACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, norma a kodifikace

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
řídí se zásadami správné výslovnosti	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti
---	--

SLOVNÍ ZÁSoba, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Slovní zásoba: - členění slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov - slovníky

GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - text interpretuje a debatuje o něm	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM - ÚVOD DO STUDIA LITERATURY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm	- základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STAROVĚK, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STŘEDOVĚK, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - RENESANCE A HUMANISMUS, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - BAROKO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	

- časové vymezení
- charakteristika období
- nejvýznamnější představitelé

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - NÁRODNÍ OBROZENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

2. ročník, 2,5 + 0,5 h týdně, povinný

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastní jména v komunikaci - osobní jména - zeměpisná jména - názvy podniků a výrobků

FRAZELOGIE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastnosti frazémů, druhy, kulturní frazémy

POJMENOVÁNÍ NOVÝCH SKUTEČNOSTÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - stavba slova - tvoření slov

TVAROSLOVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - slovní druhy - tvary slov

POPIS, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - orientuje se ve výstavbě textu - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova - druhy popisu - výstavba popisu - popis prostý, odborný, umělecký (líčení), popis pracovního postupu, popis děje - charakteristika

PUBLICISTICKÝ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - zpravodajské a analytické útvary - úvodník, reportáž, fejeton, recenze, článek, reklama, inzerát - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

komentář
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - text interpretuje a debatuje o něm	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ROMANTISMUS, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - REALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE, 10
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - POČÁTKY ČESKÉHO REALISMU, 4 VYUČOVACÍ
HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MÁJOVCI, RUCHOVCI A LUMÍROVCI, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÝ REALISMUS - HISTORICKÝ, VENKOVSKÝ, MĚSTSKÝ A REALISTICKÉ DRAMA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - PROKLETÍ BÁSNÍCI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

VÝPOVĚĎ A VĚTA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - základní a rozvíjející větné členy - několikanásobný větný člen - zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby - pořádek slov - stavba souvětí - členící znaménka - komunikát a text

VEŘEJNÉ MLUVENÉ PROJEVY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • přednese krátký projev	Komunikační a slohová výchova - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení

ODBORNÝ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • samostatně vyhledává informace v této oblasti • rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova - výklad a výkladový slohový postup - druhy výkladu - jazykové prostředky - odborná terminologie - stylizační a textová cvičení
---	--

ADMINISTRATIVNÍ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • sestaví základní projevy administrativního stylu	Komunikační a slohová výchova - formuláře a dotazníky - žádost - životopis - motivační dopis - plná moc - zápis z porady - formální úprava písemných projevů
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce (žádost o zaměstnání, odpověď na inzerát, životopis, motivační dopis)	

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
komentář	

Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MODERNÍ SMĚRY V ČESKÉ LITERATUŘE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období	

- nejvýznamnější představitelé
- česká moderna, anarchismus, dekadence, lit. kritika

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 13 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - umělecké směry ve světové literatuře - obraz 1. sv. války ve světové literatuře	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech

• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - próza, poezie	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj v 1. pol. 20. stol. - morálka, odpovědnost, svoboda	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 1. POL. 20. ST., 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj v 1. pol. 20. stol. - morálka, svoboda	

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

CHOVÁNÍ A ŘEČ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se ve výstavbě textu - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - řečové chování a zdvořilost - mužský a ženský způsob komunikace - humor v řeči, řeč v humoru

NÁRODNÍ JAZYK A JEHO ČLENĚNÍ NA ÚTVARY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština, nářečí - neoficiální, profesní a zájmová komunikace

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	
---	--

FUNKCE SPISOVNÉ ČEŠTINY A JEJÍ VÝVOJOVÉ ZMĚNY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - funkční diferenciaci současného jazyka - užívání češtiny v uplynulém tisíciletí

ČEŠTINA A PŘÍBUZNÉ JAZYKY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v soustavě jazyků	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - indoevropské jazyky, praslovanština, slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - písmo, hláskosloví, tvarosloví - vývoj spisovné češtiny v souvislosti s vývojem společnosti - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století

STYLOVÁ DIFERENCIACE ČEŠTINY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	Komunikační a slohová výchova - funkční stylová diferenciaci - nižší a vyšší jazykové styly - zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu

STYL UMĚLECKÉ LITERATURY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
má přehled o slohových postupech uměleckého stylu	Komunikační a slohová výchova - literární druhy a žánry - obrazná pojmenování

zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	- umělecká literatura - literatura faktu
--	---

ÚVAHA A ÚVAHOVÝ POSTUP V RŮZNÝCH KOMUNIKAČNÍCH SFÉRÁCH, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - úvaha, esej - jejich znaky, jazyk, kompozice - kritika a diskuze - esejistický styl

JAZYKOVÁ A STYLIZAČNÍ CVIČENÍ Z ODBORNÉ OBLASTI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- samostatně vyhledává informace v této oblasti - text interpretuje a debatuje o něm - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie	Jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti - procvičení odborné terminologie - výklad, referát, přednáška

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - LITERATURA S TEMATIKOU 2. SV. VÁLKY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - světová a česká literatura	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, odpovědnost, svoboda, tolerance	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ PRÓZA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ POEZIE PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, odpovědnost, svoboda, tolerance	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 2. POL. 20. STOL., 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v nabídce kulturních institucí	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění

• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LITERATURA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - soudobý svět	

KULTURA, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v nabídce kulturních institucí	- kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
Téma zařazeno průběžně do všech učebních bloků Literatura a ostatní druhy umění bez přesné hodinové dotace.	

5.1.2 Anglický jazyk

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v AJ navazuje na RVP ZV.

Vzdělávání v AJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Do ŠVP se zařazuje povinně jeden cizí jazyk, který navazuje na vzdělávání v cizím jazyce podle RVP ZV a směřuje k dosažení minimální úrovně B1.

Vzdělávání v cizím jazyce se zařazuje také do zkráceného studia pro žáky, kteří již získali střední vzdělání s maturitní zkouškou. Výuka navazuje na úroveň B1, popř. B2, a zaměřuje se na osvojení odborných komunikativních dovedností; doporučená minimální časový rozsah pro výuku odborného jazyka je 64 hodin.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v AJ v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;
- volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- využívat cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia AJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur a v pracovní činnosti.

K podpoře výuky AJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce (metoda CLILL), zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Škola se pravidelně zapojuje do projektů eTwinning, a to i v rámci odborných předmětů.

Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP jsou zařazena taková témata, která odpovídají potřebě a specializaci zdravotnického oboru.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Metody výuky jsou orientovány na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav, i delší útvary jako esej, formální a neformální dopis),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy - dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět AJ přispívá k rozvoji následujících kompetencí:

- kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev

(i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,

- komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí (AJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),
- kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (Internet).

Předmět AJ přispívá k aplikaci následujících průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti (základní informace o České republice a anglicky mluvících zemích, patologické jevy ve společnosti),
- Člověk a životní prostředí (odraz životního stylu v péči o životní prostředí, vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační nemoci),
- Člověk a svět práce (vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání, volba povolání, hledání místa, nezaměstnanost),
- Informační a komunikační technologie (vyhledání informace na Internetu, e-mail, dotazník, objednávka a platba elektronickou cestou, prezentace).

Mezipředmětové vztahy

Předmět Anglický jazyk se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – odborná jazyková terminologie,
- všechny lékařské předměty – odborná lékařská terminologie.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

OSOBNÍ ÚDAJE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného	- lidé a seznamování se, představování se, jednoduchý spontánní situační rozhovor (ve škole, na veřejnosti) - jméno, věk, bydliště, rodinný stav, povolání, zájmy - osobní dotazník - pozvání, odmítnutí, vyjádření radosti, zklamání a naděje, sjednání schůzky - získávání a předávání informací - objednávka služby, vyřízení vzkazu - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru

jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - osobní dotazník, objednávka služby elektronickou cestou	

BYDLENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- dům a jeho okolí - byt a jeho popis (místnosti, vybavení, předměty denní potřeby) - hledání bytu a podnájmu (inzerát, e-mail) - stěhování - prostorová orientace
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - inzerát, hledání bytu elektronickou cestou	

RODINA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	- rodinní příslušníci, užší rodina, širší příbuzenstvo, rodinné vztahy, rodinný stav - rodinné oslavy a svátky, návštěva u příbuzných - pozvání - telefonický rozhovor - neformální dopis, pohlednice, e-mail

domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - neformální e-mail	

KULTURA, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry) - volný čas o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní trávení volného času - druhy hudby, knih a filmů - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály) - individuální a kolektivní trávení volného času - večírek (sdělení informací - místo, čas, program) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (pozvání, prosba, odmítnutí, zklamání, radost) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka služby elektronickou cestou, vyhledání informace na internetu, PC hry	

DENNÍ PROGRAM, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	- popis činností v průběhu dne, časová následnost (vyjádření času) - denní program, každodenní život - pravidelné činnosti během dne (hygienické návyky, oblékání, stravování, škola, práce, odpočinek, nákupy, domácí práce, zábava)

- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- všední den, víkend, svátek, prázdniny, dovolená
--	---

STRAVOVÁNÍ 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - sdělí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - používá základní způsoby tvoření slov v jazyce	- denní jídla, doba stravování (časové údaje) - stravovací návyky a zdravé stravování, pitný režim - restaurace, jídelní lístek, objednání jídla, placení, další stravovací zařízení - nákup potravin (údaje o množství, váhy) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (přivolání číšníka, objednání jídla, konverzace při stolování) - recepty, česká kulinárie

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- objednávka jídla, rezervace restaurace, vyhledání informace na internetu

POVOLÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - sdělí a zdůvodní svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - ověří si a sdělí získané informace písemně - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- volba povolání (faktory ovlivňující volbu povolání) - typy povolání (mužská, ženská, prestižní, atraktivní) - práce fyzická a psychická - služby - nezaměstnanost, svět práce, uplatnění v zahraničí - pracoviště, pracovní doba, pracovní atmosféra - hledání místa (řízený rozhovor s pracovníkem osobního oddělení) - životopis, inzerát, e-mail, formulář, dotazník, žádost

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- životopis, inzerát, formulář, dotazník, žádost, e-mail

Člověk a svět práce

- povolání, hledání místa, nezaměstnanost

CHARAKTERISTIKA, MÓDA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zapojí se do hovoru bez přípravy - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu	- popis osoby, vlastnosti osoby - oblečení a módní doplňky - charakteristika vybrané osoby (vzhled, vlastnosti, zájmy, vztahy, povolání...) - osobní dopis/e-mail

daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	
--	--

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- ukazovací zájmena	

- množné číslo
- rozkazovací způsob
- *there is/there are*
- *have got*
- sloveso *to be*
- *can/can't*
- přítomný čas prostý
- podstatná jména počitatelná a nepočitatelná
- členy *a, an, the, no article*
- přítomný čas prostý a průběhový
- minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa)
- podmětne otázky
- přídavná jména, stupňování přídavných jmen
- příslovce, stupňování příslovci
- *have to, don't have to*

2. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

VZDĚLÁVÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • uplatňuje různé techniky čtení textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- vzdělávání jako celoživotní proces - školský systém u nás a ve Velké Británii - rozvrh hodin, učební předměty, vyučovací hodina (průběh hodiny, aktivity žáků, učitel), domácí příprava - spolužáci, aktivity žáků mimo vyučování (výlety, sportovní aktivity, maturitní ples, akademie, kulturní akce) - školní budova, učebna (popis) - studium na SŠZS
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání Informační a komunikační technologie - žádost, vyplnění neznámého formuláře	

SPORT, ZDRAVÍ, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do hovoru bez přípravy • používá základní způsoby tvoření slov v jazyce • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; • v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje, pokud možno kulturní původ cizince	- práce a odpočinek - zdravá strava, pitný režim - sportovní aktivity, sportovní disciplíny, moderní sporty, extrémní sporty, rozdělení sportů dle různých kritérií; sportovní vybavení a oblečení; - péče o zdraví (prevence, otužování, vitamíny) - životní styl dnešních mladých lidí - drogy, alkohol, kouření, léky, stres, obezita - nemoci, prevence, návštěva lékaře - kategorizace nemocí (dětské, infekční, civilizační, z nachlazení, při cestování) - příčiny, původci nemocí (mikroorganismy, nezdravý způsob života, civilizační jevy) - symptomy - prevence, diagnostika, terapie, prognóza - léky (formy, aplikace, informace na letáčku) - domácí a nemocniční léčba, lázně - domácí lékárna - příprava na návštěvu lékaře (objednání se – i telefonicky, rozhovor) - v ordinaci, průběh návštěvy u lékaře, stanovení diagnózy, anamnéza, základní lékařské vyšetření, speciální vyšetření, stanovení prognózy a terapie - recept, v lékárně, kontrola u lékaře - návštěva zubního lékaře
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka jídla, rezervace restaurace, vyhledání informace na internetu Člověk a životní prostředí	

- odraz životního stylu v péči o životní prostředí

CESTOVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zapojí se do hovoru bez přípravy • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- soukromá cesta (dovolená) - stáž, studijní pobyt v zahraničí (au-pair) - služební cesta - plánování cesty, cestovní kancelář (ubytování, cesta, program, stravování, valuty), cestovní průvodce, katalog služeb - problémy při cestování (nemoci, krádeže, pojištění) - dopravní prostředky - cestování a počasí - zavazadlo, hotel, kemp
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka, rezervace, platba elektronickou cestou	

POČASÍ, PŘÍRODA, GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • uplatňuje různé techniky čtení textu	- roční doby a změny v přírodě - počasí a lidské aktivity (dovolená, koníčky) - počasí a oblékání - předpověď počasí (hromadné sdělovací prostředky - zprávy) - vliv počasí na psychiku člověka, počasí a nemoci - popis krajiny - ekologie, globální problémy - výchova k ekologickému chování (recyklace, úspora energií, využívání bioodpadu)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu Člověk a životní prostředí - odraz životního stylu v péči o životní prostředí	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • uplatňuje různé techniky čtení textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	- receptivní řečová dovednost zrková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis

používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	
komentář	
- <i>must, mustn't, should, shouldn't</i> - minulý čas prostý, minulý čas průběhový - <i>could</i> - předpřítomný čas - <i>ever, never, already, yet</i> - <i>budoucí čas: be going to, will, present continuous, present simple</i>	

PRÁCE S ČASOPISEM, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - uplatňuje různé techniky čtení textu	- nácvik různých typů čtení na jednodušších, upravených textech (vybraných vzhledem k probíranému tématu) - obsahová analýza, řešení různých typů úloh - upevňování mluvnice
komentář	
Využívání textů k motivaci žáků a v rámci domácí přípravy.	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

NÁKUPY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu	- obchody (obchodní domy, butiky, nákupní střediska, supermarkety) - orientace v obchodě, u pokladny, způsob placení, rozhovor s prodávacem (sdělení informace, přání, odmítnutí, dotaz) - móda, barvy, vkus, móda a profese - oblékání, části oblečení a jejich popis, pánská a dámská móda, módní doplňky, šperky - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru

daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - nákupy, platby prostřednictvím internetu	

ČESKÁ REPUBLIKA, PRAHA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- poloha, rozloha, sousední státy, geografie - obyvatelstvo, jazyk, menšiny - politický systém, měna, státní symboly (vlajka) - hospodářství, export - kulinárie - svátky, tradice, zvyky - rekreační oblasti - významná města, lázně - hlavní město Praha (historické památky, současnost) - Česká republika jako člen EU a NATO - významné osobnosti společenského, kulturního, politického života - můj region a mé město (vesnice)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti - základní informace o České republice	

ZEMĚ DANÉ JAZYKOVÉ OBLASTI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	- Spojené království Velké Británie a Severního Irska: poloha, rozloha, geografie, obyvatelstvo, jazyk, měna, politický systém, hospodářství, export,

• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	kulinárie, zvyky, tradice, významné osobnosti, sportovci, školský systém, mezinárodní postavení - Londýn a další významná města - anglicky mluvící země a jejich hlavní města (základní informace geografické, ekonomika, turismus, další významná města)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti - základní informace o vybraných anglicky mluvících zemích	

SVĚT VE 21. STOLETÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- svět práce - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy) - terorismus - PC, masmédia - civilizační choroby

• uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - PC, masmédia Člověk a svět práce - práce, nezaměstnanost Občan v demokratické společnosti - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy...)	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 35 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do hovoru bez přípravy • ověří si a sdělí získané informace písemně • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- receptivní řečová dovednost zrková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů - práce s časopisem dle tématu, aktuálnosti a potřeb skupiny - práce se středně dlouhými texty i neupravenými - obsahová analýza - kontrola porozumění pomocí různých testovacích úloh
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 43 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření

• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • ověří si a sdělí získané informace písemně • aplikuje používá způsoby tvoření slov v jazyce	- gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- členy, spojky, předložky – souhrnné opakování - konektory (but, and, so, because, although, though, despite, inspite of, however...) - vztahná věta - slovesné vazby (to, ing) - podmínkové věty (0., 1., 2.), časové věty - trpný rod - nepřímá řeč, nepřímá otázka	

4. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

LIDSKÉ TĚLO, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu	- části lidského těla a důležité orgány - tělesné soustavy (dýchací, oběhová, pohybová, nervová, vylučovací, trávicí) - péče o lidské tělo, hygiena - popis, práce s odborným textem, překlad, anotace, výpisky

TYPY SOCIÁLNÍCH ZAŘÍZENÍ V ČR, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia	- sociální zařízení (stacionář, domov pro seniory, domácí péče, dětský domov atd.)

• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům • v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince • vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy	- popis vybraných sociálních zařízení a jejich vybavení - personál v sociálních zařízeních (týmová práce) - popis průběhu dne v domově pro seniory, praxe studentů - příjem klienta a jeho propuštění, plán péče, osobní věci klienta - dotazník, řízený rozhovor, formulář, doklady - základní fráze komunikace s klientem - odborná praxe - první pomoc - alternativní způsoby léčby
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - dotazník, formulář	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 29 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia • dokáže porozumět souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače	- receptivní řečová dovednost zrková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů

• vyjádří písemně svůj názor na text • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- souhrnné opakování tematických okruhů 1. – 3. ročník – maturitní typy úloh)
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - souhrnné opakování gramatických jevů (1. – 3. ročník) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- opakování přítomných časů - opakování minulých časů + předminulý čas + used to - opakování předpřítomného času prostého + předpřítomný čas průběhový - opakování budoucích časů - počitatelnosti podstatných jmen - there is/are - zájmena - přídavná jména - opakování modálních sloves - tázací dovětky	

PRÁCE S ČASOPISEM, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- delší texty i odborné, různé techniky čtení - obsahová analýza, sestavení osnovy, pořizování výpisků, sestavení referátu
komentář	
Aktuální výběr textů vzhledem k probíraným tématům. Využívání při přípravě žáků k maturitní zkoušce.	

5.2 Společenskovědní vzdělávání

5.2.1 Dějepis

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dějepis je v odborném školství součástí širšího společenskovědního vzdělání. Obecným cílem je rozvíjet žákovo historické vědomí a tím ho připravit na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem.

Předmět Dějepis kultivuje historické vědomí žáků, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Cílem je rovněž rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich, chránit je, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti.

Charakteristika učiva

Předmět Dějepis na SOŠ je založen na poznatcích soudobých historických věd, systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák setkává ve svém životě a připravuje ho i na celoživotní vzdělávání. Důraz není kladen na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Historické vědomí je jednou z forem historického myšlení, v němž historické informace tvoří strukturovaný celek umožňující člověku orientaci ve světě, který jej obklopuje. Uvnitř historického vědomí lze vymezit několik základních kategorií: vědomí časové, vědomí prostorově geografické, vědomí reálnosti, historicity, identity a vědomí politické, ekonomicko-sociální a morální.

Důraz se klade na sociálně funkční fakta, terminologické a pojmové znalosti, interpretační a kritické postoje odpovídající historickému poznání.

Součástí výuky jsou rovněž dějiny umění, které prolínají jednotlivými tematickými celky. Snahou je představit stěžejní osobnosti jednotlivých období a jejich architektonická, umělecká a uměleckořemeslná díla, která zásadním způsobem ovlivnila vývoj evropského a celosvětového kulturního dění.

Učivo je rozděleno do několika základních tematických okruhů: starověk, středověk, novověk a nejnovější moderní dějiny 20. století. Těžiště výuky je v dějinách 19. a 20. století.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých historických vědomostí v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky z historického hlediska, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery,
- rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich a chránit je, chápat kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, výtvarného a užitého umění od nejstarších dob až po současnost, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem

společenského života a myšlením společnosti.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně,
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Výukové strategie

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- objasnil, vysvětlil chronologické a synchronní vazby mezi historickými událostmi, jevy a procesy a objasnil historickou asynchronii,
- charakterizoval celky a strukturu historických (ale i politických, ekonomických a kulturních) jevů a procesů,
- sestavoval získané poznatky do nových celků, schopných odhalovat nové souvislosti (učitel kontroluje historickou relevantnost takového postupu),
- uplatňoval školním dějepisem dosažitelná pravidla historické kritiky (analýza verbálního textu, obrazového či audiovizuálního zobrazení dějin),
- kategorizoval historická fakta různých úrovní podle dobově odpovídajících kritérií i dnešních interpretačních schémat,
- zaujímal zdůvodněná kritická stanoviska k obsahu historické informace.

Při výuce žák samostatně vyhledává historická fakta, analyzuje a interpretuje zdroje historických informací - (verbální, ikonické, kombinované), rozlišuje pravdivostní hodnotu historických informací, časově a prostorově lokalizuje historická fakta, jevy a procesy, učí se rozpoznávat hlavní znaky, jimiž se liší jednotlivé typy lidských společností a jejich politické a sociální uspořádání a posuzuje význam důležitých historických událostí, jevů, dokumentů a osobností.

Výuka Dějepisu má být pro žáka zajímavá a stimulující, má ho aktivizovat, rozvíjet jeho intelektové a komunikativní dovednosti a pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci.

Ve výuce se uplatňují:

- aktivizující metody (historické ukázky, citace, kvízy, hádanky, myšlenkové mapy),
- názorně-demonstrační metody (ikonický a kombinovaný materiál, mapy, grafy, přehledy, tabulky, obrazy, filmy),

- vysvětlení, popis, práce s textem (dedukce, abstrakce, osnova, různé typy čtení, problémové vyučování),
- prezentace,
- dle možností využití exkurzí, regionálních výstav,
- frontální výuka kombinovaná s činností týmovou, párovou,
- diskuze, dialog,
- samostudium (drobné projekty), práce s informačními a komunikačními technologiemi, masmédií.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení:

- znalost faktografická a terminologická s náležitým porozuměním,
- schopnost lineárně uspořádat myšlenky,
- chápání chronologie událostí a procesů,
- chápání vztahů a souvislostí,
- prostorově-geografické a časové vědomí,
- vědomí historicity a reálnosti,
- vědomí politické a morální,
- kritické myšlení,
- vyvozování obecných závěrů, chápání využitelnosti informace v osobním životě,
- pokrok v učení, aktivita, prezentace, využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost sebehodnocení.

Typy zkoušení:

- ústní (i orientační),
- prověrky a testy s různými typy úloh,
- kvízy, křížovky, doplňování informací do souvislého textu,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Dějepis rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- personální a sociální kompetence: začlenit jedince prostřednictvím historického vědomí do společnosti, porozumět lidskému světu jako sociální skutečnosti vyvíjející se v čase a v prostoru,
- kompetence k řešení problémů: rozvíjet abstraktní a logické myšlení žáka, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit ho, ověřit si správnost zvoleného postupu, porozumět jinému stanovisku, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- komunikativní kompetence: rozvíjet komunikativní dovednosti, kultivovat vyjadřovací schopnosti žáka zejména v ústním, ale i písemném projevu, vést dialog, účastnit se aktivně diskusí, obhajovat, vysvětlovat vlastní stanovisko pomocí vhodné argumentace, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě také přehledně, zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, užívat aktivně terminologii vztahující se k dějinám a umění,
- kompetence k učení: ovládat různé techniky učení a vytvořit si vhodný studijní režim, integrovat znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů (věda, technika, umění...), pořizovat si poznámky, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, využívat různé

informační zdroje, uplatňovat různé způsoby práce s textem, být čtenářsky gramotný, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijmout hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,

- občanské kompetence a kulturní povědomí: přispívat podstatnou měrou k výchově k demokratickému a aktivnímu občanství, spoluvytvářet hodnotový systém žáků, chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty (demokracie, solidarita, spravedlnost, svoboda, tolerance, lidská práva...), uvědomovat si svoji národní a státní příslušnost a závazky z ní plynoucí, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, přispívat k environmentální výchově žáků, chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, získat přehled o kulturním dění v historickém kontaktu, uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu,

- kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi: užívat různých zdrojů informací (i tzv. otevřených zdrojů), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět DEJ rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti (starověk - antická demokracie, Československo v meziválečném období, demokratický svět, integrační procesy),
- Člověk a životní prostředí (středověk - stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, novověk - zámořské objevy),
- Informační a komunikační technologie (technická, průmyslová a komunikační revoluce).

Mezipředmětové vztahy

Předmět DEJ se prolíná s předměty:

- ČJL (starověk a raný novověk - renesance a humanismus, novověk - osvícenství, klasicismus, preromantismus, společnost a národy - národní obrození, demokracie a diktatura, svět v blocích),
- OBN (civilizace, víra a náboženství, demokracie a diktatura, svět v blocích, kultura národností na našem území).

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VÝZNAM POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VARIABILITA VÝKLADŮ DĚJIN, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	Poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů, kritéria pro periodizaci dějin, historické prameny Dějiny studovaného oboru
komentář	

Prameny poznávání a studia dějin (archeologické nálezy, písemnosti, obrazový materiál, umělecké předměty...).

STAROVĚK, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Vznik prvních států, Blízký východ (Mezopotámie, Egypt, Judea), Indie, Čína, antické Řecko a Řím, vznik a šíření křesťanství, význam Bible
komentář	
Pojmy: diaspora Židů, antická demokracie, tyranie, oligarchie, aristokracie, timokracie, filozofie	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - antické Řecko a antický Řím (vývoj antické demokracie)	

STŘEDOVĚK A RANÝ NOVOVĚK (16.-18. STOLETÍ), 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	Stěhování národů, Byzantská říše, arabská kultura a islám, počátky Anglie, Francie, Svatá říše římská, Slované - Sámova říše, Velká Morava, raný český stát - Přemyslovci, venkovská a městská kolonizace, středověká společnost, křížové výpravy, Lucemburkové, husitství a reformace v Čechách a na Moravě, německá reformace, raný novověk - humanismus a renesance, zámořské objevy, Francie, Anglie, Nizozemí a Španělsko v 16. století, Habsburkové na českém trůně, české stavovské povstání a Bílá hora, třicetiletá válka a její důsledky, anglická revoluce a vznik Spojeného království Velké Británie, společenské, politické a ekonomické změny v 17. století, aplikace osvícenského absolutismu za vlády Marie Terezie a Josefa II., války o dědictví rakouské a sedmiletá válka
komentář	
Pojmy: romanizace, barbarizace, reconquista, středověký antisemitismus, románský a gotický styl - Praha za vlády Karla IV., protestantismus (luteránství, kalvinismus), jezuité,	

počátky novodobé kolonizace, renesance, stavovský stát, absolutistický stát, osvícenství, pragmatická sankce, baroko
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, zámořské objevy

VELKÉ OBČANSKÉ REVOLUCE, NOVOVĚK 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	Novověk - 19. století. Americká revoluce - vznik USA, americký politický systém, francouzská revoluce a její důsledky, Francie v době vlády Napoleona Bonaparta, revoluční rok 1848-49 v Evropě a v českých zemích
komentář	
Pojmy: bostonské pití čaje, kontinentální kongresy, Prohlášení nezávislosti amerických osad, Thomas Jefferson, George Washington, vývoj francouzského parlamentu, Deklarace práv člověka a občana, ústava, jakobíni a jakobínská diktatura, thermidorský převrat, Napoleon Bonaparte, kongres ve Vídni	

SPOLEČNOST A NÁRODY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - analyzuje česko-německé vztahy a postavení Židů a Rómů ve společnosti 18. a 19. století	Národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu
komentář	
Pojmy: metternichovský absolutismus, české národní obrození z historického pohledu, Bachův absolutismus, Říjnový diplom, dualismus, prosincová ústava, česká politická scéna - staročeši, mladočeši, volební právo, aktivní a pasivní politika, fundamentální články, punktace, česká kultura	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI A JEDINEC, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• charakterizuje proces modernizace společnosti • popíše evropskou koloniální expanzi	Technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj. Evropská koloniální expanze Sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání
komentář	
První a druhá fáze průmyslové revoluce a její důsledky, pozitivismus ve vědě, moderní umělecké proudy, věda a umění v českých zemích	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - technická a průmyslová revoluce, komunikační revoluce	

VZTAHY MEZI VELMOCEMI, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	Novověk - 20. století. Pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za I. světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku
komentář	
Příčiny, významné mezníky a důsledky I. světové války, vojenská technika, revoluční změny v Rusku, vítězství bolševiků a jeho důsledky. Pojmy: blesková a zákopová válka, separátní mír, prozatímní vláda a sověty, říjnová revoluce, český domácí a zahraniční odboj, legie, významné osobnosti českého odboje, Národní výbor, Tříkrálová deklarace	

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

DEMOKRACIE A DIKTATURA, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize	Československo v meziválečném období. Autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR. Velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce Druhá světová válka, Československo za II. světové války, druhý československý odboj,

• charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu	válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války
komentář	
První ČSR, formování státu, hranice, národnostní otázka, hospodářská a sociální situace, vnitřní a zahraniční politika, politický systém, principy demokracie, léta hospodářské krize a politický vývoj ve 30. letech, zhoršení česko-německých vztahů, německý nacionalismus v pohraničí, Mnichovský diktát a jeho důsledky, druhá ČSR. Versailleský mírový systém, totalitní režimy a jejich znaky, občanská válka v Rusku, stalinismus a válečný komunismus. Světová hospodářská krize a její důsledky, nástup A. Hitlera k moci, protižidovská opatření, počátky Hitlerovy agrese - cesta k válce, politika appeasementu. Druhá světová válka - přehled významných událostí, diplomatická jednání za II. světové války, změny ve válečné technice, konečné řešení židovské otázky a holocaust, výsledky války. Československo za II. světové války, Protektorát Čechy a Morava, organizace a realizace tzv. druhého odboje, heydrichiáda a stanné právo, pražské povstání, otázka Slovenska, Košický vládní program.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - Československo v meziválečném období	

SVĚT V BLOCÍCH, 21 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše projevy a důsledky studené války • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku	Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo. Studená válka. Komunistická diktatura v Československu a její vývoj Demokratický svět, USA - světová supervelmoc. Sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc. Třetí svět a dekolonizace

• popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus • diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků	Konec bipolarity Východ - Západ. Počátky a vývoj integrace, USA Víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus Civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problém; konflikty v soudobém světě
---	---

komentář

Bipolární svět

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- věda a technika ve 20. století

Člověk a životní prostředí

- země třetího světa a dekolonizace, studená válka, výzkum vesmíru

Člověk a svět práce

- počátky a vývoj integrace, demokratický svět

Občan v demokratické společnosti

- demokratický svět, integrační procesy

KULTURA NÁRODNOSTÍ NA NAŠEM ÚZEMÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	Kultura národností na našem území, podobnost a odlišnosti, kulturní památky, lidové umění a užitá tvorba

	Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě Ochrana a využívání kulturních hodnot. Kultura bydlení a odívání
komentář	
Průběžně podle jednotlivých témat a historických období.	

5.2.2 Občanská nauka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Občanská nauka má za úkol:

- připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti,
- ovlivnit hodnotovou orientaci žáků s cílem stát se slušnými, odpovědnými a aktivními občany demokratického státu, jednajícími uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat historické vědomí žáků s cílem porozumět i současnému světu,
- naučit žáky kriticky myslet a nenechat sebou manipulovat.

Charakteristika učiva

Občanská nauka integruje vybrané společenskovední okruhy.

Tematický okruh Člověk v lidském společenství učí žáky poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo.

Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí.

Tematický okruh Soudobý svět charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím.

Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní vědomí žáků.

Tematický okruh Člověk a svět (praktická filozofie) učí žáky klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o jejich zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotní angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem, nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- tolerovali občany jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je zachovat pro příští generace,
- kladli si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskuzi s jinými lidmi i se sebou samými odpovědi.

Výukové strategie

Výuka občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody:

- rozhovor,
- diskuze,
- skupinová práce,
- práce s textem,
- práce s audiovizuální technikou,

- vyhledávání informací v médiích,
- výklad,
- referáty.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění poznatků,
- schopnost aplikovat je při řešení problémů,
- schopnost kritického myšlení,
- dovednost práce s textem,
- samostatnost úsudku,
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Občanská nauka rozvíjí klíčové kompetence:

- sociální a personální kompetence, tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat sebou manipulovat,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy, tzn. využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, institucemi, při řešení praktických otázek politického a filozofického charakteru,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat, formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty,
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje,
- občanské kompetence, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním lidských práv a svobod,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Občanská nauka rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd.,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva,
- Člověk a životní prostředí, kde výuka vede k respektování principů udržitelného rozvoje, k pochopení odpovědnosti za vlastní jednání a k aktivnímu podílení se na řešení environmentálních problémů.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Občanská nauka se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura - Starověk,
- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Kultura národností na našem území, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Biologie - Člověk a životní prostředí,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - Péče o zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova,
- Ekonomika - Pracovně právní vztahy a související činnosti.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti	- úvod do studia občanské nauky - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti, majority a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy

• objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita Informační a komunikační technologie - využití IKT k získání informací pro rozšíření učiva	

ČLOVĚK JAKO OBČAN, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje	- stát - státy na počátku 21. století - český stát, státní občanství v ČR - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - ústavní vývoj na našem území - politický systém v ČR - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií

o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět - masová média Informační a komunikační technologie - využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva	

SOUDOBÝ SVĚT, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- integrace a dezintegrace - Česká republika a svět - NATO, OSN, Evropská unie - další významné mezinárodní instituce - zapojení ČR do mezinárodních struktur - globální problémy, globalizace
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita Člověk a životní prostředí - současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí Informační a komunikační technologie - využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva	

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

ČLOVĚK A PRÁVO, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství	- právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo

- vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	- správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech, mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život Informační a komunikační technologie - využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva	

ČLOVĚK A SVĚT (PRAKTICKÁ FILOZOFIE), 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika	- vznik filozofie, filoz. disciplíny - předmět filozofie - význam filozofie a etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací - vývoj filozofického myšlení, filoz. směry, nejvýznamnější představitelé - etika a její předmět, základní pojmy etiky - význam etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací - morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace - člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem - profesní etika

• dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - profesní etika	

5.3 Přírodovědné vzdělávání

5.3.1 Biologie člověka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Biologie člověka se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Seznamuje žáky se základními vědomostmi z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, učí základům medicínské nomenklatury, nutné k uplatnění v dalších odborných předmětech.

Charakteristika učiva

Předmět Biologie člověka je zařazena do výuky 1. ročníku, v rozsahu 2 hodin týdně. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav člověka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák uměl popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, porozuměl významu a fyziologické funkci jednotlivých orgánových soustav lidského těla, osvojil si základní odbornou terminologii, chápal význam předmětu pro další studium a byl připraven osvojené poznatky podle potřeby aplikovat zejména v předmětech Pečovatelství a osobní asistence, Zdravotní tělesná výchova, První pomoc, ev. Učební praxe. Učivo Biologie člověka se také podílí na rozvoji klíčových kompetencí rozvojem komunikativních kompetencí žáků (samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odbornou latinskou terminologii, atd.), rozvíjí dovednost řešit problémy, schopnost spolupráce, pracovat s odbornou literaturou.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili:

- význam znalostí o jednotlivých orgánech a orgánových soustavách a provázanost mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami,
- význam správného užívání medicínské nomenklatury,
- vážili si života a zdraví jako nejvyšší hodnoty,
- vytvořili si pozitivní postoj ke zdravému způsobu života,
- byli ochotni přijímat nové vědecké poznatky a zahrnovali je do stávajícího systému svých poznatků.

Výukové strategie

Předmět Biologie člověka je teoretický předmět. Výuka je organizována v kmenové učebně, která umožňuje kreativní přístup k výuce. Výuka je realizována výkladem a doplněna dataprojektorem, využívá názorně demonstrační metody s názornými pomůckami, např. modely a obrazy orgánů, orgánových soustav, RTG snímky, pracovní sešity, multimediální programy. Z vyučovacích forem se uplatňuje skupinové, individuální vyučování. Ve výuce je vhodné uplatnit také alternativní vyučovací metody, např. myšlenková mapa, brainstorming, ano-ne aj. Od žáků je vyžadována odborná terminologie a porozumění poznatkům. Je vhodné uvádět souvislosti mezi získanými vědomostmi a praktickým využitím učiva. U žáků jsou podporovány také schopnosti samostatného získávání, porozumění a prezentace vědomostí z dostupných informačních zdrojů (odborná literatura, internet), práce s odborným textem, aktivita, řešení problémů, schopnost týmové práce. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

K hodnocení žáků se používá písemné a ústní hodnocení:

- písemné testy (žák prokazuje orientaci v problematice příslušného tematického celku),
- průběžné ústní zkoušení (žák prokazuje hloubku porozumění látce, dovednost samostatně a logicky se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, schopnost využívat znalosti mezipředmětových vztahů a používat odbornou terminologii),
- hodnocení aktivity v hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence

Kompetence k učení: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ke schopnosti efektivně se učit, umí si aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu Biologie člověka, využívat ke svému učení různé informační zdroje, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si další cíle vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, aktivně se zapojovat do jeho řešení, získat informace k řešení problému, navrhnout různé způsoby řešení a vyhodnotit správnost zvoleného postupu, učí se spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní: žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v učebních i pracovních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, jsou schopni dodržovat odbornou latinskou terminologii, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální: žáci jsou vedeni ke spolupráci s ostatními a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, být si vědomi nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci jsou připraveni uplatnit informace v odborných předmětech i praktickém vyučování, jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a uvědomují si význam celoživotního vzdělávání.

Kompetence využívat ICT a pracovat s nimi: žáci využívají adekvátní zdroje informací, umí je vyhledat a umějí s nimi pracovat, uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat, získané informace využívat v domácí přípravě a výuce ve škole.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví.

Průřezová témata se podílejí na formování osobnosti člověka, na postavení člověka v přírodě a na pochopení vlivu prostředí na jeho zdraví a život, osvojení si zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, na vedení žáků k zodpovědnosti za vlastní život.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Biologie člověka se prolíná s předměty ve vzdělávání pro zdraví a v odborném vzdělávání oboru sociální činnost:

- První pomoc - poranění kostí a kloubů, krvácení, neodkladná resuscitace, poranění hrudníku, poranění břicha a pánve, poranění páteře a míchy, poranění hlavy a CNS, překotný porod a akutní stavy v gynekologii,
- Psychologie - obecná psychologie,
- Péče o staré občany - výživa ve stáří,
- Učební praxe - zabezpečení nezbytné péče o klienty.

1. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

ZÁKLADNÍ ORIENTACE NA LIDSKÉM TĚLE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii	- směry, roviny na lidském těle - základní pohyby

FUNKČNÍ MORFOLOGIE TKÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje druhy tkání • užívá odbornou terminologii	- charakteristika a dělení tkání - tkáně výstelkové, pojivové, svalová a nervová tkáň

POHYBOVÝ SYSTÉM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • popíše stavbu a fyziologickou funkci pohybového systému v lidském těle • užívá odbornou terminologii	- stavba, funkce páteře - stavba hrudníku - lebka dospělého člověka - kostra horní končetiny - kostra dolní končetiny Svalová soustava: - přehled svalových skupin těla a hlavních pohybů

KREV, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • objasní stavbu a funkci krve • užívá odbornou terminologii	- charakteristika a funkce krve

pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
- vyhledat a zpracovat informace na téma Krevní skupiny

KREVŇÍ OBĚH, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí stavbu a funkci krevního oběhu • užívá odbornou terminologii	- stavba a funkce srdce - malý a velký krevní oběh - mízní systém

DÝCHACÍ SYSTÉM, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • orientuje se ve stavbě a funkci dýchacího systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	- stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest

TRÁVICÍ SYSTÉM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • popíše stavbu a funkci trávicího systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	- jednotlivé úseky trávicího systému - játra - slinivka břišní

MOČOVÝ SYSTÉM, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav	- stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové

• objasní stavbu a funkci močového systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	
--	--

ŘÍZENÍ ČINNOSTI ORGANISMU, LÁTKOVÉ ŘÍZENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí stavbu a funkci endokrinního systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	- stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí

NERVOVÝ SYSTÉM, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • popíše stavbu a funkci nervového systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	- obecná stavba a funkce nervového systému - centrální nervový systém - periferní nervový systém

POHLAVNÍ SYSTÉM, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • charakterizuje stavbu a funkci pohlavního systému • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla	- pohlavní systém muže, stavba a funkce - pohlavní í systém ženy, stavba a funkce

KOŽNÍ SYSTÉM, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • popíše stavbu a funkci kožního systému • užívá odbornou terminologii	- stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány

SMYSLOVÉ ORGÁNY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • užívá odbornou terminologii	- zrak - sluch, čidlo polohy a pohybu - čich, chuť, hmat

5.3.2 Biologie a ekologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Biologie a ekologie poskytuje žákům poznatky o existenci a vývoji živých organismů a umožňuje pochopit základní projevy živé hmoty a procesy, které v ní probíhají. Cílem je i pochopit podstatné souvislosti vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí. Současně poskytuje poznatky o zákonitostech dědičnosti, o evoluci člověka a některých živých organismů, o životním prostředí. Přispívá k pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovedními předměty (především s Občanskou naukou, Ekonomikou).

Charakteristika učiva

Předmět Biologie a ekologie je zařazen do výuky v 1. ročníku, v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 68 hodin celkem). Svým obsahem se řadí mezi přírodovědné předměty. Výuka je zaměřena na rozšíření prohloubení znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Žák se po úvodu do předmětu seznamuje se základy biochemie. Dále je podrobněji probírána buňka. V souvislosti s buňkou je v nezbytně nutném rozsahu zařazeno učivo o vzniku života na Zemi a přehled systému živých organismů. V základech genetiky získávají žáci základní přehled o principech tohoto oboru a jeho využití ve zdravotnictví. V závěrečných tématech je v předmětu zahrnuto osvojení nejdůležitějších poznatků z ekologie. Hlavní pozornost je věnována pochopení dopadů civilizačních změn na životní podmínky člověka v souvislosti s jeho zdravím a udržitelným rozvojem.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě a k životu, svým postojem a chováním ovlivňovali okolí,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- uvědomovali si přínos přírodních věd pro běžný život, pro rozvoj medicíny a pro péči o zdraví.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoreticky praktická. Využívá dostupné učební pomůcky, přírodniny i moderní didaktické prostředky včetně Internetu. Žáci pracují samostatně i ve skupinách. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů, samostatných prací. Ve výuce ekologie jsou zadávány dlouhodobější domácí úkoly za účelem propojení teoretických informací z výuky s konkrétními poznatky a problémy daného regionu. Součástí výuky Biologie a ekologie je i odborná exkurze do ekocentra a zhlédnutí naučných stezek v regionu.

Hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem hodnocení dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností budou různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a referáty, prezentace a aktivity v hodině.

Při skupinových metodách výuky bude využíváno i vzájemné hodnocení žáků navzájem.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů,
- pochopení souvislostí mezi biologickými procesy,
- dovednost využívat poznatky ostatních přírodovědných předmětů (Chemie, Fyzika a IKT),
- schopnost řešit učební úlohy,
- zvládnutí práce s odbornými informacemi i odborným textem,
- samostatné zpracování biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí přispívá biologie především k rozšíření a prohloubení následujících kompetencí žáka:

- kompetence k učení - kladný vztah k učení a získávání nových informací, učí se zpracovávat odborný text a nově získané poznatky prezentovat formou referátů, seminární práce, prezentace apod.,
- kompetence k řešení problémů - zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů, získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost,
- komunikativní kompetence - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací apod.),
- občanské kompetence - chápe význam životního prostředí pro člověka, a svůj podíl na jeho tvorbě, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umí jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí, aktivně se seznamuje s globálními problémy a možnostmi jejich řešení,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - umí využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru, dokáže získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

Biologie a ekologie rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - kladný vztah k sobě, k životu, k ostatním lidem a k živé i neživé přírodě - vážit si dobrého životního prostředí, snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace - ochota zapojit se do činností prospěšných i ostatním lidem,
- Člověk a životní prostředí - toto téma je i přímo obsahem výuky,
- Informační a komunikační technologie – vyhledat (na internetu), zpracovat a prezentovat informace o zadaném tématu.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy:

- Chemie - organická chemie
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, zpracování prezentací,
- Občanská nauka - globální problémy,

- všechny zdravotnické odborné předměty.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO STUDIA BIOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, čím se při studiu biologie zabývá - vysvětlí vztah biologie k lékařským vědám - jmenuje nejznámější biology a uvede objevy, kterými přispěli k rozvoji biologie	- předmět studia biologie, rozdělení biologických věd - vztah biologie k ostatním přírodním vědám - nejznámější objevy v biologii

ZÁKLADY MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE - SLOŽENÍ ŽIVÝCH SOUSTAV, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní znaky společné všem živým organismům - vysvětlí význam základních organických látek pro živé organismy - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	- vznik a vývoj života na Zemi - obecné znaky živé hmoty - bílkoviny (enzymy, hormony), cukry, tuky, nukleové kyseliny, vitamíny

STRUKTURA A FUNKCE ORGANISMŮ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly	- typy buněk - prokaryotní, eukaryotní, rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou - základní buněčné struktury, základní metabolismus buňky

ROZMANITOST ORGANISMŮ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede základní skupiny organismů a porovná je	- rozmanitost organismů a jejich charakteristika - viry, bakterie, prvoci - nejznámější

• uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • dokáže pojmenovat některé léčivé rostliny a uvést jejich léčivé účinky • uvede příklady využití hub v lékařství • popíše nejvýznamnější nemoci způsobené prvoky • popíše stavbu mnohobuněčných organismů a umí dané zástupce zařadit do systému	onemocnění a možnosti prevence - využití rostlin a hub v lékařství - mnohobuněčné organismy, rozmnožování a vývin jedince
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat, zpracovat a prezentovat informace o organismech	

ZÁKLADY GENETIKY- DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje na jednoduchých příkladech Mendelovy zákony • objasní význam genetiky • uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché úlohy	- základní genetické pojmy - dědičnost a proměnlivost - genetika člověka, zdraví a nemoc - mutace, klonování
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - genetické poruchy: životní prostředí a vliv na lidské zdraví	

ZÁKLADY EKOLOGIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce	- základní ekologické pojmy - biotické a abiotické faktory - ekosystémy, biosféra, biocenóza- společenstvo a typy - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě - krajina - typy

• popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - biosféra, znalosti o abiotických a biotických podmínkách života - vzájemné vztahy organismů a prostředí, člověk a ekosystémy	

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi - změny klimatu, ničení ozónové vrstvy, okyselování, růst populace a chudoba • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí	- vztah člověka a prostředí - dopady činnosti člověka na životní prostředí a vliv na zdraví - přírodní zdroje energie a surovin - biopotraviny a zdraví - odpady, recyklace - globální problémy, regionální i místní ekologické problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

- vysvětlí zásady trvale udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	
komentář	
- Součástí bloku Člověk a životní prostředí je naplánována exkurze do ekocentra v Oucmanicích. - Průběžně žákům zadávány dlouhodobější domácí úkoly - mapují konkrétní poznatky a problémy daného regionu.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - kladný vztah k sobě, k životu, k ostatním lidem a k živé i neživé přírodě - vážit si dobrého životního prostředí, snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace - ochota zapojit se do činností prospěšných i ostatním lidem Člověk a životní prostředí - současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimat. změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, vliv prostředí na lidské zdraví) - možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a principy udržitelného rozvoje Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat aktuální informace o ochraně životního prostředí, o biodiverzitě, o chráněných oblastech v ČR i ve světě	

5.3.2 Fyzika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve Fyzice ve ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky v RVP. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího oboru Fyzika by měla poskytnout žákovi, v rámci jeho fyzikálního vzdělávání, nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají při ošetrovatelské péči, učí praktickým dovednostem při práci s přístroji využívajícími fyzikální děje a fyzikální zákony.

Charakteristika učiva

Učivo Fyziky navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální nebo i obecnější přírodovědné problémy, ve kterých je důležitá jejich podstata,
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje, měřit fyzikální veličiny,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k vědě, technice a přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výukové strategie

Výuka předmětu je převážně teoretická s praktickými ukázkami, demonstracemi. Žáci ze svých pozorování samostatně vyvozují závěry. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky, prostředků ICT a modelů. Pro pochopení učiva jsou i v teoretických hodinách prováděny demonstrace jevů, a názorné ukázky využití jevů v praxi. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,

- dovednost použít získané poznatky při řešení nových úkolů.

Hlavním kritériem hodnocení budou ústní zkoušky, doplňkově potom i písemné prověrky zaměřené na fyzikální výpočty a aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Fyzika rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávali referáty formou prezentací na odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku, spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví,
- matematické kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby správně používali a převáděli běžné jednotky, používali pojmy kvantifikujícího charakteru, prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházeli vztahy mezi jevy a předměty, efektivně aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů, rozuměli různým formám grafického znázornění hodnot (tabulky, diagramy, grafy schémata),
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Fyzika rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí, problematika energetické koncepce společnosti, vliv spotřeby fosilních paliv na přírodu, možnosti řešení energetické

otázky v budoucnosti, radiační havárie jaderných energetických zařízení, jaderná energetika a její klady a zápory;

Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Fyzika se prolíná s předměty:

- Matematika - při výpočtech, práce s rovnicemi, zlomky, logaritmická funkce (hladiny intenzity zvuku),
- Chemie - koncentrace roztoků, elektrochemie,
- v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

MECHANIKA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	- pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb - tlakové síly a tlak v tekutinách

TERMIKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů	- teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství látek

popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie prostředí - vyhledávání a zpracování informací	

ELEKTRINA A MAGNETISMUS, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací	

VLNĚNÍ A OPTIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami	- mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

- vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí	

FYZIKA ATOMU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	- model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití, biologické účinky záření
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - radiační havárie jaderných energetických zařízení - jaderná energetika a její klady a zápory	

VESMÍR, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - popíše příklady základních typů hvězd	- Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

5.3.3 Chemie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Chemie je jedním z předmětů oblasti Přírodovědného vzdělávání. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího předmětu Chemie by měla poskytnout žákovi nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organismech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a znalostem jejich vlivu na živé organismy.

Charakteristika učiva

Učivo Chemie navazuje na Rámcový vzdělávací plán základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Vychází z varianty B chemické složky Přírodovědného vzdělávání RVP. Výuka je koncipována tak, aby žáci získali základní poznatky z obecné, anorganické, analytické, organické chemie a biochemie, a především se seznámili s mnohostranným využitím chemie ve všech oblastech lidské činnosti s důrazem na zdravotnictví.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko,
- využívat získané informace v diskuzi k přírodovědné a odborné tematice,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečností a vlivu na živé organismy.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- aby dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s chemickými látkami.

Výukové strategie

Učivo je rozloženo do dvou ročníků. Výuka předmětu je převážně teoretická. V rámci vyučovacích hodin je vybrané teoretické učivo prakticky předváděno pomocí demonstračních ukázek v laboratorních podmínkách školy. Žáci z pozorování ukázek samostatně vyvozují závěry. Součástí výuky je odborná exkurze do biochemické a mikrobiologické laboratoře. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu, případně výkladu s diskuzí nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky, prostředků informačních a komunikačních technologií, Internetu a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a referátů, které žáci zpracovávají s využitím Internetu. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při řešení problémových úloh.

Disponibilní hodiny (1 hodina týdně za studium) jsou využívány pro prohloubení a upevnění učiva stanoveným RVP.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a aktivita při hodině.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- schopnost aplikovat získané poznatky při řešení zadaných úkolů.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Chemie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávali referáty formou prezentací na odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku, spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví,
- matematické kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby správně používali a převáděli běžné jednotky, používali pojmy kvantifikujícího charakteru, prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházeli vztahy mezi jevy a předměty, efektivně aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů, rozuměli různým formám grafického znázornění hodnot (tabulky, diagramy, grafy schémata),

- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět Chemie rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí, kde je výuka zaměřena na témata vliv Chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu, radiační havárie jaderných energetických zařízení, voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie, havárie s únikem ropných látek, toxických plynů, vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí, odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí, vyčerpatelnost zdrojů uhlovodíků, transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod, drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky, jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka, chemie a lidské zdraví, léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Chemie se prolíná s předměty:

- Matematika - jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků, na znalosti o logaritmických funkcích je navázáno v prvním a druhém ročníku při výpočtech hodnot pH,
- Biologie a ekologie – v biochemii ročníku jsou zopakovány a prohloubeny znalosti o nukleových kyselinách z biologie ročníku prvního,
- Český jazyk a literatura - v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny,
- Informační a komunikační technologie - při vyhledávání informací a zpracování referátů.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

OBECNÁ CHEMIE, 33 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech • zná názvy a značky vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků	- chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - atomové jádro - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - roztoky a jejich složení - směsi a roztoky - chemický děj - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii

• popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoků a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	
komentář	
Demonstrační ukázky zaměřené na metody oddělování složek ze směsí, příprava a složení roztoků (žáci připraví roztok určitého složení), faktory, které ovlivňují průběh reakce, neutralizace, oxidace a redukce.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu - radiační havárie jaderných energetických zařízení - voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu	

ANORGANICKÁ CHEMIE, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	- anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva	
komentář	

V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků.

ORGANICKÁ CHEMIE, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy	- vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí - odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí - vyčerpatelnost zdrojů uhlovodíků, vliv na životní prostředí - transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod	

2. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ORGANICKÁ CHEMIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky	

BIOCHEMIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	- chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu

Člověk a životní prostředí

- jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka - Chemie a lidské zdraví - léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog

5.4 Matematické vzdělávání

5.4.1 Matematika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny odborné složce vzdělávání.

Uvedené výsledky vzdělávání a s nimi související učivo představují v odborném školství základ Matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech,
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání,
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci),
- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, student názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který žáci dále využívají při práci),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (4 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé čtvrtletí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje vždy po probrání nového učiva, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s větší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- komunikativní kompetence (v rámci výuky matematiky se žáci učí nalézt řešení daného problému vzájemnou diskuzí),
- personální a sociální kompetence (odpovědně plnit svěřené úkoly např. statistické zpracování dat),
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Předmět Matematika rozvíjí průřezové téma:

- Informační a komunikační technologie (použití PC k urychlení výpočtů, grafickému znázornění funkcí, statistickému zpracování dat).

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Fyzika (aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek),
- Informační a komunikační technologie (tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat),
- Pečovatelská a osobní asistence (ředění a koncentrace roztoků),
- Chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků).

1. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 46 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla	- číselné obory - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu

• používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí operace s celočíselnými mocninami	- mocniny – s exponentem přirozeným, celým - druhá a třetí odmocnina, částečné odmocňování, usměrňování zlomků - výrazy s proměnnými
--	--

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 42 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • řeší lineární rovnice, jejich soustavy a lineární nerovnice • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, určuje jejich vlastnosti	- základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice - racionální funkce - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu

PLANIMETRIE, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců	- základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty, Pythagorova věta - množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- používá vlastnosti goniometrických funkcí k řešení rovinných útvarů - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti	- goniometrie a trigonometrie - řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - logaritmická a exponenciální funkce

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
určí obvod a obsah u základních druhů rovinných obrazců	- rovinné obrazce

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
provádí operace s odmocninami a racionálními mocninami	- mocniny s racionálním exponentem - odmocniny - věty o počítání

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řeší exponenciální a logaritmické rovnice - řeší kvadratické rovnice, kvadratické nerovnice	- exponenciální a logaritmické rovnice - kvadratická rovnice a nerovnice

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce	- aritmetická a geometrická posloupnost

• určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost	
--	--

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	- finanční matematika

STEREOMETRIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny • určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení prostorových útvarů	- základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic	- goniometrické rovnice

KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH, 28
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem • užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	- variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - statistické zpracování dat	

ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky	- vektory - přímka a její analytické vyjádření

4. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

V 4. ročníku je cílem prohloubení učiva v daných kapitolách a především jeho použití v praktickém životě.

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu	- užití procentového počtu

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	- lineární rovnice a nerovnice

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	- řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	- kvadratické rovnice

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	- aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika

STEREOMETRIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	- tělesa
---	----------

5.5 Estetické vzdělávání

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Estetické vzdělávání přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nadpředmětový charakter.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je ochranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytvoření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
 - chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
 - chápali význam umění pro člověka;
 - správně formulovali a vyjadřovali své názory;
 - přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní i evropské kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Učivo a výsledky vzdělávání z RVP jsou zařazeny v předmětech:

Český jazyk a literatura - literatura
Dějepis

5.6 Vzdělávání pro zdraví

5.6.1 Péče o zdraví

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Charakteristika učiva

Předmět má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho bio-psycho-sociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médiu vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví,
- eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Vzdělávací oblast by měla prostupovat celým ŠVP: škola rozpracuje výsledky vzdělávání do vyučovacích předmětů (např. tematika učiva péče o zdraví se může objevit v občanské nauce, biologii, základech ekologie, tělesné výchově a odborných předmětech) nebo vzdělávacích modulů, případně kurzů a jiných forem. Pro oblast péče o zdraví byl vytvořen samostatný vyučovací předmět.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně teoretickému charakteru potřebných kompetencí, je výuka organizována formou výkladu, práce s verbálním textem, diskuze a dialogu, práce s medií. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s pomocí didaktické techniky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné moderní výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Výuka předmětu klade důraz především na srozumitelnost a přizpůsobení formy zkušenostem žáků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problému.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Na základě zvládnutí tematického obsahu předmětu žáka:

- využívá znalosti z předmětů Sociální politika, Psychologie, Biologie a ekologie, Informační a komunikační technologie,
- efektivně pracuje s informacemi - vyhledává, vyhodnocuje důležité informace a využívá je k odpovědnému rozhodování,
- komunikuje a disponuje na odborné úrovni,
- rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formuluje a obhajuje své názory a postoje,
- objasní odborné pojmy a postupy.

Péče o zdraví rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - studenti jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence komunikativní - studenti komunikují na odborné úrovni, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, začleňují se do týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - studenti definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program k tvorbě zdravotně výchovných programů.

Péče o zdraví rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - možnost pomoci státu při nenadálých událostech poškození zdraví, vymahatelnost pomoci,
- Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince,
- Informační a komunikační technologie - dovednosti k vyhledávání informací k výuce.

Mezipředmětové vztahy

Předmět navazuje a využívá poznatky získané v předmětech:

- Pečovatelská a osobní asistence - sociální aspekty - zdraví, nemoc, základy hygieny a epidemiologie, dezinfekce, pracovněprávní problematika BOZP,
- Sociální péče - sociální péče,
- Sociální politika - zdravotní politika sociálního zabezpečení,

- Občanská nauka - životní styl,
- Biologie a ekologie - člověk a životní prostředí,
- Sociální péče - péče o občany se zdravotním postižením, péče o sociálně potřebné občany,
- Učební praxe - zabezpečení nezbytné péče o klienty.

2. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

PÉČE O ZDRAVÍ, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • používá správně pojmy zdraví a nemoc • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace vzhledu • osvojí si odborné znalosti a dovednosti nezbytné v prevenci nemocí a závislostí na návykových látkách • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací	- holistické pojetí zdraví - zdraví a nemoc - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - zásady zdravé výživy, význam zdravé výživy pro zdraví, poruchy výživy a jejich prevence - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - význam pohybové aktivity pro zdraví - prevence závislostí na návykových látkách, zdravotní a sociální rizika jejich užívání: prevence kouření, - prevence nadužívání alkoholu, - prevence drogových závislostí - partnerské vztahy; lidská sexualita; - prevence pohlavně přenosných nemocí - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví, omezování a zvládání nadměrného stresu
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - souvislosti mezi lidskými aktivitami, problematikou životního prostředí a jeho vlivu na zdraví člověka	

ZDRAVOTNÍ ZABEZPEČENÍ V ČR A VYBRANÉ NEMOCI SE SOCIÁLNÍM DOPADEM,
11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva • vyhledává nejčastější onemocnění obyvatel ČR • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • objasní vliv zdravotního postižení na jedince a možnosti uplatnění ve společnosti	- péče o veřejné zdraví v ČR - odpovědnost za zdraví své i druhých - zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - zdravotní stav obyvatelstva ČR - charakteristika hlavních skupin nemocí, - civilizační choroby - vliv na osobní život - problémy člověka se zdravotním postižením (sociální vztahy, možnosti zařazení do společnosti, pracovní uplatnění)
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - znalost systému a právní úpravy zdravotní péče a zabezpečení v případě nemoci je důležité pro fungování občana v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie - práce s informačními technologiemi je nezbytná při vyhledávání novinek v rámci předmětu Péče o zdraví	

5.6.2 První pomoc

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu První pomoc je seznámení žáků s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Žáci jsou vedeni k osvojení potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci, jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování v situacích obecného ohrožení a vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání vlastností záchránce.

Charakteristika učiva

Předmět První pomoc je zařazen do 1. ročníku oboru sociální činnost, a to 1 vyučovací hodina týdně. Výuka první pomoci se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí a směřuje k tomu, aby byli žáci schopni poskytnout předlékařskou první pomoc.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uvědomili si význam správně poskytnuté první pomoci,
- uměli vysvětlit jednotný postup při poskytování první pomoci,
- uměli poskytovat první pomoc s využitím moderních i improvizovaných pomůcek,
- dokázali charakterizovat příčiny, příznaky a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace,
- znali pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných,
- přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoci a řídili se etickými zásadami při poskytování první pomoci,
- uvědomili si význam zásad BOZP a tyto zásady dodržovali,
- byli si vědomi významu soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny.

Výukové strategie

Předmět První pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Praktické cvičení modelových situací ve skupinách navazuje na teoretický výklad. Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím životních zkušeností žáků, názorných ukázek a pomůcek a praktický nácvik. Dále je dle možností využívána didaktická technika. Aktivita a motivace žáků je podporována řešením modelových situací.

Uvedené počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném, praktickém a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě v hodině, spolupráci s učitelem a spolužáky, k domácí přípravě na hodinu a k rychlosti a kvalitě poskytování první pomoci při modelových situacích.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

První pomoc rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků s využitím různých informačních zdrojů, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni k řešení problémů při organizaci PP samostatně i ve spolupráci s druhými ,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii, umí srozumitelně komunikovat s raněnými, popsat a předat důležité informace o události, při které poskytují PP,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí, začleňují se do pracovního týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka a ochraňují zdraví své i ostatních, jsou ochotni poskytnout PP všem bez ohledu na rasu, národnost a náboženské vyznání,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci si jsou vědomi významu dovednosti poskytnout PP ve své budoucí profesi,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program k vyhledávání informací do výuky.

První pomoc rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - žáci využívají dovednosti pro vyhledávání informací o nových trendech v poskytování PP (příruční lékárna, akutní otravy).

Mezipředmětové vztahy

Předmět První pomoc se prolíná s předměty:

- Biologie člověka - krev, krevní systém, dýchací systém, trávicí systém, pohybový systém, nervový systém, pohlavní systém,
- Psychologie - obecná psychologie,
- Pečovatelské a osobní asistence - obvazový materiál, obvazová technika.

1. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

PRVNÍ POMOC - ÚVOD DO PŘEDMĚTU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam správně poskytnuté první pomoci • orientuje se v integrovaném záchranném systému • vyjmenuje vlastnosti záchránce • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • zdůvodní význam soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny	- definice základních pojmů - význam první pomoci - vlastnosti záchránce - integrovaný záchranný systém (základní složky, jejich kompetence, způsoby aktivace)

PŘÍRUČNÍ LÉKÁRNA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a zdůvodní vybavení příruční lékárny • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- význam, druhy a uložení příruční lékárny - základní doporučené vybavení a využití obsahu lékárny - využití improvizovaných pomůcek
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu	

JEDNOTNÝ POSTUP PŘI POSKYTOVÁNÍ PP, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dodržuje zásady BOZP	- orientace na místě nehody a posouzení závažnosti situace - nácvik vyšetření raněného - získávání a předávání základních informací - třídění raněných při hromadném neštěstí - jednotný postup poskytování PP - osobní bezpečnost zachránce

POLOHOVÁNÍ A TRANSPORT ZRANĚNÝCH, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • dodržuje zásady BOZP	- základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných - základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace - zásady odsunu postižených, odsunové prostředky a techniky odsunu - nácvik modelových situací

RÁNY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popíše nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- druhy ran - zásady ošetření jednotlivých typů ran, pomůcky, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

KRVÁCENÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- druhy krvácení - zásady ošetření, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

ŠOK, KŘEČOVÉ STAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů šokových stavů • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • navrhne vhodná preventivní protišoková opatření	- druhy, příčiny a příznaky šoku - preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů - zajištění postiženého v křečovém stavu - nácvik modelových situací

BEZVĚDOMÍ, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit - zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek - vyjmenuje příčiny a příznaky poruch vědomí - demonstruje vyšetření postiženého v bezvědomí	- stav vědomí, určení poruchy vědomí - vyšetření postiženého v bezvědomí - sledování stavu a záznam informací - první pomoc při kolapsu - nácvik ošetření dle modelových situací

NEODKLADNÁ RESUSCITACE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek - umí zahájit neodkladnou resuscitaci - objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- etické aspekty neodkladné resuscitace - pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci - stavy bezprostředně ohrožující život - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) - zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ HLAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité	- mechanismy vzniku poranění - rozdělení a klinické projevy

informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací
---	---

PORANĚNÍ PÁTEŘE A MÍCHY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce	- mechanismus vzniku poranění páteře a míchy - rozdělení a klinické projevy - zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací

• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	
--	--

PORANĚNÍ HRUDNÍKU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	- příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku - první pomoc při poranění hrudníku - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ BŘICHA A PÁNVE, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů	- rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve - úrazy a náhlé zdravotní příhody - nácvik a ošetření dle modelových situací

úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	
---	--

PORANĚNÍ KOSTÍ A KLOUBŮ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	- charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů - první pomoc při zlomeninách kostí a distorzi kloubů na HK a DK - nácvik a ošetření dle modelových situací

POŠKOZENÍ TEPEM, CHLADEM A CHEMICKÝMI LÁTKAMI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • dodržuje zásady BOZP	- druhy, příznaky a první pomoc - BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami - nácvik ošetřování dle modelových situací
---	---

AKUTNÍ OTRAVY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- druhy nejčastějších otrav - první pomoc při akutních otravách u osob se zachovaným vědomím a při poruchách vědomí

• uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoc	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu	

ZÁKLADY JEDNÁNÍ V SITUACÍCH OSOBNÍHO OHROŽENÍ A ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ,
2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	- poranění při hromadném zasažení obyvatel - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

5.6.3 Tělesná výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Tělesná výchova je seznámit žáky s co nejširší škálou pohybových aktivit, získat je a prohloubit jejich zájem o ně, a to nejen po čas školního vzdělávání, ale i v jejich dalším životě. Prostřednictvím těchto aktivit přispět k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků (rozvoj pohybových schopností a dovedností, upevnění zdraví, rozvoj a získávání morálně volných vlastností).

Charakteristika učiva

Učivo cíleně vede žáky k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kvalitě v pohybovém učení. Jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V Tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- rozvíjet pohybovou kreativitu především při netradičních pohybových aktivitách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Vzdělávání pro zdraví k tomu, aby žáci:

- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- emotivně zvládli herní situace v duchu fair play.

Výukové strategie

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, sportovních dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

V 1. ročníku je žákům doporučen týdenní lyžařský výcvik.

Ve 2. ročníku je žákům doporučen týdenní sportovní kurz, kde se žáci mimo jiné učí základy cyklistiky, základy horolezectví, základy jízdy na lodích (kánoe, pramice).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení Tělesné výchovy se skládá z těchto složek:

- hodnocení pohybové úrovně v jednotlivých sportovních aktivitách,
- celkový přístup žáka k pohybovým aktivitám a snaha o dosažení co nejlepšího výsledku,
- bodové hodnocení pohybových testů,
- úroveň teoretických znalostí z tělesné výchovy a sportu.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Tělesná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení - snažit se dosáhnout zlepšení a umět ho adekvátně vyhodnotit,
- kompetence k řešení problému - umění spolupráce v týmu v různých herních aktivitách,
- personální a sociální kompetence - umění předcházet konfliktům.

Předmět Tělesná výchova rozvíjí průřezové téma:

- Člověk a životní prostředí, a to především v 2. ročníku v učebním bloku Turistika a sporty v přírodě, kde se kromě jiného usiluje o to, aby žáci:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Tělesná výchova nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- První pomoc - umět poskytnout první pomoc při sportovních aktivitách, polohování a transport zraněných,
- Občanská nauka - životní styl,
- Zdravotní tělesná výchova – všechny kapitoly.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

LYŽOVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí - základy snowboardingu (zatačení, zastavování)
komentář	

Učební blok bude realizován týdenním lyžařským výcvikem. Tento výcvik je doporučený a učivo bude realizováno na základě vybavenosti a zájmu žáků.

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Lyžařský kurz by měl vést žáky k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí; osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; zásady chování a jednání v různém prostředí - pravidla her, závodů a soutěží
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede rozlišit jednání fair play od nesporného jednání - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblíng, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, odbíjení prsty ve dvojicích, nácvik podání, minihra - florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - vybíjená - stolní tenis: pravidla, základní úder - minikopaná - softbal: odpal, seznámení s pravidly
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- pády

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- průpravná cvičení atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - běžecká abeceda
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- technika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)

• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika - hygiena a bezpečnost; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace - zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení - pravidla her, závodů a soutěží - zdroje informací
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec
---	---

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblink, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: odbití spodem ve dvojicích, odbití vrchem ve trojicích, příjem podání, hra 4 na 4 - florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - stolní tenis: zdokonalení základních úderů - softbal: nadhoz, přihrávky, hra - ringo - badminton
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- základní sebeobrana - pády
komentář	
Bude zařazováno průběžné do vyučovacích jednotek.	

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)

• využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

PLAVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího
komentář	
Bude vyučováno na sportovně turistickém kurzu (kurz je doporučený), případně ve sportovním dni na základě zájmu žáků.	

TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně,	- příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh

bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.	

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady sportovního tréninku • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání • umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede se zapojit do organizací turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc, regenerace a kompenzace - podrobná pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování a dokumentace sportovních her, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- technika a metodika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- košíková: přehled činnosti jednotlivce, opakování pravidel, útočné kombinace, uvolňování bez míče, hra 5 na 5 - odbíjená: lobování míče, odbití spodem ve trojicích, nácvik smečovaného úderu, hra 6 na 6 - florbal: založení protiútoku, zdokonalování činností jednotlivce (zpracování a vedení míče, přihrávka), útočné kombinace, hra - stolní tenis: turnaj - intercros - kopaná - softbal: zdokonalení činností jednotlivce, hra
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec
--	---

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)

podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- význam pohybové činnosti pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, taktika - odborné názvosloví; komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, relaxace - samostatné rozhodování - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- zdokonalení v atletických disciplínách (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - vrh koulí
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu s možností aplikace v odborné praxi	- košíková: kontrola činností jednotlivce a odstraňování nedostatků, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků - odbíjená: zdokonalení příjmu a nahrávky při hře, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků - florbal: zdokonalování činností jednotlivce (obejití protihráče, bránění), taktika hry, hra - stolní tenis: organizace turnaje - nohejbal - softbal: hra, taktika hry
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh

• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec
--	---

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje osvojené způsoby relaxace • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • v rámci zdravotní tělesné výchovy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • v rámci zdravotní tělesné výchovy - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj. - cvičení s hudbou, power jóga, pilates, aj.
komentář	

Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.

BRUSLENÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

5.6.4 Zdravotní tělesná výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s problematikou zdravotní tělesné výchovy jako specifické formy tělesné výchovy pro zdravotně oslabené jedince. Žáci se seznámí se souborem teoretických poznatků a praktických dovedností, které mohou racionálním způsobem odstranit, zamezit či zmírnit působení vlivů zhoršujících zdravotní stav a posílit organismus. Cílem výuky předmětu Zdravotní tělesná výchova je poskytnout žákům teoretické znalosti a vhodné pohybové dovednosti a tělesná cvičení, které se týkají zdravotně oslabených jedinců.

Charakteristika učiva

Zdravotní tělesná výchova je forma tělesné výchovy, která využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy při zdravotním oslabení.

Učivo je zaměřeno na činnosti a informace podporující korekci zdravotního oslabení, speciální cvičení a všestranné rozvíjení pohybových činností. Úkolem je poskytnout soubor teoretických poznatků, které vysvětlují příčiny dočasných nebo trvalých odchylek tělesného vývoje, tělesné stavby a zdravotního stavu. Důležitou částí výuky je osvojení praktických dovedností, které pomohou zamezit, odstranit či zmírnit působení vlivů zhoršujících zdravotní stav.

Žáci jsou vedeni tak, aby v budoucnu zvládali práci s klienty s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem a dodržovali zásady bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání pro zdraví směřuje k tomu, aby žáci:

- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovali o pozitivní změny tělesného pojetí u sebe či svěřeného klienta,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž.

Výukové strategie

Zdravotní tělesná výchova bude realizována v samostatném praktickém předmětu ve třetím ročníku, a to v rozsahu jedné hodiny týdně. V předmětu se využívá znalostí z předmětů biologie člověka, psychologie a tělesné výchovy. Ve výuce bude kladen důraz na tělesná cvičení propojená s teoretickými znalostmi a jejich vliv na zdraví jedince. Podmínkou pro tělesná cvičení je vhodné sportovní oblečení a cvičební obuv. Při cvičení se budou používat dostupná nářadí, náčiní, rehabilitační pomůcky a ukázky různých forem zdravotních cvičení. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě praktických cvičení propojených s teoretickými znalostmi. Teoretické znalosti se budou prověřovat také pomocí ústního nebo písemného zkoušení. Do klasifikace bude zahrnut i přístup žáků ke zdravotní tělesné výchově.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Zdravotní tělesná výchova rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žák je veden k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, učí se speciální vyrovnávací cvičení související s daným oslabením, učí se uplatňovat vytrvalost a cílevědomost při zdravotní korekci,
- kompetence k řešení problémů - žák chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody, která mu pomůže při konstruktivním řešení problémů, samostatně upozorní na problémy při cvičení,
- kompetence komunikativní - žák využívá osvojené postupy a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci,
- kompetence sociální a personální - žák chápe zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy a propojuje zdraví a zdravé mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji,
- kompetence občanské - žák získává základní orientaci v názorech na to, co je ve společnosti zdravé, co může zdraví prospět, ale i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- kompetence pracovní - žák je veden k zapojování do pracovních činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností, uplatňuje správné způsoby držení těla při různých pracovních činnostech.

Zdravotní tělesná výchova rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a informační a komunikační technologie vede žáky k získávání nových informací o zdravém životním stylu, rehabilitačních metodách a pomůckách,
- Člověk a životní prostředí vede žáky k získávání nových informací o zdravém způsobu života,
- Občan v demokratické společnosti se v hodinách ZTV realizuje vedením žáků ke vzájemné úctě a respektu.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se zdravotní tělesná výchova prolíná s následujícími předměty:

- Tělesná výchova - možnosti pohybových aktivit,
- Psychologie - lidská psychika.

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO ZDRAVOTNÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže charakterizovat ZTV • vyjmenuje zdravotní skupiny oslabených • charakterizuje cíle a úkoly ZTV • popíše tělovýchovné prostředky • orientuje se v diagnostice ZTV • dokáže popsat organizační formy ZTV • vysvětlí pohybový režim	- charakteristika ZTV - zdravotní skupiny - historie ZTV - cíle a úkoly ZTV - oddíly ZTV - tělovýchovné prostředky - diagnostika ZTV - cvičitel a cvičenec - tělovýchovný proces a zásady ZTV

• charakterizuje úlohu cvičitele a cvičence • dokáže využít zásady tělovýchovného procesu v ZTV • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

**VĚKOVÁ OBDOBÍ, JEJICH ZVLÁŠTNOSTI S PŘÍHLÉDNUTÍM K ZDRAVOTNÍMU OSLABENÍ,
5 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
• prokáže znalosti týkající se jednotlivých vývojových období • prokáže znalosti týkající se jednotlivých vývojových období s přihlédnutím ke zdravotnímu oslabení • charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	- růst a vývoj v mládí - dospělost - stáří - kontraindikované pohyby
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY ZDRAVOTNÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže provést základní cvičební polohy • dokáže provést vyrovnávací cvičení - uvolňovací, protahovací, posilovací,	- základní cvičební polohy - vyrovnávací cvičení - uvolňovací, protahovací, posilovací, dechová, relaxační, vytrvalostní, rovnovážná

dechová, relaxační, vytrvalostní, rovnovážná • užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	- speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

ROZŠÍŘUJÍCÍ PROSTŘEDKY ZDRAVOTNÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže charakterizovat a využít psychomotorická cvičení • dokáže charakterizovat a využít rytmickou výchovu a tanec • dokáže charakterizovat a využít pohybové hry • dokáže charakterizovat a využít jógová cvičení • popíše význam plavání a jeho využití • popíše význam a využití turistiky • orientuje se v alternativních metodách v ZTV • uvede druhy masáží a jejich využití • dokáže provést vybrané masáže	- psychomotorika - rytmická výchova a tanec - pohybové hry - jóga - plavání - turistika - alternativní metody ve ZTV - masáže a automasáže
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

5.7 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

5.7.1 Informační a komunikační technologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie je naučit žáky pracovat s výpočetní technikou, používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky, aby byli schopni využívat výpočetní techniku v průběhu studia, ve své práci po absolvování školy a pro potřeby dalšího vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Informační a komunikační technologie vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecné vzdělávací.

V předmětu žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software, aplikovat znalosti tabulkových procesorů na zpracování dat, používat software umožňující textovou nebo grafickou prezentaci a zpracovávat data v programech evidenčních. Dále žáci získají přehled a základní dovednosti v programech, které jsou specifické pro sociální a zdravotní oblast a pro státní správu nebo samosprávu. Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií je, aby žáci dovedli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí Internetu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k využívání informačních a komunikačních technologií,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- adekvátně využívali zdroje informací a efektivně s nimi pracovali,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s výpočetní technikou,
- respektovali autorská práva.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována formou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Počítače jsou v učebně propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Při výuce aplikačních programů z profesní oblasti jsou používány demoverze programů. Součástí výuky jsou exkurze žáků na odborná pracoviště a pracoviště státní správy. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy v rámci probírání tematických okruhů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, hodnocení úloh praktické práce s počítačem, hodnocení řešení problémových úloh a aktivita při hodinách.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- schopnost aplikovat dosažené znalosti při řešení praktických úloh.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Informační a komunikační technologie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), zpracovávali pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učili se používat nové aplikace, komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět Informační a komunikační technologie pokrývá průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat,

- Člověk a svět práce – vyhledávání pracovních příležitostí na internetu, orientace ve světě práce, odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění.

- Český jazyk a literatura - stylistika, pravopis, použití šablony k napsání životopisu, úředního nebo osobního dopisu,
- Anglický jazyk – využití slovníků na internetu, možnost získání informací z cizojazyčného textu,
- Matematika – aplikace matematických vztahů při práci s tabulkovým procesorem,
- ve všech předmětech vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvořením prezentace.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PRÁCE S POČÍTAČEM, OPERAČNÍ SYSTÉM, SOUBORY, ADRESÁŘOVÁ STRUKTURA, SOUHRNNÉ CÍLE, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše oblasti využití prostředků výpočetní techniky ve zdravotnictví • dodržuje zásady bezpečnosti práce s IT, utajení hesla • charakterizuje možnosti a výhody, ale i rizika (zabezpečení dat před zneužitím, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • vysvětlí základy zpracování informací v počítači • používá počítač a jeho periferie (obsahuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se ve struktuře dat a možnostech jejich uložení, vysvětlí	- obsah a význam předmětu - bezpečnost práce v učebně výpočetní techniky - seznámení s počítači v učebně, práce v síti, význam hesel - etické zásady a právní normy související s informatikou, ochrana autorských práv - ergonomie a hygiena práce ve výpočetní technice - zpracování informací v počítači, jednotky informace, binární soustava - historie výpočetní techniky, druhy počítačů, osobní počítače - hardware, základní části počítače, jeho komponenty, význam základních parametrů, principy fungování - paměťová média - periferní zařízení - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, charakteristika, přehled - operační systém, nastavení - ovládání, data, soubory a složky, souborový manažer, nastavení - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - komprese dat, zálohování dat - nápověda, manuál - algoritmizace úloh

system adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware. • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	
--	--

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ, INFORMAČNÍ ZDROJE, CELOSVĚTOVÁ POČÍTAČOVÁ SÍŤ INTERNET,
8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejich prostředky • vybere vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • posoudí validitu informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	- počítačová síť, server, pracovní stanice, - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a hardwarových prostředků - informace, práce s informacemi - informační zdroje - internet - vyhledávání pracovních příležitostí na internetu

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce

- vyhledávání pracovních příležitostí na internetu

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE, KOMUNIKAČNÍ A PŘENOSOVÉ MOŽNOSTI INTERNETU,
6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...) - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	- elektronická pošta, poštovní klient - plánování, organizace času - chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP přenos

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR,
14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, styly, objekty, tvoří tabulky) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- textový editor, základní postupy při vytváření dokumentů - typografické zásady psaní textu - editace textu - formátování textu - práce se styly - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafických objektů - osobní a úřední dopis, životopis - tisk dokumentů

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá základní práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, příprava pro tisk, tisk) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním	- tabulkový procesor - základní operace v tabulce - zadávání a editace dat - formátování dat - základní vzorce, funkce - vytvoření a úprava grafu

programovým vybavením i běžným hardware	
---	--

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá pokročilé práce s tabulkovým procesorem (formuláře, podmíněné formátování, kontingenční tabulka a graf, export a import dat) - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	- absolutní a relativní odkaz - vytvoření a vyhodnocení formuláře - podmíněné formátování - kontingenční tabulka a graf - vytvoření a vyhodnocení formuláře - databáze, filtrování a řazení dat - export a import dat

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá pokročilé práce s textovými dokumenty (vytváří šablony, formuláře, dokumenty hromadné korespondence, vygeneruje obsah a rejstřík, vytváří makra, PDF formát, exportuje a importuje data) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- hromadná korespondence - obsah, rejstřík, odkaz - vytvoření formuláře, šablony - export a import dat - základy tvorby maker a jejich použití

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - SOFTWARE PRO TVORBU PREZENTACÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří snímky prezentace, do snímků vkládá tabulky, grafy, obrázky a zvuk, nastavuje animace a časování snímků - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem,	- prostředí programu - základní tvorba prezentace, vytvoření snímku - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafu - vkládání grafických objektů - vytvoření a úprava organizačního diagramu - multimediální prvky v prezentaci

dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • orientuje se a používá běžné i odborné graficky ztvárněné informacím (schémata, grafy apod.) • vytváří dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace	- nastavení animací - import dat z tabulkového procesoru a textového editoru
--	---

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - DATABÁZE, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	- základní pojmy z oblasti databází - návrh databáze - vytvoření a úprava tabulky - vkládání, editace, třídění a filtrace dat - vytvoření relací - vytvoření a úprava výběrových a výkonných dotazů - vytvoření a úprava formuláře - vytvoření a úprava sestavy - spolupráce částí balíku kancelářského softwaru, sdílení a výměna dat, import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - GRAFIKA A DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	- základní pojmy z oblasti počítačové grafiky - grafické formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití, komprese - základy práce ve vektorovém kreslicím programu (vektorová grafika) - základy práce v rastrovém grafickém programu (rastrová grafika) - digitální fotografie, základy fotografování, úprava fotografií

TVORBA WWW STRÁNEK, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří jednoduché multimediální dokumenty ve formátu HTML	- spolupráce částí balíku kancelářského softwaru (sdílení a výměna dat, import a export dat)

• vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- možnosti vytvoření www stránky, html kód - wysiwyg editory - struktura webových stránek - vytvoření jednoduché www stránky - možnosti publikování www stránek
--	---

APLIKAČNÍ SOFTWARE Z OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	- nápověda, manuál - další aplikační programové vybavení - zdravotnictví
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém	

5.7.2. Technika administrativy a korespondence

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět vede žáky k dovednosti ovládat klávesnici osobního počítače desetihmatovou metodou bez nutnosti sledovat prsty na klávesách. Součástí výuky jsou témata, kde se žák seznamuje se základy administrativních činností, tzn. s normami pro vyhotovování úředních dopisů a dalších písemností, se sestavováním a vyhotovováním tabulek, s organizací písemného styku, zásadami archivace a skartace písemností.

Vzdělávání v předmětu Technika administrativy a korespondence směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- používat klávesnici počítače desetiprstovou metodou,
- používat základní normy pro psaní úředních dopisů včetně předpisů o oběhu, evidenci a archivaci písemností.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět Technika administrativy a korespondence je koncipován jako předmět všeobecný vzdělávací s průpravnou funkcí směrem k odborné složce vzdělávání. Obsahově navazuje na předmět Informační a komunikační technologie a na odborné předměty sociálního a správního charakteru. V mezipředmětových vazbách spolupracuje s předmětem Český jazyk a literatura. Výuka je zaměřena na racionální ovládání počítačové klávesnice, podporuje samostatné logické uvažování a pěstování kultivovaného písemného projevu, a to z hlediska vhodné odborné stylizace, logické, věcné i gramatické správnosti a vyhovující formální úpravy v souladu s ČSN 016910 (Česká státní norma pro úpravu písemností). Žáci rychle a přesně ovládají klávesnici PC desetihmatovou metodou. Využívají editační funkce textového editoru, samostatně stylizují standardní písemnosti. Při vypracování dokumentů v textovém editoru správně aplikují požadavky normalizované úpravy písemností a vytvářejí písemnosti na dobré profesionální úrovni, tj. věcně, jazykově i formálně správné. Běžně pracují s elektronickou poštou.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí, je výuka organizována ve vysoké míře formou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky je v nácviku psaní prstokladu. K výuce je využíván program pro výuku psaní na klávesnici deseti prsty. Tento program umožňuje úplnou kontrolu práce žáků s možností individuálního přístupu ke každému z nich. Žáci se naučí psát podle předlohy na monitoru (to v první fázi základního nácviku) a také opisem z tištěné předlohy. Nácvik textů lze kdykoli přerušit, vybrat k nácviku jen určité lekce, opakovat je nebo se vrátit k dřívějším lekcím. Program neustále hodnotí a zaznamenává rychlost a přesnost psaní. Podporou k tomuto programu je software, na kterém žáci po nácviku základních písmen ověřují své dovednosti. Testovací program vyhodnocuje správnost a rychlost opisu, eviduje chyby žáka a vypracuje protokol o vykonaném testu. Vlastní nácvik je kombinován také s jednoduchými krátkými opisy na přesnost psaní. Pro zpracování dokumentů administrativního charakteru je používán kancelářský software.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v předmětu Technika administrativy a korespondence vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné a zejména pak praktické prověřování vědomostí a dovedností. Při hodnocení je kladen důraz zvláště na:

- přesnost a rychlost psaní na klávesnici počítače,
- zvládnutí odborné stylizace, logické, věcné i gramatické správnosti písemného projevu a vyhovující formální úpravy korespondence v souladu s ČSN 016910,
- schopnost aplikovat poznatky při řešení praktických úloh.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží počítačové testy, praktické práce a ústní zkoušení. Zohledňuje se také aktivita v hodinách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k využívání výpočetní techniky,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s počítačem,
- respektovali autorská práva.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Technika administrativy a korespondence rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), zpracovávali pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učili se používat nové aplikace,

komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Technika administrativy a korespondence rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie (používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat),
- Člověk a svět práce (úřední písemnosti v sociální oblasti).

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk - stylistika, pravopis, použití šablony k napsání životopisu, úředního nebo osobního dopisu,
- Informační a komunikační technologie - využívání prostředků informačních a komunikačních technologií.

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ZÁKLADNÍ STROJOPISNÝ VÝCVIK, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozložení kláves na klávesnici • píše na klávesnici desetihmatovou metodou střední, horní, dolní a číselnou řadu kláves	- rozložení kláves na klávesnici - desetihmatová metoda - střední, horní, dolní a číselná řada - znaménka, značky - funkční klávesy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - práce s počítačem, rozložení kláves na počítači	

NORMALIZOVANÁ ÚPRAVA PÍSEMNOSTÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje formáty, druhy papírů a obálek • popíše úpravu adresy • vysvětlí zásady normalizované úpravy úředních dopisů	- ČSN 01 6910 - druhy a formáty papíru - druhy a formáty obálek - adresy na obálkách - adresy na dopisním předtisku - adresy na dopisech občana právnické osobě - úprava dopisu na dopisní předtisk
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - textový editor MS Word - typografické zásady psaní textu, formát textu	

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ZDOKONALENÍ STROJOPISNÉHO VÝCVIKU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• opisuje text bez dívání na klávesnici • správně napíše různé znaky v německém a anglickém jazyce	- zvyšování rychlosti psaní - cizojazyčný text
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - práce s počítačem, rozložení kláves na počítači	

HOSPODÁŘSKÉ PÍSEMNOSTI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vyhotoví písemnosti v hospodářském styku (objednávku, dodací list, fakturu, reklamaci, upomínku apod.) • samostatně sestaví písemnosti podle zadání	- objednávka, dodací list, faktura - uzavírání smluv

PÍSEMNOSTI VE STYKU S BANKOU A POŠTOU, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vyhotoví písemnosti ve styku s bankou a poštou (složenky, příkazy, poštovní poukázky)	- výběr hotovosti - šek, výběrní lístek, platební karty, pokladní složenka - bezhotovostní platební styk . příkaz k úhradě a k inkasu, trvalý příkaz k úhradě - poštovní poukázky - poštovní průvodky

VNITROORGANIZAČNÍ PÍSEMNOSTI, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• sestaví pozvánku a zápis z porady • vyhotoví evidenční listinu přítomných • napíše zprávu z pracovní cesty, vyplní cestovní příkaz • vyhotoví písemnosti vedoucích pracovníků (příkaz, rozhodnutí, směrnice)	- pracovní porady - pozvánky, evidence přítomných, zápisy z porad - pracovní cesty - schválení pracovní cesty, vyúčtování pracovní cesty, zpráva z pracovní cesty - písemnosti vedoucích pracovníků - příkaz, rozhodnutí, směrnice

PERSONÁLNÍ PÍSEMNOSTI, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• napíše dopis s dotazem na možnost zaměstnání, žádost o zaměstnání, motivační dopis, životopis • vyhotoví pracovní smlouvu, pracovní posudek • sestaví dohodu o ukončení pracovního poměru nebo výpověď	- žádost o zaměstnání, životopis, motivační dopis - pracovní smlouva - ukončení pracovního poměru - pracovní posudek
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žádost o zaměstnání, životopis, motivační dopis, pracovní smlouva	

DOPISY OBČANŮ PRÁVNICKÝM OSOBÁM, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí způsob úpravy a stylizaci žádosti, přihlášky, stížnosti, odvolání a vytvoří je	- žádosti - stížnosti

ÚŘEDNÍ PÍSEMNOSTI V SOCIÁLNÍ OBLASTI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vytvoří úřední písemnosti v sociální oblasti (plnou moc, pověření, žalobu, návrh na opatření, rozhodnutí apod.)	- plná moc - pověření - žaloby - návrhy na opatření - rozhodnutí - normalizované tiskopisy

MANIPULACE S PÍSEMNOSTMI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí předpisy pro zakládání a vedení evidence písemností	- příjem, evidence - přidělování k vyřízení, vyřizování - odesílání - ukládání a vyřazování - předpisy pro archivaci

PROPAGAČNÍ PÍSEMNOSTI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• sestaví leták s nabídkou • sestaví inzerát a odpoví na něj	- vytvoření plakátu, letáku - sestavení inzerátu a odpovědi na inzerát

APLIKAČNÍ SOFTWARE Z OBLASTI ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací	- aplikační software z oblasti zdravotní a sociální - demoverze programů - exkurze do sociálních a zdravotnických zařízení zaměřená na aplikační programy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - využití prostředků informačních a komunikačních technologií v odborné praxi	

APLIKAČNÍ SOFTWARE Z OBLASTI EKONOMICKÉ, STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	- aplikační software z oblasti ekonomické, státní správy a samosprávy - demoverze programů - exkurze do institucí státní správy a samosprávy zaměřená na aplikační programy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - využití prostředků informačních a komunikačních technologií v odborné praxi	

KOMUNIKAČNÍ A REPRODUKČNÍ TECHNIKA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v oblasti komunikační a reprodukční techniky,	- telefony, záznamníky, faxy - kopírování, přenos informací

5.8 Ekonomické vzdělávání

5.8.1 Ekonomika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku. Žáci získávají vědomosti a dovednosti související s podnikáním i s dalšími činnostmi, jež v podniku probíhají.

Charakteristika učiva

Obsah vzdělání vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici. Za současné situace na trhu práce se absolvent musí orientovat i v základních ekonomických souvislostech. Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a způsobech hledání zaměstnání. Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání, např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají. Závěrečný tematický celek obsahuje učivo o Evropské unii. Jeho smyslem je seznámit žáky s významem členství naší země v EU, s přínosy, které toto členství pro nás znamená, ale též se základní strukturou orgánů EU a s významem hospodářské a měnové unie pro ČR.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ekonomika přináší seznámení se zákonitostmi ekonomických vztahů, jejich pochopení a přenesení do praxe. Žák je podněcován k tomu, aby se dokázal orientovat v současné ekonomické situaci a analyzoval důsledky ekonomicko-politických rozhodnutí na každodenní život jednotlivce i chod organizace.

Výukové strategie

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací,
- práce se zákony a internetovými zdroji,
- praktická cvičení zaměřená na rozvíjení matematické gramotnosti,
- práce ve skupinách na daných úkolech a jejich následná prezentace,
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti,
- cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po

kterých následuje písemné přezkoušení, a žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz je kladen na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi,
- chápání širších souvislostí tématu,
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí,
- samostatnost i umění kolektivní práce.

Celkové hodnocení žáků vychází z:

- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma,
- ústního zkoušení,
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Ekonomika rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení (práce s odborným textem, vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů),
- kompetence k řešení problému (žák používá různé metody myšlení, zkušenosti, volí vhodné prostředky a metody),
- komunikativní kompetence (žák srozumitelně, jasně a jazykově správně formuluje své myšlenky, diskutuje a respektuje názory ostatních, obhájí vlastní názory),
- personální a sociální kompetence (žák využívá svých zkušeností, pracuje v týmu, odpovědně plní zadané úkoly),
- občanské kompetence a kulturní povědomí (žák chápe důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince).

Předmět Ekonomika rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úradech, bankách a pojišťovnách. Zamyšlení se o existenčních otázkách a nalezení řešení situací související s ekonomickou stránkou života.
- Člověk a svět práce - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného počátku vstupu na trh práce, včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry.
- Informační a komunikační technologie – seznamuje:
- s možnostmi využití informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací týkající se trhu práce, zákonů a vyhlášek v ČR,
- s aktuální ekonomickou situací včetně všech makroekonomických ukazatelů, produktů různých trhů a porovnává jejich vhodnost pro každého žáka včetně potřeb pro profesní oblast.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Matematika – početní operace,
- Anglický jazyk – odborná terminologie,
- Občanská nauka – příjmy, rozpočet, využití finančních prostředků – finanční gramotnost.

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	- potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena
--	---

PODNIK, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• posoudí vhodné formy podnikání pro obor • orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky • orientuje se ve způsobech ukončení podnikání • na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu • vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet	- podnikání, právní formy - podnikatelský záměr - podnikání podle obchodního zákoníku - podnikání v rámci EU
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - práce s elektronickými databázemi, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování	

PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY A SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele	- zaměstnání, hledání zaměstnání, nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace, služby úřadů práce - vznik pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele,

• orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody • vypočte sociální a zdravotní pojištění • umí vypracovat odpovědi na inzerát, formulovat své předpoklady a požadavky • umí sestavit vlastní strukturovaný životopis, připravit se na pohovor se zaměstnavatelem • orientuje se v zákoníku práce, umí vyhledat nutné informace	změny a ukončení pracovního poměru - druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele - mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy - systém sociálního a zdravotního zabezpečení
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, vstup na trh práce, jednání se zaměstnavateli, práva a povinnosti v pracovněprávních vztazích, úspěšné budování kariéry	

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A EU, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru • objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu • na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu • chápe důležitost evropské integrace • zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	- struktura národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - hrubý domácí produkt - nezaměstnanost - inflace - platební bilance - státní rozpočet - Evropská unie

FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ PODNIKU, 40 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci - dovede vyhotovit daňové přiznání - rozliší princip přímých a nepřímých daní - vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH - charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí	- struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek - náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku - marketing - management - přímé a nepřímé daně - daňová evidenci - peníze, platební styk v národní a zahraniční měně, finanční trh, cenné papíry - úroková míra - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření

a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	
---	--

5.9. Řízení sociálních služeb

5.9.1 Sociální politika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Sociální politika je součástí odborného vzdělání v oboru Sociální činnost. Cílem je rozvoj žákovy vědomí o existenci politiky a její části, politiky sociální. Podá přehled o všech směrech a součástech sociální politiky určité společnosti v konkrétní době.

Charakteristika učiva

Předmět Sociální politika na SOŠ žáka připraví na skutečnost, že se od narození do smrti ocitá v životních situacích, které lze bez pomoci ostatních lidí a bez lidmi vytvořených institucí zvládat jen velmi obtížně a někdy vůbec ne. Představuje sociální politiku jako praktickou aktivitu, která formuje vztah jedinců a sociálních podmínek jejich života. Připravuje žáka na skutečnost, že je nějak sociální politiky účasten, nějakým způsobem ji spoluvytváří, ať již jde o něho samého, o život jeho rodiny, o život společenství. Předmět by měl žáka připravit na skutečnost, že každý je vystaven sociálním podmínkám, které nemá ve své moci. Měl by být připraven na skutečnost, že se sociálně politická opatření mění a znalosti této oblasti je třeba neustále doplňovat.

Důraz se klade na znalost pojmů a terminologie.

Součástí výuky je historie sociální politiky, teorie sociální politiky, její formování a realizace a jednotlivé oblasti sociální politiky (politika zaměstnanosti, sociálního zabezpečení, zdravotní, vzdělávací a bytová politika, rodinná politika).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat získané vědomosti v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, s institucemi,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů,
- věcně, pojmově a formálně správně formulovat své názory na problematiku předmětu Sociální politika,
- vytvářet zájem žáka o dění v jeho nejbližší a širší komunitě, zájem o člověka.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět Sociální politika jako obor společenskovední usiluje a směřuje vzdělávání tímto směrem:

- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, textů tvořených slovy, z ikonických textů i textů kombinovaných,
- využívat získaných společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, to znamená ve styku s jinými lidmi a institucemi, při řešení praktických situací a problémů vyskytujících se v průběhu života,
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej,
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, nenechat se manipulovat,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu.

Výukové strategie

Výuka předmětu sociální politiky bude klást důraz především na srozumitelnost a přizpůsobení formy zkušenostem žáků.

Základními metodami bude:

- práce s verbálním a ikonickým textem,
- diskuze a dialog,
- práce s medií.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení:

- znalost faktografická a terminologická s náležitým porozuměním,
- schopnosti lineárně uspořádat myšlenky,
- chápání chronologie událostí a procesů,
- chápání vztahů a souvislostí
- vědomí politické a morální,
- kritické myšlení,
- vyvozování obecných závěrů, chápání využitelnosti informace v osobním životě,
- schopnost sebehodnocení.

Typy zkoušení:

- ústní,
- prověrky a testy,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Sociální politika rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat různé techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru,
- kompetence k řešení problémů: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- komunikativní kompetence: vyjadřovat se přiměřeně úkolu jednání a stávající situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kulturního chování,
- personální a sociální kompetence: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: užívat různé zdroje informací, vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a k získaným informacím kriticky přistupovat.

Předmět Sociální politika rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - žáci jsou připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení,
- Člověk a životní prostředí - pochopení souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,

- Člověk a svět práce - vedení žáků k uvědomění zodpovědnosti za vlastní život.

Mezipředmětové vztahy

Předmět sociální politika se prolíná s předměty:

Sociální zabezpečení – všechny kapitoly,

Sociální péče – problematika péče o nezaměstnané klienty,

Dějepis – historie sociálních služeb.

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE SOCIÁLNÍ POLITIKY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v základních termínech užívaných v sociální oblasti; vysvětlí a vyjádří obsah uvedených termínů	Politika, sociální, sociální politika, sociální sféra, sociální událost, sociální problém, typy sociální ochrany.

SOCIÁLNÍ POLITIKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí termín sociální politika, objasní podstatu aktivního a pasivního sociálně politického přístupu - charakterizuje význam faktoru času a prostoru v rámci sociální politiky - rozlišuje kvantitativní a kvalitativní stránku sociální politiky - vlastními slovy vyjádří podstatu sociální suverenity a sociálního bezpečí - pojmenuje složky životní úrovně	Aktivní a pasivní sociální politika, kvantitativní a kvalitativní stránka sociální politiky, sociální suverenity, sociální závislost, životní úroveň.
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v péči občany	

CÍLE SOCIÁLNÍ POLITIKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí funkci sociálního státu, zamyslí se: nad termínem „blahobyť“	Základní cíl sociální politiky, zaměření sociální politiky, cíl, blahobyť, životní podmínky.

TYPY SOCIÁLNÍ POLITIKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjmenuje základní typy (modely) sociální politiky, popíše prvky jednotlivých typů - charakterizuje jednotlivé typy sociálních politik	Redistributivní, výkonový, reziduální typ, model sociální politiky ČR.

OBJEKTY SOCIÁLNÍ POLITIKY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí termín subjekt a objekt sociální politiky - vyjmenuje nástroje sociální politiky - charakterizuje objekty a subjekty sociální politiky	Hlediska členění objektů sociální politiky, jednotlivců, sociální skupina. Subjekty sociální politiky.

FUNKCE SOCIÁLNÍ POLITIKY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní funkce sociální politiky a jejich úlohu	Základní (ochranná, rozdělovací a přerozdělovací), odvozené funkce (homogenizační, stimulační, preventivní).

PRINCIPY SOCIÁLNÍ POLITIKY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí základní principy sociální politiky - vysvětlí podstatu principů sociální politiky - posoudí uplatňování těchto principů v praxi.	Princip sociální spravedlnosti, princip sociální solidarity, princip subsidiarity, princip participace.

NÁSTROJE SOCIÁLNÍ POLITIKY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

- vyjmenuje nástroje sociální politiky, člení nástroje sociální politiky dle různých hledisek, - zamyslí se nad postavením a úlohou nástrojů sociální politiky v sociální politice	Právní řád, nástroje z hlediska času, sociální doktrína, sociální program, kolektivní vyjednávání.
---	--

HISTORIE SOCIÁLNÍ POLITIKY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ilustruje historii sociální politiky na třech významných postavách, popíše vývoj sociální politiky v jejich zemích (Německo, Švédsko, Velká Británie) a na území dnešní ČR - popíše systém sociální ochrany v ČR - analyzuje dominantní sociální problémy	Vývoj sociální politiky v Německu, ve Švédsku, ve Velké Británii, ČR.

POLITIKA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše systém sociální ochrany v ČR - popíše cíle a kritéria pro formování politiky sociálního zabezpečení - vymezí cílovou populaci sociálního zabezpečení - vyjmenuje formy realizace sociálního zabezpečení - charakterizuje tři pilíře sociálního zabezpečení	Cíle a kritéria pro formování politiky sociálního zabezpečení, vymezení cílové populace, sociální pojištění, státní sociální podpora, sociální pomoc.
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v zabezpečení občanů v sociálně nepříznivé situaci	

RODINNÁ POLITIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje rodinnou politiku, vysvětlí její význam	Rodina, cíle rodinné politiky, systémy rodinných politik, cílová populace rodinné

- zná cíle a cílovou populaci rodinné politiky, orientuje se v systémech rodinné politiky - definuje termín rodina, vyjmenuje nástroje rodinné politiky	politiky, nástroje rodinné politiky, mateřství a rodičovství, náhradní rodinná péče.
pokrytí průřezových témat: Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v podpoře rodiny jako základní jednotky demokratické společnosti	

POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje politiku zaměstnanosti, vysvětlí současné chápání práva na práci - definuje význam, úkoly a cíle politiky zaměstnanosti, pojmenuje cílovou populaci politiky zaměstnanosti - popíše nástroje politiky zaměstnanosti	Politika zaměstnanosti jako soubor opatření, právo na zaměstnání. Úřady práce, problém nezaměstnanosti.
pokrytí průřezových témat: Člověk a svět práce - uvědomění si odpovědnosti za vlastní život	

ZDRAVOTNÍ POLITIKA , 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje zdravotní politiku - vyjmenuje subjekty zdravotní politiky - charakterizuje sociální událost se zdravotní politikou související	Cílová populace zdravotní politiky, zdraví, faktory ovlivňující zdraví člověka, zdravotní rizika, péče o zdraví, nemoc, úraz, pracovní neschopnost, invalidita.
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - pochopení souvislostí mezi vlivem životního prostředí a zdravím člověka	

VZDĚLÁVACÍ POLITIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje vzdělávací politiku v moderní společnosti, její úkoly a cíle • vysvětlí obsah termínů vzdělání, kvalifikace • popíše funkce, které vzdělání ve společnosti plní • orientuje se v principech vzdělávací politiky	Vzdělání, funkce vzdělání, kvalifikace, základní prvky kvalifikace, cíle vzdělávací politiky, cílová populace vzdělávací politiky, principy vzdělávací politiky.
pokrytí průřezových témat: Člověk a svět práce - uvědomění si úlohy vzdělávání při uplatnění na trhu práce	

BYTOVÁ POLITIKA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje bydlení a vysvětlí jeho funkce, vymezí význam, cíle a úkoly bytové politiky, ozřejmí nástroje bytové politiky a definuje nástroje bytové politiky	Bydlení, obydlí, funkce bydlení, funkce bydlení, cílová populace bytové politiky, trh s byty, funkce státu v bytové politice, faktory a nástroje bytové politiky, sociální bydlení.
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v pomoci občanům v oblasti bydlení	

SOCIÁLNÍ POLITIKA ORGÁNŮ SAMOSPRÁVY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí důvody a cíle aktuálních sociálních opatření v ČR, posoudí jejich realizaci • charakterizuje sociální politiku samosprávných orgánů, uvede příklad z obce či města kde žije • posoudí na základě údajů sociální situaci v regionu a sociální politiku orgánů samosprávy	Samospráva, státní správa, sociální politika na úrovni obcí a měst.

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ NA ÚROVNI KRAJŮ A OBCÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
popíše proces komunitního plánování na úrovni krajů a obcí	Proces komunitního plánování.
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - funkce společnosti a její spolupodílení na organizaci pomoci občanům	

SOCIÁLNÍ POLITIKA EU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje sociální politiku EU, popíše vývoj sociální politiky v činnosti Evropského společenství a hlavní překážky harmonizace sociálních politik států EU. - objasní sociální politiku ČR v evropském kontextu	Sociální politika v činnosti Rady Evropy. Sociální politika v činnosti Evropské unie.

5.9.2. Sociální zabezpečení

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Sociální zabezpečení je součástí odborného vzdělání v oboru Sociální činnost. Cílem je prohloubení vědomostí a orientace žáka v oblasti sociálního zabezpečení. Žák podá přehled o všech dávkách a službách s důrazem na schopnost praktického využití nabytých vědomostí.

Charakteristika učiva

Předmět Sociální zabezpečení na SOŠ žáka seznámí se soustavou sociálního zabezpečení – souborem právních, finančních organizačních nástrojů a opatření, jejichž cílem je kompenzovat nepříznivé finanční a sociální důsledky různých životních okolností a událostí ohrožujících uznaná sociální práva, nebo takovým životním situacím předcházet. Představí sociální zabezpečení jako rozsáhlou oblast, která je realizována výplatou sociálních dávek nebo poskytováním sociálních služeb.

Důraz je kladen na znalost právních předpisů upravujících jednotlivé dávky a služby, znalost základních pojmů, orientaci v jednotlivých dávkách a službách a praktické využití těchto znalostí. Důraz je kladen na uplatnění teoretických poznatků v praxi.

Součástí výuky je seznámení s typy dávek (dávky nahrazující výdělek v nezaměstnanosti, nemoci, odchodu do důchodu a dávky doplňující příjem tak, aby byla nahrazena mimořádná vydání) jednotlivých sociálních služeb. Tyto poznatky by měl žák ověřit v rámci odborné praxe. Žák se orientuje v rovině teoretické, praktické, správní a administrativní.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat získané vědomosti v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, s institucemi,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností jiných lidí,
- spolupracovat při řešení problémů v týmu,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Výukové strategie

Výuka předmětu sociální zabezpečení se vyučuje ve 2. a 3. ročníku. Ve druhém ročníku se výuka zaměří na sociální služby, ve třetím ročníku na sociální dávky. Při výuce zaměřené na sociální služby na vyloženou látku naváže exkurze do příslušného zařízení nebo organizace. Na výuku zaměřenou na sociální dávky navazuje cvičení zaměřené na ověření si teoretických znalostí v praxi. Aktivita žáků je podněcována zdáváním samostatných úkolů.

Základními metodami bude:

- výklad,
- exkurze do vybraného zařízení,
- praktické cvičení,
- samostatné zpracování zadaného tématu.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení:

- hloubka porozumění učivu, znalost užívaných termínů,
- schopnost aplikovat přednesenou látku v praxi,
- vyvozování obecných závěrů, chápání využitelnosti informace v osobním životě,
- schopnost sebehodnocení.

Typy zkoušení:

- ústní,
- prověrky a testy,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Sociální zabezpečení rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnou t způsob řešení, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmová práce),
- komunikativní kompetence: vyjadřovat se přiměřeně úkolu jednání a stávající situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kulturního chování, zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty,
- personální a sociální kompetence: ověřovat si získané poznatky, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale především v zájmu druhých lidí, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii, diskriminaci, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany a zdraví ostatních,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: pracovat s běžným a aplikačním programovým vybavením, učit se používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou, pracovat s informacemi z různých zdrojů.

Předmět Sociální zabezpečení v částech sociální služby a sociální dávky rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k dovednosti jednat s lidmi a hovořit s nimi o citlivých nebo kontroverzních otázkách,
- Člověk a životní prostředí - spočívá především v chápání postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, v samostatném poznávání okolního prostředí, získávání informací v přímých kontaktech s prostředím,
- Člověk a svět práce - spočívá ve schopnosti práce s informacemi, jejich vyhledávání a využívání, verbální komunikaci při jednáních, písemného vyjadřování při úřední korespondenci,
- Informační a komunikační technologie - napomáhá předmět uvědoměním žáka, že informační a komunikační technologie je nezbytnou podmínkou pro výkon činností.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Sociální zabezpečení se prolíná s předměty:

Sociální politika – státní politika zaměstnanosti, důchodový systém,

Péče o staré občany – důchodový systém,

Pečovatelství a osobní asistence – zdravotně a tělesně postižení, senioři,

Právo – zákony o sociálních službách,

Technika administrativy a korespondence – administrativní agenda, ochrana informací.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ÚČEL A DEFINICE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí termín právo na ochranu formou služby - popíše sociální služby v systému státní ochrany - orientuje se v termínech zřizovatel, poskytovatel, uživatel sociálních služeb - popíše systém sociálních služeb v ČR a v regionu	Sociální služba, sociální ochrana, zřizovatel, poskytovatel a uživatel sociální služby.

TRENDY V HISTORICKÉM VÝVOJI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše problém chudiny od dob starověkých despotických říší, jednotné politiky státu - vysvětlí vztah sociální služby a domovského práva - popíše vývoj sociálních služeb v ČR do současnosti	Chudinská péče, počátky jednotné politiky státu, sociální služby a domovské právo, nové iniciativy církve, podoba chudinské péče na přelomu 19. a 20. Století, sociální služby v meziválečném období, sociální služby v kontextu sociálního státu, sociální služby v socialistickém státě, sociální služby v transformačním období.

PRÁVNÍ ÚPRAVA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z právního hlediska - popíše předchozí právní úpravu sociálních služeb	Vývoj, zákon o sociálních službách.

ÚLOHA STÁTU A SAMOSPRÁVY V ŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní úlohu státu a samosprávy v řízení sociálních služeb, charakterizuje činnost a postavení nevládních organizací a dalších subjektů v sociálních službách - charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z ekonomického hlediska	Systém financování sociálních služeb. Ekonomika a management sociálních služeb.

TYPOLÓGIE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PODLE CÍLOVÝCH SKUPIN, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje jednotlivé typy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a potřebám jednotlivých skupin uživatelů, - poskytne základní radu a pomoc klientovi s ohledem na jeho sociální situaci a to způsobem srozumitelným pro laika - umí poskytnout klientovi potřebné informace o službě a její dostupnosti - popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu praktického vyučování, zhodnotí fungování zařízení z hlediska kvality poskytovaných služeb a dodržování práv jeho rezidentů	Služby pro nezaměstnané, bezdomovce a reagující na chudobu, pro rodiny s dětmi, pro rizikové děti a mládež, pro staré lidi, pro etnické menšiny, pro uprchlíky, pro lidi postižené, duševně nemocné, pro lidi se závislostmi.

VZTAHY MEZI POSKYTOVATELI A KLIENTY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli soc. služeb a klienty (uživateli) - objasní práva klientů sociálních služeb a práva dítěte a dokumentuje jejich naplňování v konkrétní situaci	Právní postavení klientů, smlouva mezi poskytovatelem služby a klientem, kvalita v sociálních službách – standardy kvality.

• orientuje se v právních dokumentech týkajících se poskytování sociálních služeb, zejména ve vztahu k přímé činnosti pracovníků sociálních služeb • vysvětlí, co jsou standardy kvality v sociálních službách	
---	--

ZÁKLADNÍ KATEGORIE PRACOVNÍKŮ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní kategorie pracovníků v sociálních službách, zhodnotí požadavky na pracovníky na pozici odpovídající absolventům tohoto oboru vzdělání • orientuje se v právních dokumentech zejména ve vztahu k přímé činnosti pracovníků sociálních služeb • ovládá správní a administrativní postupy • ovládá techniky sociálního šetření	Jednotlivé kategorie pracovníků v sociálních službách, administrativní postupy, základní techniky sociálního šetření.

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

KONCEPCE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem soustava sociálního zabezpečení, vysvětlí jakou formou je realizováno • vyjmenuje zdroje sociálního zabezpečení • popíše základní typy dávek sociálního zabezpečení	Funkce a principy, instituty sociálního zabezpečení, zdroje sociálního zabezpečení, služby.

ŽIVOTNÍ MINIMUM, MINIMÁLNÍ MZDA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi životním minimem a minimální mzdou.	Právní úprava životního minima, výpočet životního minima, minimální mzda.

Vypočítá životní minimum společně posuzovaných osob a jednotlivce	
---	--

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše druhy sociálního pojištění a jeho funkci - charakterizuje institut důchodového připojištění - vyjmenuje druhy důchodů, popíše podmínky pro jejich přiznání	Funkce a druhy sociálního pojištění, nemocenské a důchodové pojištění, penzijní připojištění, druhy důchodů, podmínky pro přiznání, právní úprava.

STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjmenuje jednotlivé druhy dávek státní sociální podpory - vysvětlí rozdíl mezi testovanými a netestovanými dávkami státní sociální podpory - vypočítá výši dávky státní sociální podpory - vyplní žádost o dávku státní sociální podpory	Právní úprava, základní pojmy, způsob financování státní sociální podpory, druhy dávek státní sociální podpory, dávky testované, dávky netestované.

DÁVKY POMOCI V HMOTNÉ NOUZI, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- pojmenuje situace, které lze řešit dávkami pomoci v hmotné nouzi - vyjmenuje jednotlivé druhy dávek pomoci v hmotné nouzi - popíše situace, které podmiňují výplatu dávek formou poukázek - vypočítá výši dávky pomoci v hmotné nouzi - vyplní žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi	Právní úprava, základní pojmy, způsob financování, druhy dávek pomoci v hmotné nouzi.

DÁVKY ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝM OBČANŮM, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje jednotlivé dávky pro zdravotně postižené osoby • charakterizuje příspěvek na péči • popíše cílovou skupinu příjemců příspěvku na péči a jeho význam v systému financování sociálních služeb	Právní úprava, druhy dávek pro zdravotně postižené osoby, příspěvek na péči.

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí působnost státní správy a samosprávy • orientuje se v postupech a zpracování administrativy, znají předpisy o ochraně informací	Působnost státní správy a samosprávy v sociálním zabezpečení, vedení a zpracování administrativní agendy, softwarové programy, předpisy o ochraně informací.

5.9.3 Právo

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Právo má poskytnout žákům obecný přehled o právním systému a právním řádu České republiky a naučit je pracovat s právními prameny. Žák by měl umět prakticky řešit právní problémy a situace, reagovat na vývoj právních norem a orientovat se v něm. Vzhledem ke značnému pohybu v našem právním řádu je důležité vést žáky ke schopnosti pracovat s právními prameny, transformovat je do příkladů z praxe. Tato schopnost předpokládá vedení žáka k práci s tiskem a využití počítačových programů. Výchovným záměrem je vést žáky k pochopení úlohy státu a významu práva v demokratické společnosti. Předmět Právo klade důraz nejen na rozvoj logického myšlení žáků, ale především na prohloubení komunikativních schopností žáka, který při výuce předmětu získává dovednost pracovat s právními termíny, přesně a správně formulovat své myšlenky a na tomto základě rozvíjí své komunikativní schopnosti.

Charakteristika učiva

Žák získá během svého studia předmětu dovednosti pracovat s právními prameny a operovat s právními pojmy. Učivo je rozvrženo dle stoupající obtížnosti a vzájemné návaznosti, takže žák získává nejdříve znalosti z právní terminologie, ústavního práva. Na tyto základy navazují znalosti z práva občanského, správního, trestního a dále pak práva mezinárodního a práva Evropské unie. V ostatních oblastech práva jsou žáci s jejich problematikou seznamováni pouze okrajově. Ve výuce je nutné přihlížet k učivu jiných předmětů, které s předmětem právo souvisí, především k předmětu Ekonomika, Občanská nauka, Sociální politika a Sociální zabezpečení.

Výukové strategie

Výuka předmětu Právo je rozčleněna do devíti tematických celků a klade důraz na sepětí teorie a praxe. Proto je nutné v rámci výuky předmětu připravit pro žáky besedy s právníky, soudci a pracovníky orgánů státní správy a samosprávy. Vhodná je i účast na soudním jednání nebo na veřejném jednání zastupitelských orgánů. Učivo je rozděleno do deseti tematických celků. Velký význam je kladen na důkladné opakování učiva, shrnutí a zobecnění poznatků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Předmět Právo klade důraz na rozvoj komunikativních schopností žáka, a proto je při hodnocení stěžejním ukazatelem ústní zkoušení. Toto zkoušení, které by mělo být minimálně jednou za každé pololetí, je doplněno testovým a písemným zkoušením. V písemném zkoušení hodnotí vyučující především žákovu samostatnost, schopnost pracovat s právními prameny a věcnou správnost řešení problémového úkolu. Součástí hodnocení může být i řešení případových studií zaměřených na rozvoj logického myšlení žáka a využití poznatků z práva v konkrétních praktických případech. Hodnocení a klasifikace je v souladu s platnými pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni k tomu, aby

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném,

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednali v souladu s morálními principy, přispívali k uplatňování demokratických hodnot,
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění nejen u nás i ve světě, ale i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- zpracovávali jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové i stylistické normy a používali odbornou terminologii,
- pracovali s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- uměli vhodně komunikovat s budoucími zaměstnavateli,
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit,
- orientovali se v našem právním systému a právním řádu, rozuměli základním právním pojmům, pracovali se zdroji právních informací,
- znali působnost a strukturu orgánů státní správy a samosprávy,
- zpracovávali věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady,
- uplatňovali dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním a písemném styku s občany a s institucemi,
- dodržovali příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy a zásady.

V předmětu je zejména realizováno průřezové téma Občan v demokratické společnosti, žák se učí jednat samostatně, zodpovědně a iniciativně ve svém vlastním zájmu i v zájmu veřejném. Žák se učí diskutovat o citlivých a závažných celospolečenských problémech. Průřezové téma Informační a komunikační technologie je realizováno např. při vyhledávání různých aktuálních informací, zákonných norem atd.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Občanská nauka – práva a svobody v českém právním systému,

Informační a komunikační technologie – práce s internetem,

Sociální zabezpečení - předpisy o ochraně informací.

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

Úvod, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí úlohu práva a jeho význam	- cíle a obsah předmětu - metody a formy studia s právními prameny - učebnice a jiná odborná literatura

ZÁKLADNÍ POJMY TEORIE PRÁVA, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• rozvíjí své logické myšlení	- právo a stát - právo, svoboda, morálka

• zdokonalí své komunikativní schopnosti • orientuje se v systému práva • analyzuje zdroje právních informací • orientuje se v základních světových právních systémech	- prameny práva - právní řád - právní normy - právní vztahy - systém práva - výklad práva - velké právní systémy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - využití informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací týkajících se právního řádu ČR	

ÚSTAVNÍ PRÁVO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zdokonalí své komunikační schopnosti • orientuje se v problematice legislativy • zdokonalí své znalosti právní terminologie • používá právní pojmy • formuje své právní vědomí a chování • chápe rozdíl mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní, rozdělení jejich kompetencí • orientuje se v právních pramenech a normách • vysvětlí postavení občana v demokratické společnosti • definuje základní lidská práva a svobody	- ústava, ústavní právo, struktura Ústavy ČR - moc zákonodárná, procedura tvorby zákonů, představitelé moci zákonodárné - moc výkonná a její představitelé, soustava státních orgánů ČR - moc soudní, soustava soudů ČR - Listina základních práv a svobod

OBČANSKÉ PRÁVO HMOTNÉ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s právními pojmy a aplikuje je na zadané problémové situace	- pojem, zásady a prameny občanského práva - občanskoprávní vztah - dědické právo, restituce - právo věcné a právo závazkové

- vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právní osobou - pracuje s občanským zákoníkem a ostatními právními prameny - pracuje s pojmy zůstavitel, dědické skupiny, neopomenutelný dědic, neoprávněný dědic - aplikuje poznatky z teorie do praxe v problematice odpovědnosti za škodu, odpovědnosti za vady a reklamačního řízení - zpracuje kupní smlouvu na věc movitou a nemovitou, vypracuje darovací smlouvu, smlouvu o dílo, smlouvu o nájmu bytových a nebytových prostor, smlouvu o půjčce - orientuje se v problematice manželství uzavírání manželství, překážky vzniku manželství, zánik manželství - popíše problematiku rozvodu manželství - vysvětlí problematiku vzájemné vyživovací povinnosti - reaguje na problematiku sporu o otcovství podle jednotlivých domněnek našeho právního systému - aplikuje poznatky z teorie do praxe v problematice pěstounské péče, poručenství či osvojení - definuje pojem registrované partnerství	- odpovědnost za vady, škodu, bezdůvodné obohacení se - druhy smluv - závazkové právo - manželství, vztahy mezi manžely - vztah mezi rodiči a dětmi - určení rodičovství - vzájemná vyživovací povinnost - účast společnosti na výkonu práv a povinností rodičů - ochrana práv dětí a mladistvých - náhradní výchova dětí - registrované partnerství
---	---

OBČANSKÉ PRÁVO PROCESNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše strukturu občanského soudního řízení - orientuje se v problematice soudnictví ČR	- pojem a prameny občanského soudního řízení - subjekty civilního řízení, soustava soudů v civilním řízení - průběh občanského soudního řízení - správa soudnictví

• používá správně termíny místní příslušnost, soudní příslušnost a žalobní petit • orientuje se v problematice opravných prostředků - odvolání, dovolání, obnova řízení • rozezná jednotlivé typy vykonávacího řízení - exekuce, konkurz, vyrovnávací řízení, insolvenční řízení	- opravné řízení - exekuce, konkurz, vyrovnání, insolvenční řízení
--	---

SPRÁVNÍ PRÁVO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základy správního práva, význam a úkoly nižších správních orgánů • orientuje se v problematice správního řízení • analyzuje správní řízení trestní • definuje správní soudnictví	- vymezení pojmu správní právo - vliv práva na povahu veřejné správy - systém správního práva, jeho vztah k dalším právním odvětvím - základní normy a prameny českého správního práva - realizace a interpretace českého správního práva - subjekty správního práva - správní řízení - správní trestání (přestupky a jiné správní delikty) - soudní řízení správní

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• používá odbornou terminologii trestního práva • orientuje se v Trestním zákoníku a ostatních pramenech trestního práva • rozezná jednotlivou skutkovou podstatu trestného činu a reaguje na aktuální otázky současnosti	- pojem a základní prameny trestního práva hmotného - trestné činy a jejich pachatelé, okolnosti vylučující trestnost tresty a ochranná opatření - podmínky trestní odpovědnosti, - zvláštní část Trestního zákoníku

TRESTNÍ PRÁVO PROCESNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• popíše jednotlivé fáze trestního řízení • aplikuje problematiku trestního stíhání mladistvých na aktuální situace	- základní zásady trestního práva procesního, pojem a prameny trestního práva procesního - subjekty trestního řízení - průběh trestního řízení
--	--

PRÁVO EVROPSKÉ UNIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vznik a vývoj evropských integračních procesů • charakterizuje Evropskou unii • popíše legislativní proces v rámci EU	- příčiny vzniku evropských společenství - vývoj a historie evropských společenství - evropské integrační procesy - Evropská unie, Rada Evropy - evropské komunitární právo - zásada subsidiarity a proporcionality - orgány EU

5.10 Přímá péče a osobní asistence

5.10.1 Pečovatelství a osobní asistence

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je vytvořit u žáků dovednosti a návyky potřebné pro péči o děti, staré nebo zdravotně postižené občany.

Charakteristika učiva

Žáci jsou vzděláváni v základech teorie sociální péče, která je předpokladem pro poskytování individualizované sociální péče. Výuka předmětu se podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí, zvláště pak kompetence řešit problémy, osvojit si metody týmové práce, pracovat s informacemi a odborným textem a sociálně - komunikativní kompetence.

Výukové strategie

Předmět má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k osvojení dovedností a znalostí potřebných pro výkon jednotlivých činností sociálního pracovníka. Výklad učitele je propojován s cvičeními. Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro vstup do praxe v sociálních zařízeních a kontakt s klientem. Vyučující adekvátně využívá vyučovací metody, vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, učí je získávat informace o klientech, komunikovat s nimi a vést je ke spolupráci při poskytování sociálních služeb. Průběžně se zařazuje vybrané učivo multikulturní péče, zejména ve vztahu k národnostním menšinám v České republice. Soustavná pozornost je věnována bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- znal teorii pečovatelství a osobní asistence,
- osvojil si vědomosti a dovednosti postupů v péči o klienta,
- znal organizaci práce sociální péče,
- byl schopen provádět potřebné základní úkony zajišťující osobní, životní a výživové potřeby klienta,
- dodržoval zásady hygieny,
- pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní postupy,
- vhodně komunikoval s klienty, respektoval jejich osobnost a kulturní specifika,
- uměl vést rozhovor s klientem a jeho rodinou,
- uměl vést dokumentaci o klientovi a provádět dílčí šetření a sběr informací,
- dodržoval práva klientů, uplatňoval holistický přístup ke klientům,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování sociální péče, dbal na kvalitu své práce, osvojil si zásady týmové práce, byl si vědom multikulturní identity klientů, uvědomoval si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci,
- měl vytvořeny požadované osobnostní vlastnosti (empatie, ochota, obětavost, atp.) a návyky kulturního chování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problému.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Na základě zvládnutí tematického obsahu předmětu žák:

- využívá znalosti z Biologie, Psychologie, Sociální péče při plánování a realizaci sociální péče,
- efektivně pracuje s informacemi - vyhledává, vyhodnocuje důležité informace a využívá je k odpovědnému rozhodování,
- komunikuje a disponuje na odborné úrovni,
- rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formuluje a obhajuje své názory a postoje,
- objasní odborné pojmy a postupy.

Předmět Pečovatelství a osobní asistence rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - studenti uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v sociální péči a spolupracují v rámci sociálně zdravotního týmu,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni s klienty a sociálně zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, začleňují se do týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv klientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují sociální péči, ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program v sociálních zařízeních.

Předmět Pečovatelství a osobní asistence rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žáci se orientují v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život, zná osobnost sociálního pracovníka a respektuje etické aspekty práce,
- Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si uvědomuje manipulaci s potravinami a likvidaci zbytků stravy, návyky správného stravování, zásady manipulace s biologickým materiálem,

žák zná fyzikální, chemické a biologické faktory v životním prostředí a jejich vliv na zdraví člověka,

- Informační a komunikační technologie - žáci se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat, dodržování mlčenlivosti.

Mezipředmětové vztahy

Předmět navazuje na poznatky získané v předmětu a využívá je:

- První pomoc – první pomoc při poskytování přímé péče,
- Psychologie – vývojová psychologie, sociální psychologie,
- Sociální péče – typologie skupin klientů v přímé péči,
- Učební praxe – poskytování přímé péče,
- Odborná praxe – poskytování přímé péče,
- Péče o staré občany – specifika přímé péče o seniory,
- Speciální pedagogika – specifika práce s vybranými skupinami klientů,
- Organizace volného času – výchovná zaměstnání klientů,
- Komunikace - specifika komunikace s klienty při přímé péči,

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ÚVOD DO PŘEDMĚTU, SOCIÁLNÍ ASPEKTY - ZDRAVÍ, NEMOC, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka • rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem • vymezí poruchy saturace potřeb	- stručný přehled vývoje pečovatelsví a sociální činnosti - sociální aspekty - zdraví, nemoc - vývojové, zdravotní a sociální změny v životě člověka - současné trendy v sociální péči

PROFESNÍ ETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku • uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky	- základní pojmy - etika, morálka, etické aspekty práce - práva klientů/pacientů - osobnost sociálního pracovníka - etický kodex sociálních pracovníků v ČR
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce

- osobnost sociálního pracovníka - etické aspekty práce

OBVAZOVÝ MATERIÁL A OBVAZOVÉ TECHNIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku • orientuje se v obvazových materiálech a technice	- přehled obvazového materiálu - zásady při obvazování - typy obvazů

SUBJEKTIVNÍ A OBJEKTIVNÍ PŘÍZNAKY ONEMOCNĚNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základní potřeby bio-psycho-sociální potřeby člověka • popíše příznaky vybraných onemocnění dospělého věku • popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění • vysvětlí pojem a funkci individuálního plánování	- potřeby klientů - symptom, syndrom - subjektivní příznaky onemocnění - objektivní příznaky onemocnění - základy individuálního plánování

ZÁKLADY HYGIENY A EPIDEMIOLOGIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní hygienické zásady požadavky týkající se sociálních služeb a povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazu a infekčních onemocnění • rozebere proces šíření nákazy	- hygiena - úvod - fyzikální, chemické a biologické faktory v životním prostředí a jejich vliv na zdraví člověka - epidemiologie - úvod - základní pojmy - infekce, infekční onemocnění, inkubační doba - proces šíření nákazy - zdroj původců, cesta přenosu, vnímavý jedinec, typy nález (alimentární, respirační) - formy výskytu přenosných onemocnění - epidemický, pandemický, sporadický
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - fyzikální, chemické a biologické faktory v životním prostředí a jejich vliv na zdraví člověka	

DEZINFEKCE, STERILIZACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje - definuje pojmy dezinfekce, dekontaminace a postupy prevence nozokomiální nákazy - definuje pojem sterilizace, vyjmenuje způsoby sterilizace, umí připravit pomůcky ke sterilizaci a dodržuje zásady manipulace se sterilními pomůckami	- základní pojmy - sepse, asepse, antisepte, dekontaminace - nozokomiální nákazy - fyzikální dezinfekce - chemická dezinfekce - dezinfekční prostředky, příprava dezinfekčních prostředků, BOZP - sterilizace - definice, způsoby, příprava pomůcek ke sterilizaci, zásady manipulace se sterilními pomůckami

MANIPULACE S KLIENTEM, POLOHOVÁNÍ, KOMPENZAČNÍ POMŮCKY, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - předchází úrazu klienta a vlastní osoby - uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka	- typy lůžek, základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko - základní polohy na lůžku, mimo lůžko - manipulace s klientem - změny poloh, posazování, obracení, přemísťování, nácvik chůze, stoje, BOZP - oblékání klienta - kompenzační pomůcky - vybavení domácnosti pro obtížně pohyblivého klienta

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

LŮŽKO A JEHO ÚPRAVA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy	- úprava lůžka bez klienta - úprava lůžka s klientem

HYGIENICKÁ PÉČE, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• aplikuje postupy přímé péče o osobu klienta, pomoc při osobní hygieně a při zajišťování stravy; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností • osvojil si dovednosti a návyky potřebné pro péči o dítě do tří let věku • uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče	- organizace práce - význam hygienické péče - osobní a ložní prádlo, pomůcky pro osobní hygienu - ranní toaleta, večerní toaleta, celková koupel - vybraná specifika hygienické péče - hygienická péče u soběstačných - hygienická péče u částečně soběstačných - hygienická péče u nesoběstačných - zvláštní péče o dutinu ústní - péče o kůži, prevence opruzenin, proleženin - péče o vlasy, odvšivování - hygiena znečištěného - hygiena při vyprazdňování - koupel kojence, vážení - vedení hygienických záznamů
--	---

VÝŽIVOVÉ POTŘEBY KLIENTA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje postupy přímé péče o osobu klienta, pomoc při zajišťování stravy; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností • osvojil si dovednosti a návyky potřebné pro péči o dítě do tří let – zajišťování stravy • uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v souvislosti se zajišťováním stravy	- zásady a návyky správného stravování, - sledování stavu výživy, - dietní systém - příprava stravy a čajů v domácnosti, EVVO - podávání jídla a nápojů - pomoc při stravování, krmení - BOZP při podávání stravy - kompenzační pomůcky usnadňující přípravu a podávání stravy - alternativní způsoby podávání stravy - vybraná kulturní specifika ve stravování a komunikace
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - manipulace s potravinami a likvidace zbytků stravy - návyky správného stravování	

SLEDOVÁNÍ FYZIOLOGICKÝCH FUNKCÍ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• používá odbornou terminologii	- sledování vědomí, měření hmotnosti a výšky - měření tělesné teploty, pulsu, dechu,

• definuje a hodnotí fyziologické funkce • měří fyziologické funkce	krevního tlaku - sledování vyprazdňování moči a stolice
--	--

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

OSOBNÍ PÉČE O MOBILNÍHO A IMOBILNÍHO KLIENTA (DOSPĚLÉHO I DÍTĚ), 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• aktivně provádí prevenci imobilizačního syndromu • umí snížit riziko pádu • zná legislativu upravující využívání restriktivních opatření • definuje pojem kompenzační pomůcka a uvede konkrétní příklady	- základní pojmy - mobilní, imobilní klient - imobilizační syndrom - pády - restriktivní opatření v soc. péči - kompenzační pomůcky

REHABILITACE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí s klientem základní prvky RHB ošetřování • provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.) • hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	- význam rehabilitace, metody, účinky - pasivní rehabilitace – RHB ošetřování - - aktivní rehabilitace – RHB ošetřování - alternativní metody RHB ošetřování - canisterapie, aromaterapie, hippoterapie, koncept bazální stimulace - psychosociální aktivizace klientů

VEDENÍ DOKUMENTACE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje efektivní organizaci práce, vede příslušnou dokumentaci	- význam, složky a zásady vedení dokumentace v sociálních službách - provádění dílčího sociálního šetření - individuální plánování

zná kroky individuálního plánování	- standardy kvality soc. služeb ve vztahu k ind. plánování - shromažďování informací, práce s informacemi, zdroje informací, dodržování mlčenlivosti - exkurze do zařízení sociálních služeb
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - shromažďování informací, práce s informacemi, zdroje informací, dodržování mlčenlivosti	

POMOC V DOMÁCNOSTI, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje pojem zanedbaná domácnost - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí	- zanedbaná domácnost - úklidové prostředky - běžný úklid - velký úklid - praní prádla a žehlení - zajištění nákupů a jiných potřeb dle přání klienta - pomoc při zajišťování oprav v bytě - spojení s úřady, plná moc

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

SPECIFIKA PÉČE O JEDNOTLIVÉ KATEGORIE KLIENTŮ, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede stručnou charakteristiku vybraných onemocnění, postižení, poruch - respektuje zvláštnosti jedinců s různým typem onemocnění, postižení, poruchy - identifikuje potřeby klientů s různým typem onemocnění, postižení, poruchy - navrhne plán péče o klienty s různým typem onemocnění, postižení, poruchy - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím	- péče o klienta s mentálním postižením - péče o klienta s poruchou paměti - péče o klienta se smyslovým postižením - péče o klienta s tělesným postižením - péče o klienta s duševní poruchou - péče o klienta chronicky nemocného - péče o klienta s onkologickým onemocněním - péče o klienta v terminálním stádiu nemoci - péče o umírajícího klienta - péče o dětského klienta - péče o cizince – multikulturní péče

orientuje se v nabídce pomoci klientům s různým typem onemocnění, postižení, poruchy	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - péče o cizince - multikulturní péče	

PRACOVNĚPRÁVNÍ PROBLEMATIKA BOZP, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti - umí poskytnout první pomoc - uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka	- příčiny a rizika úrazů na pracovišti a v domácnosti - první pomoc při úrazech na pracovišti a v domácnosti - prevence úrazů a infekčních onemocnění - povinnosti pracovníka a poskytovatele sociálních služeb - hlášení a evidence úrazů - osobní ochranné pomůcky (OOPP)

SOUČASNÉ PŘÍSTUPY V SOCIÁLNÍ PÉČI V ČR A VYBRANÝCH EVROPSKÝCH ZEMÍCH, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
porovná současné přístupy v sociální péči ve vybraných evropských zemích a v ČR, na příkladech doloží jejich naplňování	- přístupy v sociální péči v ČR - přístupy v sociální péči ve vybraných evropských zemích

5.10.2 Péče o staré občany

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je poskytnout žákům základní teoretické znalosti v oblasti stárnutí a stáří, dále základní specifika v péči o starého člověka a tím přispět k prohloubení vzdělání žáků v oblasti společenské a sociální.

Tyto znalosti budou moci uplatnit v domácím prostředí klientů, v ústavech sociální péče a v jiných organizacích zabývajících se péčí o seniory.

Charakteristika učiva

Předmět má teoretický charakter. Je zařazen do 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Vede žáky k získání znalostí potřebných pro výkon sociálního pracovníka. Poskytuje stručný přehled o stárnutí a stáří, změnách ve stáří a základních nemocech, pochopení o nutnosti aktivizace a tím přispívá k pochopení osoby v seniorském věku.

Vyučující adekvátně využívá vyučovací metody, vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, učí je uplatňovat komplexní přístup k péči o staré lidi, komunikovat s nimi a vést je ke spolupráci při poskytování sociálních služeb.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- chápal stárnutí jako nezvratný biologický proces,
- znal charakteristické příznaky stárnutí, změny a nemoci typické pro danou věkovou skupinu,
- znal činitele ovlivňující pozitivně soběstačnost a aktivitu starého člověka,
- měl pochopení pro starého člověka, uměl s ním komunikovat a nabídnout vhodnou formu péče a pomoci,
- specifikoval organizaci sociální péče pro seniory a orientoval se v nových trendech a možnostech regionu,
- charakterizoval možnosti služeb pro seniory.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na získání základních znalostí specifík v péči o starého člověka a na srozumitelnost a přizpůsobení formy zkušenostem žáků. Výuka organizována formou výkladu, práce s verbálním textem, diskuze a dialogu, práce s médií. V rámci probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s pomocí didaktické techniky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Dále se při výuce aplikují aktivizující metody, uplatňuje se forma samostudia (drobné projekty, práce s PC, Internetem). Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné moderní výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány dle aktuálnosti. Dle možností je začleněna exkurze v rámci regionu.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,

- schopnost aplikace poznatků při řešení problému,
- schopnost sebehodnocení žáků.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení (včetně orientačního),
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčových kompetencí:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v sociální péči a spolupracují v rámci sociálně zdravotního týmu,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni s klienty a sociálně zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - žáci se přizpůsobují pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, jsou vedeni ke spolupráci s ostatními (týmová práce) a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k vědomí nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv klientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují sociální péči, ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program v sociálních zařízeních.

Rozvíjení odborných kompetencí:

- podílet se na zajišťování sociálních služeb v péči o staré občany - žáci mají znalosti o specifikách péče o starého člověka, o systému sociálních služeb a jeho využití v praxi.

Předmět Péče o staré občany pokrývá průřezová témata:

- Člověk v demokratické společnosti - žáci znají možnosti společnosti v péči o staré občany, občany se zdravotním postižením, o potřebné,
- Informační a komunikační technologie - žáci využívají dovednosti k vyhledávání informací k výuce a umí s nimi efektivně pracovat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Péče o staré občany se prolíná s předměty:

- První pomoc – první pomoc při poskytování přímé péče,
- Psychologie – vývojová psychologie, sociální psychologie,
- Sociální péče – typologie skupin klientů (senioři) v přímé péči,
- Učební praxe – poskytování přímé péče seniorům,
- Odborná praxe – poskytování přímé péče seniorům,
- Speciální pedagogika – specifika práce s vybranými skupinami klientů (senioři),

- Organizace volného času – výchovná zaměstnání klientů,
- Komunikace - specifika komunikace se seniory.

2. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

STÁRNUTÍ A STÁŘÍ, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka • charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče • rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem	- vývojové, zdravotní a sociální změny v životě člověka – ve stáří - gerontologie a geriatrie - změny biologické, psychické a sociální ve stáří - dlouhodobě nemocný a umírající člověk - sociální vztahy - práva starého člověka - osamělý, týraný a zneužívaný starý člověk
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledá a zpracuje informace na téma Specifika stárnutí a stáří Člověk v demokratické společnosti - stárnutí a stáří	

VÝŽIVA VE STÁŘÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje způsoby přímé péče o osobu klienta, pomoc při osobní hygieně a při zajišťování stravy • provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti	- poruchy výživy - malnutrice
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledá a zpracuje informace na téma Význam výživy ve stáří	

PROBLEMATIKA KOMUNIKACE A AKTIVIZACE STARÉHO ČLOVĚKA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti	- zásady komunikace a způsoby aktivizace starých lidí

klienta a sociálním aspektům lidské psychiky • dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku	
---	--

NEMOCI POSTIHUJÍCÍ JEDNOTLIVÉ SYSTÉMY LIDSKÉHO TĚLA, 44 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti vzhledem k nemoci • hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky • zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče	- vybrané nemoci pohybového systému - vybrané nemoci kardiovaskulárního systému - vybrané nemoci metabolické - vybrané nemoci: CMP, demence, Parkinsonova choroba, depresivní stavy - vybrané nemoci smyslového ústrojí – zrak a sluch
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledá a zpracuje informace o vybraném druhu onemocnění z tématu Nemoci postihující jednotlivé systémy lidského těla se zaměřením na nácvik soběstačnosti a sebepéče	

5.10.3. Učební praxe

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Učební praxe je připravit žáky pro činnosti spojené s poskytováním sociálních služeb a pomoci v různých typech sociálních zařízení (státní, obecní, soukromé), v terénní pečovatelské službě, ve státní správě a samosprávě sociálních orgánů (správa sociálního zabezpečení, sociální odbory krajských a obecních úřadů). Učební praxe má nezastupitelnou úlohu v procvičování a získávání nových poznatků z oblasti sociální péče a sociálně správní činnosti. Pomáhá tvořit a formovat žádoucí profesní dovednosti a osobnostní vlastnosti pracovníka v sociálních službách.

Charakteristika učiva

Předmět Učební praxe je předmět praktický, jeho výuka je zařazena do 3. a 4. ročníku oboru sociální činnost s časovou dotací 6 hodiny týdně. V rámci předmětu Učební praxe žáci absolvují ve 3. a 4. ročníku odbornou praxi v celkovém rozsahu 6 týdnů. Obsah vzdělávání tvoří dvě základní složky - pečovatelská činnost a sociálně správní činnost. Během praxe v pečovatelské činnosti se žáci procvičí v přímé práci s klientem (zajišťování osobních potřeb, aktivizace, sociální terapie) s cílem podpořit co nejdéle soběstačnost a sebeúctu klienta. Výuka je uskutečňována v zařízeních pro děti, dospělé a staré občany, kde žáci provádějí individuální a skupinovou komplexní péči o uvedené klienty. Důraz je kladen na komunikaci, přiměřenou empatii a toleranci při práci s nimi. Během praxe v sociálně správní oblasti si žáci procvičí technicko-administrativní a organizační činnost na úseku řízení sociálních služeb a sociálních zařízení a poskytování sociálních dávek. Výuka je uskutečňována v sociálních orgánech státní správy a samosprávy, kde žáci vykonávají administrativní práce, pomáhají při vedení evidence občanů, výpočtu dávek, vyřizování žádostí na jiných úradech, učí se jednat s klienty. Před zahájením praxe je nutné věnovat pozornost úvodní fázi - seznámení s pracovními povinnostmi, bezpečností práce. Nedílnou součástí předmětu je i výchovná nepedagogická činnost a přímá podpora schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci si dále osvojují vybrané dovednosti a poznatky z pedagogiky a naučí se je aplikovat při práci s klienty. Žáci jsou vedeni k systematické přípravě a realizaci výchovných a volnočasových činností (výtvarné, hudební, dramatické, pracovní, pohybové aj.). V průběhu výuky Učební praxe je kladen velký důraz na rozvoj osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci pracovníka v sociálních službách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Učební praxe je zaměřena na rozvoj vědomostí a dovedností v oblasti sociální péče a sociálně právního vědomí. Směřuje k tomu, aby žáci:

- uměli aplikovat vědomosti a dovednosti v reálných podmínkách sociálních a zdravotnických zařízení,
- uměli správně analyzovat a vyhodnotit situaci s ohledem na specifické podmínky klientů,
- uplatňovali sociální citění,
- poznávali a rozlišovali jednotlivé druhy problému klientů.

Praxe utváří žádoucí postoje ve vztahu k ostatním spoluobčanům, rozvíjí schopnosti v jednání s lidmi.

Výukové strategie

Učební praxi smluvně zajišťuje škola s jednotlivými sociálními partnery. Žáci jsou rozděleni do skupin. Během školního roku se skupiny podle rozpisu střídají na jednotlivých

pracovištích, kde je výuka vedena odbornou učitelkou nebo pověřeným odpovědným pracovníkem. Předpokladem pro výkon povolání pracovník v sociálních službách je osvojení stanovených vědomostí a dovedností tohoto oboru. Pro přípravu žáků na výchovnou a zájmovou činnost s klienty se využívá vybrané učivo a požadované kompetence stanovené v RVP v jiných vzdělávacích oblastech (estetické vzdělávání, tělesná výchova, zdravotní tělesná výchova, IKT apod.) a náměty průřezových témat. Je zohledněna profesní orientace žáků a struktura sociálních služeb v regionu. Při výuce se využívají standardní pomůcky sociálních zařízení. Výuka je doplňována exkurzemi. Ve výuce jsou využívány klasické, aktivizační a alternativní metody, které napomáhají k docílení požadovaných klíčových a odborných kompetencí, zvýšení motivace žáků a pozitivnímu ovlivnění vztahu k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků v předmětu Učební praxe probíhá v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Vyučující hodnotí výkony přímé péče o klienty, komunikační dovednosti, pozorovací schopnosti, teoretické znalosti, organizační schopnosti, aktivitu a samostatnost žáků při vyhledávání potřeb klienta, schopnost empatie, úpravu a vystupování žáků, schopnost spolupracovat v týmu. Jsou využívány formy ústního, písemného a praktického hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Učební praxe rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů (do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech),
- kompetence komunikativní (v rámci výuky Odborná praxe se žáci učí komunikovat přímo s klienty, jejich rodinami, s pracovním týmem, učí se také komunikovat prostřednictvím internetu, psát úřední i osobní dopisy, životopisy, vytvářet prezentace),
- kompetence personální a sociální (učí se spolupracovat v týmu),
- občanské kompetence (učí se toleranci při práci s různými skupinami klientů, upevňují si zásady společenského chování),
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám (žáci tím, že absolvují během výuky předmětu praxi v různých typech sociálních zařízení, získají osobnostní a odborné předpoklady k úspěšnému uplatnění na trhu práce),
- matematické kompetence (žáci si procvičí aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů),
- kompetence využívat informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (žáci si procvičí práci s počítačem na úrovni běžné administrace).

Učební praxe rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - umět komunikovat, jednat, řešet problémy sám za sebe i za klienty, vytvářet a upevňovat postoje a hodnotovou orientaci,
- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění. Výuka Učební praxe využívá mezipředmětových vztahů předmětů:

- Informační a komunikační technologie – počítačové programy v sociálních zařízeních,
- Technika administrativy a korespondence – úřední korespondence,
- Právo – zákony upravující činnost v sociálních zařízeních,
- Sociální politika – sociální služby, úřady práce,
- Sociální zabezpečení – všechny kapitoly,
- Pečovatelské a osobní asistence – přímá péče o klienty,
- Péče o staré občany – přímá péče o seniory,
- Zdravotní tělesná výchova – pohybové aktivity v sociálních zařízeních,
- Hudební výchova – aktivizační činnosti,
- Výtvarná výchova – aktivizační činnosti,
- Sociální péče – všechny kapitoly,
- Organizace volného času – aktivizační činnosti,
- Speciální pedagogika – specifika práce s vybranými skupinami klientů,
- Psychologie – psychologická problematika práce s vybranými skupinami klientů,
- Dramatická výchova – aktivizační činnosti,
- Komunikace – komunikace s vybranými skupinami klientů.

3. ročník, 4 + 2 h týdně, povinný

ZABEZPEČENÍ NEZBYTNÉ PÉČE O KLIENTY, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
nacvičuje s klienty dovednosti pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění	- podpora soběstačnosti a sebeúcty - udržování životosprávy, osobní hygieny, fyzických, psychických aj. schopností a potřeb
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - komunikace, jednání s klienty, řešet problémy sám za sebe i za klienty, vytvářet a upevňovat postoje a hodnotovou orientaci	

ZABEZPEČENÍ STYKU KLIENTŮ S INSTITUCEMI A ÚŘADY, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen poskytnout základní a odborné sociální poradenství - aktivizuje klienty k řešení nepříznivé životní situace	- vyřizování nezbytné agendy s klienty - podpora klientů v udržení a obnovení kontaktu se sociálním prostředím (telefonování, dopisování, návštěvy, ...) a zapojování jejich rodinných příslušníků
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - komunikace, jednání s klienty, řešet problémy sám za sebe i za klienty, vytvářet a upevňovat postoje a hodnotovou orientaci	

PODPORA KLIENTŮ V JEJICH OSOBNÍCH ZÁJMECH A KONÍČCÍCH, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen navrhnout vhodnou rehabilitaci - je schopen klientům zprostředkovávat kontakt se společenským prostředím - je schopen poskytnout sociálně-terapeutickou činnost - vytváří výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti	- udržování duševní svěžesti klienta s využitím principů duševní hygieny - příprava a provádění denního programu s klienty (postiženými, starými a nemocnými)

PODPORA REALIZACE POTŘEB POSTIŽENÝCH DĚTÍ A JEJICH RODIN A USNADNĚNÍ JEJICH AUTONOMIE, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen navrhnout vhodnou rehabilitaci - je schopen spolupracovat s ostatními pracovníky v sociálních službách	- spolupráce s odborníky různých profesí (soc. pracovníky, lékaři, zdravotní sestrou, speciálními pedagogy), pracovníky sociálního zabezpečení, orgány péče o děti, příp. o staré občany, organizacemi pro postižené, svépomocnými organizacemi. - provádění, pod vedením odborníka, jednoduchých rehabilitačních úkonů (polohování, dechová cvičení, zacvičování a pracovní terapie)

4. ročník, 0+ 6 h týdně, povinný

ZABEZPEČENÍ NEZBYTNÉ PÉČE O KLIENTY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
nacvičuje s klienty dovednosti pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění	- podpora soběstačnosti a sebeúcty - udržování životosprávy, osobní hygieny, fyzických, psychických aj. schopností a potřeb - využití kompenzačních pomůcek - metody a způsoby zjišťování individuálních potřeb a osobních cílů u komunikujících klientů a klientů s poruchou komunikace - individuální plány a vedení dokumentace klientů
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

- obsah: komunikace, jednání s klienty, řešet problémy sám za sebe i za klienty, vytvářet a upevňovat postoje a hodnotovou orientaci

PODPORA KLIENTŮ V JEJICH OSOBNÍCH ZÁJMECH A KONÍČCÍCH, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen navrhnout vhodnou rehabilitaci - je schopen klientům zprostředkovávat kontakt se společenským prostředím - je schopen poskytnout sociálně-terapeutickou činnost - vytváří výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti - je schopen připravit preventivní programy zabraňující vzniku tíživé životní situace	- udržování duševní svěžesti klienta s využitím principů duševní hygieny - příprava a realizace denního programu s klienty handicapovanými, starými, nemocnými a klienty v nepříznivé sociální situaci

PODPORA REALIZACE POTŘEB POSTIŽENÝCH DĚTÍ A JEJICH RODIN A USNADNĚNÍ JEJICH AUTONOMIE, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- navrhne vhodnou rehabilitaci ve spolupráci s ostatními pracovníky - uplatňuje jednoduché rehabilitační úkony při práci s klienty - spolupracuje s ostatními pracovníky v sociálních službách	- spolupráce s odborníky různých profesí (soc. pracovníky, lékaři, zdravotní sestrou, speciálními pedagogy), pracovníky sociálního zabezpečení, orgány péče o děti, příp. o staré občany, organizacemi pro postižené, svépomocnými organizacemi. - aktivizace pomocí jednoduchých rehabilitačních úkonů (polohování, dechová cvičení, kondiční cvičení) pod odborným dohledem - metody a způsoby podpory klienta za pomoci bazální stimulace, pracovní terapie, použití alternativních metod (canisterapie, hyppoterapie, atd. - edukace klientů, příbuzných a jiných blízkých osob klientů

ZABEZPEČENÍ STYKU KLIENTŮ S INSTITUCEMI A ÚŘADY, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
je schopen poskytnout základní a odborné sociální poradenství	- vyřizování nezbytné agendy s klienty - podpora klientů v udržení a obnovení kontaktu se sociálním prostředím

aktivizuje klienty k řešení nepříznivé životní situace	(telefonování, dopisování, návštěvy, ...) a zapojování jejich rodinných příslušníků
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - obsah: komunikace, jednání s klienty, řešet problémy sám za sebe i za klienty, vytvářet a upevňovat postoje a hodnotovou orientaci	

VEDENÍ EVIDENCE SOCIÁLNĚ POTŘEBNÝCH OBČANŮ, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen vést agendu klientů - orientuje se v postupech a zpracování administrativy, zná předpisy o ochraně informací	- vyměřování, vypočítávání a rozhodování o snížení, navýšení a odejmutí sociálních dávek podle příslušných předpisů - zpracování podkladů pro navazující instituce - zpracování podkladů pro plány sociální pomoci - administrativní zpracování dílčích agend sociální péče
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - obsah: používat prostředky informační a komunikační technologie a efektivně s nimi pracovat	

ORGANIZOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v zařízeních poskytujících sociální služby - vyjmenuje poskytovatele sociálních služeb v regionu	hospodářské a správní řízení sociálních zařízení a organizací

5.11 Sociálně-výchovná činnost

5.11.1 Hudební výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Hudební výchova je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci se naučí připravovat a realizovat různé výchovné a volnočasové činnosti (hudební, hudebně-pohybové). Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty.

Pro přípravu žáků na výchovnou a zájmovou činnost s klienty se využívá také vybrané učivo a požadované kompetence stanovené v RVP v jiných vzdělávacích oblastech i náměty průřezových témat. Při rozpracování obsahového okruhu do ŠVP škola zohlední profesní orientaci žáků a strukturu sociálních služeb v regionu.

Charakteristika učiva

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Estetická výchova. Je určen žákům 1. ročníku oboru sociální činnost a vyučuje se dvě hodiny týdně, z toho 1 hodina je cvičení (dělení třídy na dvě skupiny). Předmět HV je koncipován teoreticko-prakticky a navazuje na základy hudební nauky vytvořené na ZŠ. Upevňuje a dále rozvíjí základní poznatky o vyjadřovacích schopnostech hudby a je součástí profesní přípravy sociálního pracovníka v oblasti výchovné a sociální péče.

Vzdělávání v předmětu HV směřuje k tomu:

- aby žáci dovedli vnímat kontinuitu vývoje hudby s vývojem společenského života a myšlením společnosti,
- aby si vytvořili a upevnili pozitivní vztah k hudbě a naučili se využívat získaných vědomostí, dovedností a schopností v profesním a osobním životě,
- aby se rozvíjelo žákově kulturní vědomí a tím se připravoval na kvalitní a aktivní život ve společnosti, aby se pozitivně ovlivňovala hodnotová orientace žáků,
- aby se podporovaly kladné vlastnosti osobnosti prostřednictvím teoreticko-praktických poznatků z oblasti hudby, aby se rozvíjel smysl a cit pro krásu a pozitivní přístup ke kulturním hodnotám, aby si jich žáci uměli vážit a chránili je,
- aby se žáci dovedli naučit využívat získané poznatky ve výchovném působení na jedince různých věkových skupin.

Pro výuku předmětu Hudební výchova je třeba vytvořit přiměřené podmínky (podle možností hudební učebna, nosiče CD a DVD s hudebními ukázkami z různých stylů a kulturních období, jednoduché hudební nástroje - Orffův instrumentář, podle zájmu zobcové flétny, kvalitní CD přehrávače, ikonický materiál, ukázky notových zápisů, výukové mapy, zpěvníky, učebnice aj.).

Učivo v předmětu HV je rozděleno do čtyř okruhů:

1. Vokální činnosti:

- jsou zaměřeny na pěvecký a mluvený projev (rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý i vícehlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu a jejich využití ve zpěvu a při společných vokálně instrumentálních aktivitách, intonace, vokální improvizace, hudební rytmus, orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis jako „opora“, rozvoj hudebního sluchu a představitivosti, možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti - transpozice melodie, nabídka jiné hudební činnosti), rozvoj hudební paměti.

2. Instrumentální činnosti:

- hra na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře, podle zájmu žáků a možností základy hry na zobcovou flétnu, nástrojová reprodukce jednoduchých melodií (písňe, říkadla, jednodušší motivy ze skladeb a hudební témata), tvorba jednoduchých doprovodů (k říkankám a písním), nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy), notový záznam instrumentální hudby (houslový a basový klíč), vyjadřování hudebních i nehuměbních představ pomocí nástroje, představy rytmické, melodické, tempové, dynamické - tvorba jednoduchých doprovodů pro huměbně dramatické projevy.

3. Poslechové činnosti:

- orientace v toku hudby, analýza známých skladeb, zachycení výrazových prostředků, výrazné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla, hudební dílo a jeho autor, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehuměbními díly, dobou jeho vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost),
- huměbní styly a žánry, chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince a společnosti, kulturním tradicím a zvykům,
- interpretace znějící hudby, slovní charakteristika hudebního díla (slohové i stylové zařazení), vytváření vlastních soudů a preferencí,
- vývojové etapy v hudbě: hudba pravěku a starověku, středověku, hudba renesanční a barokní, klasicismus, romantismus, vážná hudba 20. století, nové trendy v hudbě druhé poloviny 20. století, česká klasická a populární hudba v historickém vývoji.

4. Huměbně pohybové činnosti:

- pohybové ztvárnění znějící hudby (jednoduché taktování, taneční kroky, dětské tanečky, vlastní pohybové ztvárnění hudby), pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla (pantomima, balet), pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické, rytmickometrické, harmonické, rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.

Jednotlivé okruhy se prolínají a realizují se průběžně.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Estetické vzdělání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- kulturně se chovat, cítit potřebu kulturní aktivity, vážit si demokracie a svobody v umělecké tvorbě, vážit si kulturních hodnot, chránit je,
- kriticky posuzovat hudební díla, přemýšlet o nich, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- vážit si kulturního, zejména hudebního odkazu našeho národa i národů jiných, oprostít se od intolerance, predsudkového jednání, rasismu, etnické, náboženské i jiné nesnášenlivosti,
- umět si klást v životě praktické otázky filozofického, etického a estetického charakteru a hledat na ně v diskusích s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi,
- jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Výukové strategie

Výuka předmětu HV má být pro žáky zajímavá a stimulující, má je aktivizovat, rozvíjet jejich estetické citění a komunikativní dovednosti, pozitivně ovlivňovat jejich hodnotovou orientaci.

- výuka předmětu HV se realizuje formou frontální, skupinové i párové výuky,
- poslechové činnosti, instrumentální činnosti, huměbně-pohybové aktivity,
- výklad, vysvětlení, diskuse, dialog,
- názorně-demonstrační metody,

- referáty, prezentace, drobné projekty,
- důraz se klade na aktivizující a motivační metody práce (alternativní metody: myšlenkové mapy, brain-storming aj.),
- kvízy, křížovky, zpěv, hry, říkadla.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků:

- drobné písemné testy a prověrky na prověření základních znalostí z hudební nauky a teorie,
- poslechové testy, intonační diktáty, notový zápis jednoduché melodie,
- referáty, drobné prezentace,
- praktické činnosti (zpěv, instrumentální a rytmický doprovod, rytmizace říkanek aj.),
- hudebně pohybové aktivity.

Kritéria hodnocení:

- těžištěm je zájem o předmět, kreativita, vlastní iniciativa, aktivní účast na prezentacích, organizační schopnosti,
- faktické a terminologické znalosti s patřičným porozuměním,
- adekvátní metodika při přípravě a realizaci hudebně-výchovných zaměstnání,
- pokrok v hudebním cítění,
- využití mezipředmětových vztahů,
- kritické i sebekritické myšlení,
- pozitivní vztah ke kulturním hodnotám a péče o ně,
- míra využívání získaných poznatků a dovedností v profesním i osobním životě,
- zapojení se do školních i mimoškolních aktivit s hudebním obsahem.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Hudební výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: osvojit si důležité poznatky z HV a pochopit význam a přínos HV pro život a činnosti člověka, naučit se vyhledávat, zpracovávat a využívat informace z různých zdrojů, analyzovat hudební díla, hodnotit je s patřičnou mírou tolerance, chápat význam hudby pro vlastní učení jako zvukovou kulisu, relaxační prostředek, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- kompetence sociální a personální: učit se toleranci vůči názorům jiných osob a respektovat individuálnost v hudebním zaměření, osvojit si návštěvou koncertů a jiných hudebních aktivit pravidla společenské etikety, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, uplatňovat získané vědomosti a dovednosti ve své profesní činnosti i v osobním životě,
- kompetence občanské: vytvářet si sledováním aktuálního dění ve světě hudby (regionální, domácí i zahraniční produkce) zdravé národní sebevědomí, být hrdý na hudební tradice našeho národa a národů nám blízkých,
- kompetence k řešení problémů: podle svých individuálních schopností analyzovat hudební ukázky, porovnávat různé hudební žánry, chápat význam hudebních schémat, logickou výstavbu hudebních skladeb,
- komunikativní kompetence: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, navázat komunikaci s lidmi různých věkových kategorií, udržovat s nimi komunikaci během aktivit, adekvátně vysvětlit svůj záměr a na základě vhodně zvolených komun. prostředků ho realizovat, vhodně využívat i nonverbální komunikace,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální

podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů (internet), komunikovat elektronickou poštou (objednat vstupenky, zjistit kulturní nabídku, koncertní programy aj.).

Předmět Hudební výchova přispívá k rozvoji a aplikaci těchto průřezových témat:

- Informační a komunikační technologie - prezentace o významných osobnostech hudebního života, zdroje informací pro zajištění hudebních aktivit, zásobník písní, říkadel, her.

Mezipředmětové vztahy

Přesahy do předmětů a z předmětů:

- Organizační volného času - vokální a instrumentální činnosti, hudebně pohybová improvizace, zásobník k hudebním námětům, muzikoterapie,
- IKT - práce v lokální síti, prezentace z oblasti hudby, získávání informací z internetu.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

HUDBA JAKO UMĚLECKÝ DRUH, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje hudbu jako umělecký druh - vysvětlí ontogenezi esteticko-emocionálního citění a vnímání a prostředky jejich rozvoje (v oblasti hudby) - zdůvodní význam hudebního umění a vlastních tvůrčích hudebních činností pro rozvoj osobnosti	Hudba jako specifický druh umění, význam hudební výchovy v práci s klienty různých věkových kategorií. Hudební výchova jako součást všestranného rozvoje osobnosti. Teorie o vzniku hudby. Ontogeneze esteticko-emocionálního citění a vnímání, prostředky jejich rozvoje v oblasti hudby.
komentář	
Základní hudební terminologie, definice hudby, pojem hudební styl, forma, směr. Hudba jako "kulisa pro cokoliv".	

ARTIFICIÁLNÍ A NONARTIFICIÁLNÍ HUDBA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje umělecký druh hudby	Artificiální a nonartificiální hudba - charakteristika, srovnání. Vztah umělé a lidové hudby.
komentář	
Druhy hudby.	

HUDBA Z HLEDISKA JEJÍHO HISTORICKÉHO VÝVOJE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• analyzuje hudební umění z hlediska jeho historického vývoje, vymezí důležitá období v historickém vývoji hudby a stručně je charakterizuje • vymezí přínos jednotlivých vývojových etap v hudbě pro lidstvo	Hudba v jejím historickém vývoji - pravěk, starověk, středověk, novověk. Hudební směry: renesanční a barokní hudba, období klasicismu, romantismus (raný, vrcholný, pozdní romantismus - novoromantismus), národní hudebně romantické školy (polská, ruská), lidové hudební tradice. Hudba počátku 20. století: bludiště stylů, nové trendy v hudbě jako impresionismus, expresionismus, neofolklorismus, minimalismus. Lidová tvorba 20. století jako nevyčerpatelný zdroj inspirace. Sovětská hudební tvorba v 1. polovině 20. století. Česká hudba z hlediska jejího historického vývoje (jednotlivá vývojová období, žánry, formy, osobnosti). Populární hudba a její porovnání s hudbou vážnou, elektronická hudba, stylové syntézy. Éra pěveckých hvězd, populární hudební skupiny 2. poloviny 20. století. Česká hudba v jejím historickém vývoji: nejstarší středověké památky, období renesance a baroka, klasicismus, romantismus a novoromantismus. Lidové zdroje tvorby našich skladatelů. Česká populární hudba.
komentář	
Renesanční a barokní hudba: J. S. Bach, F. Händel, A. Vivaldi, duchovní a světská hudba. Klasicismus: J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven. Odras osvícenského myšlení v hudbě, vliv lidové tvořivosti (zpěvnost, tanečnost). Romantismus: znaky a formy (citlivost, smyslnost), F. Schubert, R. Schumann, F. Mendelssohn-Bartholdy (předehry, symfonie), polská národní romantická škola: F. Chopin (mazurka, polonéza, valčík), ruská národní romantická škola: M. I. Glinka, Mugučaja kučka (N. A. Rimskij-Korsakov, M. P. Musorgskij), novoromantismus v díle P. I. Čajkovského, období hudebního novoromantismu v díle B. Berlioze, F. Liszta a R. Wagnera. Hudební impresionismus a další moderní hudební směry: C. Debussy, M. Ravel, I. Stravinskij, S. Prokofjev. Sběratelská činnost a vědecké studium folkóru: B. Bartók, Z. Kodaly, G. Gershwin. Populární hudba 20. století: blues, jazz, regtime, rock (L. Armstrong, F. Sinatra, E. Presley) a populární hudební skupiny 2. poloviny 20. století. Česká hudba: chorály, literátská bratrstva, české hudební baroko, český klasicismus, česká hudební emigrace. Obrozenécké hnutí v tvorbě B. Smetany, A. Dvořáka a Z. Fibicha. Česká nonartifická hudba a moderní trendy: L. Janáček, B. Martinů, I. Hurník, P. Eben, Z. Lukáš. Trampské písně, lidovka (dechovka), hudební produkce kabaretů a šantánů, Divadel malých forem (Semafor), písňová tvorba (K. Hašler). Česká populární hudba 2. poloviny 20. století.	

pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
- prezentace o osobnostech hudebního života

HUDEBNÍ FORMY JEDNOTLIVÝCH VÝVOJOVÝCH ETAP HUDBY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje nejznámější hudební formy a doloží je na příkladech - správně používá pojmy píseň, chorál, opera, opereta, sonáta, symfonie, symfonická báseň, muzikál a doloží na příkladech	Hudební formy typické pro jednotlivé hudební směry: malé a velké písňové formy, chorál, preludium, concerto grosso, fuga, opera, opereta, oratorium, kantáta, sonáta, symfonie a symfonická báseň, chanson, ukolébavka, svita, rondo, pochod, mše, muzikál, balet, rekviem.
komentář	
Hudební formy renesance, baroka, romantismu, klasicismu, písňová forma. Hudební formy hudby církevní, obecné hudební formy, tanec, formy vážné hudby.	

HUDEBNÍ STYLY A FORMY 20. STOLETÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- určí podstatné hudební znaky u blues, regtime, jazz, swing, Rock and roll, disco - vysvětlí význam muzikálu v dnešní době a doloží na příkladech - určí podstatné hudební znaky u chansonu, hudby kabaretní, Divadel malých forem a hudby elektronické	Hudební styly 20. století: blues, regtime, jazz, country, swing, disco, elektronická hudba, house, rock, hip hop, techno, folk, rap rock, ... Vznik a vývoj muzikálu, jeho význam v současné době.
komentář	
Porovnání jednotlivých hudebních stylů, kritický přístup. Vznik a vývoj muzikálu, jeho význam v současné době, vztah muzikálu a opery. Český muzikál.	

POPULÁRNÍ HUDBA, JEJÍ ŽÁNRY A FORMY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
definuje a zhodnotí žánry populární hudby, zdůvodní svoje stanovisko	Populární hudba, její žánry a formy. Vztah populární a vážné hudby. Významné hudební skupiny a zpěváci populární hudby v zahraničí i u nás.
komentář	

Populární hudba 2. poloviny 20. století. Populární hudba v širším a užším významu slova, charakteristika jejich žánrů.

ZÁKLADY HUDEBNÍ NAUKY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie (písně) - zaznamená v notovém zápisu jednoduchou melodii	Notový zápis jednoduché melodie, písně, notace, tónina, tónika, intervaly, oktáva. Výrazové prostředky hudby. Stupnice, akordy. Písňová forma. Instrumentální partitura.
komentář	
Notace: historický vývoj notového záznamu, klíč, notová osnova, noty, pomlky, „křížky“ a „béčka“, takty. Výrazové prostředky: dynamika, tempo, rytmus, technika hry.	

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- podle svých individuálních schopností reprodukuje zapsanou jednoduchou melodii (píseň) - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu v profesním i běžném životě - na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a části skladeb, volí a vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v jednoduché instrumentální partituru	Zpěv písní podle notového záznamu i „bez opory“, lidový dvojhlas. Produkce jednoduchých melodií a hudebních motivů. Jednoduché rytmické a hudební doprovody a improvizace.
komentář	
"Čtení z not", melodie sestupná a vzestupná, známé melodie z filmů a filmových pohádek, dětské písně, lidové písně, situační písně. Orffův instrumentář.	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• orientuje se v proudu reprodukované hudby, rozpozná a analyzuje užité hudebně výrazové prostředky, vysvětlí jejich význam v hudbě • na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s jinými skladbami • rozliší běžné hudební nástroje, rozpozná základní hudební formy • vyjádří svůj názor na daný poslech	Poslechové činnosti: analýza různých hudebních forem a hudebních výrazových prostředků z hlediska jejich historického vývoje. Poznávání a charakteristika známých hudebních nástrojů na základě slyšené hudby, hodnocení hudební produkce.
komentář	
Poslech známých hudebních děl z různých historických období a hudebních stylů (viz. Hudba z hlediska jejího historického vývoje). Průběžně.	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ IMPROVIZACE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• předvede jednoduchou pohybovou vazbu ke slyšené hudbě • orientuje se v krokových vazbách nejběžnějších tanců	Hra na tělo, říkadla a jejich rytmizace a dramatizace, jednoduchý hudební doprovod, hudebně-pohybová improvizace. Tanec: dětské tanečky, lidový tanec
komentář	
Pantomima, balet, mazurka, polka, valčík, samba, tango, ...	

METODIKA NÁCVIKU HUDEBNÍCH AKTIVIT, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům	Metodika nácviku hudebních a hudebně-pohybových aktivit pro klienty různých věkových kategorií. Metodika nácviku písně (imitace, intonace), příprava hudebních zaměstnání. Instrumentální improvizace k písni. Metodika práce s říkadly, říkankami (rytmizace, zhudebnění, instrumentální improvizace, pohybové ztvárnění). Metodika přípravy poslechových a kompozičních aktivit. Metodika nácviku her se zpěvem.

komentář	
Nácvik říkadel, písní, her s hudebně pohybovými prvky, podpora hudebně-pohybových aktivit, kompozice vlastní písně a vlastního hudebního doprovodu. Průběžně. Hudební zaměstnání: hlasová výchova, hlasová hygiena, rytmická a intonační cvičení.	

ZÁSOBNÍK HUDEBNÍCH NÁMĚTŮ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá v praxi zásobník (portfolio) hudebních činností a námětů pro hudební a hudebně pohybové aktivity	Zásobník říkadel, písní, hudebně pohybových her.
komentář	
Dětské říkanky, tematické písně (k různým příležitostem, ročním dobám, svátkům,...) a pro různé věkové kategorie, hudebně-pohybové hry. Výběr vhodných poslechových ukázek pro různé věkové kategorie a k různým příležitostem (vánoce, velikonoce, roční doby...).	

INFORMAČNÍ ZDROJE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá různých zdrojů informací	Práce s různými informačními zdroji pro volbu, přípravu a realizaci hudebních a hudebně-pohybových aktivit.
komentář	
Hromadné sdělovací prostředky, PC, internet, zpěvníky, filmy, odborná literatura. Objednání vstupenek na hudební představení, zjišťování lokální i regionální hudební nabídky. Přehled o hudebních aktivitách, festivalech (i v rámci regionu).	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - využití masmédií a Internetu pro zjišťování hudebních nabídek, zajišťování vstupenek apod.	

HUDEBNÍ UMĚNÍ JAKO FORMA TERAPIE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (hudebně-rytmické terapie) - možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti - hudebně rytmické terapie	Možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti, hudebně rytmická terapie.

komentář
Hudba jako terapie - muzikoterapie. Využití hudební improvizace, poslechu, instrumentálních činností, hudebně pohybových činností, hudební imaginace, komponování písní a hudby v terapeutické činnosti u klientů různých věkových skupin a s různými handicap.

4.11.2 Výtvarná výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou spolupráce. Výuka je zaměřena na osobnostní rozvoj, podněcuje estetické zájmy a estetické aktivity žáků, rozvíjí smysl pro krásu, tvořivost, fantazii, prohlubuje schopnost výtvarného vyjadřování, chápání výtvarného umění jako specifické výpovědi o skutečnosti. Dále rozvíjí vnímání a schopnost objevování sebe sama i okolního světa.

Charakteristika učiva

Výtvarná výchova patří do skupiny předmětů, které mají žáky připravit na sociálně výchovnou činnost, konkrétně na organizaci aktivačních, volnočasových a zájmových činností. Jejím cílem je seznámit žáky se škálou výtvarných pomůcek, materiálů a technik, které se stanou základem portfolia činností, které mohou využít při práci s klienty. Zároveň se seznámí se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech. Výtvarná výchova úzce souvisí s Estetickým vzděláváním, má vytvořit pozitivní vztah k výtvarnému umění a zájmu o něj.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výtvarné vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- všímali si vlivu výtvarného umění a výtvarných činností na rozvoj osobnosti své i druhých,
- zaujali pozitivní vztah k výtvarnému umění a výtvarným činnostem, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím,
- dokázali kriticky přistupovat k výtvarnému dílu svému i druhých,
- uvědomovali si vlastní kulturní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- vytvořili si vlastní žebříček estetických norem a byli tolerantní k normám druhých,
- byli schopni vyjádřit své myšlenky i city výtvarnou formou,
- pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali výtvarné postupy a neplýtvali materiálem,
- dodržovali zásady BOZP.

Výukové strategie

Výuka bude probíhat formou dvouhodinových bloků ve 2. ročníku.

Základní metodou výtvarné výchovy je vlastní tvůrčí činnost žáků, která může být doplněna výkladem vyučujícího, diskuzí nad výtvarnými díly nebo návštěvou výstavy. Důraz je kladen nejen na samostatnou práci, ale i na práci ve dvojicích či skupinách. Při výuce je používána podle potřeby audiovizuální technika.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výtvarné výchovy vychází ze školního klasifikačního řádu. Hodnoceny budou výtvarné práce žáků, prezentace individuální nebo skupinové práce. Žáci dostanou i prostor k sebehodnocení.

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty,
- schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech,
- zájem žáků o umění,

- produkci vlastních výtvarných prací,
- schopnost spolupracovat na výtvarných činnostech,
- pečlivost a dodržování technik,
- dodržování zásad bezpečnosti práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výtvarná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů, tzn. že žáci jsou vedeni k týmové spolupráci,
- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci uměli adekvátně reagovat na hodnocení svého výtvarného díla ze strany jiných lidí a uměli přijímat radu i kritiku, uměli pracovat v týmu a společně se podíleli na společných výtvarných činnostech, svými návrhy zlepšovali práci týmu, nezaujatě zvažovali návrhy druhých, odpovědně plnili zadané úkoly a naučili se předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým i jejich práci,
- občanské kompetence a kulturní podvědomí, tzn., aby si žáci vytvořili pozitivní vztah k hodnotám místní, národní, evropské i světové kultury.

Výtvarná výchova rozvíjí tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – výuka vede k rozvoji osobnosti a tolerance vůči jiným etnikům a jejich kultuře,
- Člověk a životní prostředí - výuka vede k tomu, aby žáci dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Výtvarná výchova se prolíná s předměty:

- Organizace volného času - Vytváření projektů na základě získaných znalostí, Prosinec, Březen,
- Odborná praxe - Podpora klientů v jejich osobních zájmech a koníčcích.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti	Žák se seznámí: - obsahem předmětu - základními technikami, vyjadřovacími prostředky, s organizací výuky - požadavky na pomůcky - zásadami bezpečnosti práce - s významem výtvarného umění pro rozvoj osobnosti

KRESBA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • využívá odpovídajícím způsobem motivace • vysvětlí ontogenezi esteticko-emocionálního citění a vnímání a prostředí jejich rozvoje	Žák si osvojí základní techniky kresby: - kresba tužkou - kresba uhlím, rudkou - kresba tuší a perem, dřívkem - kresba štětcem - kresby fixy - kombinované techniky Žák pochopí zákonitosti vývoje dětského výtvarného projevu
komentář	
Techniky kresby budou využity pro tato témata: - lidská figura - obličej - zvířata - rostliny - abstrakce	

MALBA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Žák si osvojí základní techniky malby: - akvarelová malba - malba akvarelovými pastelkami - malba temperou - výtvarné uplatnění pastelu - kombinované techniky

• využívá odpovídajícím způsobem motivace	
komentář	
Techniky kresby budou využity pro tato témata: - lidská figura - obličej - zvířata - rostliny - abstrakce	

GRAFIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • využívá odpovídajícím způsobem motivace	Žák si osvojí základní grafické techniky: - odkrývací technika do voskového podkladu - hry s otisky - frotáž - tiskl z koláže - monotyp
komentář	
Techniky kresby budou využity pro tato témata: - lidská figura - obličej - zvířata - rostliny - abstrakce	

PLASTICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy	Žák si osvojí tyto techniky: - odlitky ze sádry

a techniky výtvarných činností adekvátně klientům - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou - využívá odpovídajícím způsobem motivace	- kaširování - prostorové tvarování papíru
komentář	
Techniky kresby budou využity pro tato témata: - lidská figura - obličej - zvířata - rostliny - abstrakce	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - ochrana životního prostředí - recyklace papíru	

SOUDOBÉ VÝTVARNÉ SMĚRY A POSTUPY , 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou - využívá odpovídajícím způsobem motivace	Žák si osvojí některé techniky ovlivněné soudobými uměleckými postupy a materiály: - plastiky s pet lahví - akční gestická malba - body art - op art - pop art - expresivní arteterapie - tvorba inspirovaná současnými umělci - využití nových médií (fotografie, video) ve výtvarné výchově
komentář	

Techniky kresby budou využity pro tato témata:

- lidská figura
- obličej
- zvířata
- rostliny
- abstrakce

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- ochrana životního prostředí - recyklace pet lahví - estetické vnímání krajiny - land art

VÁNOCE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • využívá odpovídajícím způsobem motivace	Žák si osvojí: - výrobu vánočních dekorací Žák se seznámí: - s vánočními lidovými zvyky - s lidovým uměním s vánoční tematikou

VELIKONOCE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Žák si osvojí: - výrobu velikonočních dekorací Žák se seznámí: - s velikonočními lidovými zvyky - s lidovým uměním s velikonoční tematikou

• využívá odpovídajícím způsobem motivace	
---	--

ŘEMESLNÉ ČINNOSTI, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • využívá odpovídajícím způsobem motivace	Žák si osvojí některé z těchto řemeslných technik: - práce s keramickou hlinou - drátkování - korálkování - malování na sklo - slupovací barvy na sklo - batika šitá - batika vosková

NÁVŠTĚVY VÝSTAVY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá odpovídajícím způsobem motivace	Žák navštíví vybrané výstavy a diskutuje o zhlédnutých dílech, hodnotí je a snaží se najít jejich uplatnění v práci s klienty.

5.11.3 Dramatická výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dramatická výchova pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Výuka je zaměřena na osobnostní rozvoj, rozvíjí uvolnění a soustředěnost, odstraňuje zábrany v komunikaci, dále rozvíjí sebeuvědomování, vnímání a schopnost objevování sebe sama i okolního světa, prohlubuje pohybové dovednosti a plynulost mluveného projevu. Pomocí dramatické hry a improvizace rozvíjí schopnost komunikace v různých situacích, s různými jedinci, učí řešit střety zájmů, postojů, potřeb a přání.

Charakteristika učiva

Dramatická výchova vychází z obsahového okruhu Sociální vztahy a komunikace. Zaměřena je na osobnostní výchovu, konkrétně na rozvoj komunikačních dovedností, zlepšování kultury řeči, rozvíjení dramatických a improvizčních schopností žáků. Úzce souvisí s Estetickým vzděláváním, především s rozvíjením vztahu ke kulturním hodnotám, osvojováním zásad společenského chování, a se sociálně-výchovnou činností, zejména s rozvojem čtenářských a recitačních kompetencí a dále s využitím dramatu a improvizace pro aktivizaci klientů. Cílem je proto seznámit žáky se škálou dramatických a improvizčních her, které mohou využít při práci s klienty.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dramatická výchova směřuje k tomu, aby si žáci:

- všímali vlivu slovesného a dramatického umění na rozvoj osobnosti své i druhých,
- zaujali pozitivní vztah k dramatickému a slovesnému umění, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím,
- dokázali kriticky přistupovat k verbálnímu i neverbálnímu projevu svému i druhých,
- uvědomovali si vlastní kulturní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- vytvořili si vlastní žebříček estetických norem a byli tolerantní k normám druhých.

Výukové strategie

Výuka bude probíhat ve 2. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. 1 hodina bude zaměřena na prohlubování teoretických znalostí. 2. hodina - cvičení, na kterou budou žáci rozděleni do dvou skupin, bude zaměřena na získ praktických dovedností a procvičování znalostí z teoretické hodiny.

Při probírání nového učiva bude nejčastěji použita metoda výkladu a řízeného rozhovoru. Ve cvičeních je základní metodou dramatické výchovy vlastní tvůrčí činnost žáků při dramatických a improvizčních cvičeních a hrách, která může být doplněna diskuzí nad ukázkami různých forem dramatického umění nebo návštěvou divadelního představení. Důraz je kladen nejen na samostatnou práci, ale i na práci ve dvojicích či skupinách. Při výuce je používána podle potřeby audiovizuální technika.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení Dramatické výchovy vychází ze školního klasifikačního řádu. Hodnoceno bude plnění praktických úkolů, osvojení teoretických poznatků a prezentace individuální nebo skupinové práce. Žáci dostanou i prostor k sebehodnocení.

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost žáka pracovat s hlasem, hlasitě číst a přednášet,
- schopnost improvizovat v různých komunikačních situacích,
- schopnost využít metod dramatizace,
- schopnost žáka nacházet ve slovesných a dramatických dílech estetické hodnoty,
- porozumět sdělení obsaženému v komunikačních situacích,
- zájem žáků o aktivní zapojení do vyučování,
- schopnost žáků spolupracovat.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Dramatická výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů, tzn., že žáci jsou vedeni k týmové spolupráci,
- personální a sociální kompetence, tzn., aby žáci uměli adekvátně reagovat na hodnocení svého vystoupení ze strany jiných lidí a uměli přijímat radu i kritiku, uměli pracovat v týmu a společně se podíleli na společných improvizacích a dramatických činnostech, svými návrhy zlepšovali práci týmu, nezaujatě zvažovali návrhy druhých, odpovědně plnili zadané úkoly a naučili se předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým i jejich práci,
- občanské kompetence a kulturní podvědomí, tzn., aby si žáci vytvořili pozitivní vztah k hodnotám místní, národní, evropské i světové kultury.

Dramatická výchova rozvíjí tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – rozvoj osobnosti, komunikačních schopností a tolerance vůči jiným etnikům a jejich kultuře,
- Člověk a svět práce – rozvoj verbální komunikace při důležitých jednáních, sebe prezentace při jednání se zaměstnavatelem a při přijímacím pohovoru.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Dramatická výchova se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura - Zvuková stránka jazyka, Úvod do studia literatury, Veřejné mluvené projevy, Chování a řeč,
- Organizace volného času - Vytváření projektů na základě získaných znalostí,
- Odborná praxe - Podpora klientů v jejich osobních zájmech a koníčcích,
- Komunikace - Verbální komunikace, kultura řeči, kulturní chování, Komunikace v sociální péči.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ÚVOD DO PROBLEMATIKY PŘEDMĚTU, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti	Úvod od problematiky předmětu: - přínos předmětu pro osobní a pracovní život - podstata a struktura předmětu, seznámení s metodami práce

KULTURA ŘEČI, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem	Kultura řeči: - techniky řeči - práce s hlasem - kultura řeči a mluveného projevu - slovní hry - cvičení slovních asociací
komentář	
V kapitole kultura řeči si nahrajeme mluvené projevy jednotlivých žáků videokamerou a poté je rozebereme, abychom vyzdvihli jejich klady a odstranili nedostatky.	

DRAMATIZACE A IMPROVIZACE, 47 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty - využívá odpovídajícím způsobem motivace	Dramatizace a improvizace: - vymezení pojmů - dramatizace, improvizace, interpretace, iluzivnost, stylizace - rozdíl mezi dramatizací a improvizací - drama, jeho výstavba, druhy - činohra, maňáskové divadlo, loutkové divadlo, černé divadlo atp. - formy a prostředky improvizace - rozvoj dramatizačních a improvizčních schopností žáků - využití dramatické hry a improvizace ve výchově a psychologii - využití dramatizace a improvizace v sociální práci s jednotlivcem i skupinou
komentář	
Použité metody dramatické výchovy: 1. Metody plné hry 2. Metody pantomimicko-pohybové: a) pantomima – dotyková pantomima, mechanická pantomima, narativní pantomima, ozvučená pantomima, pantomimický dabing, pantomimický překlad, parafrázování pohybem, předávaná pantomima, zrcadlení, živá loutka, živé obrazy b) taneční drama c) pohybový rituál 3. Metody verbálně- zvukové: a) vypravování b) čtení – hlasité, hrané c) recitace d) dabing e) zástupná řeč – umělý jazyk, známá slova v jiném použití, nesmyslné zvuky	

f) monolog – přemlouvání, komentáře, referáty, přednášky, psaní hlasem, svědectví, zpověď g) neviditelné hlasy – rozhlasová hra, komunikace ve tmě h) postsynchron i) titulkování j) verbální a zvukový rituál 4. Metody graficko-písemné: a) foto-film b) scénář 5. Metody materiállově-věcné: a) práce s objekty a rekvizitami b) práce s kostýmem c) práce s loutkou d) práce s maskou e) práce se světlem a stínem f) práce se zástupnými předměty
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - rozvoj osobnosti, komunikačních schopností a tolerance vůči jiným etnikům a jejich kultuře

NÁVŠTĚVA DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti • uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování	Návštěva divadelního představení: - návštěva divadelního představení - rozbor divadelního představení

5.11.4 Sociální péče

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žáci si osvojí různé formy, prostředky a přístupy k pomoci občanům a sociální ochraně v obtížné životní situaci.

Cílem tohoto obsahového okruhu je prohloubení vzdělání žákův oblasti společenské a sociální. Poskytne jim základy pro výkon práce pečovatele/-ky.

Tyto znalosti bude moci uplatnit v domácím prostředí, v ústavech sociální péče a v jiných organizacích zabývajících se sociální problematikou.

Charakteristika učiva

Předmět má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k osvojení dovedností a znalostí potřebných pro výkon jednotlivých činností sociálního pracovníka. Výklad učitele je propojován s aktuálními příklady v ČR. Třída pracuje tak, aby bylo možné dostatečně využít multimediálních možností výuky včetně PC. Vyučující adekvátně využívá vyučovací metody, vede žáky k aktivnímu řešení modelových situací, učí je získávat informace o všech možnostech sociální péče v regionu a vede je ke spolupráci při poskytování sociálních služeb. Průběžně se zařazuje vybrané učivo sociální péče o rodinu, děti a mládež, staré občany. Další oblastí výuky je péče o občany se zdravotním postižením, péče o občany sociálně potřebné a občany vyčleněné vlastním nebo cizím přičiněním ze společnosti.

Cíle vzdělávání v oblasti postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- specifikoval organizaci sociální péče a orientoval se v nových trendech a možnostech regionu,
- charakterizoval funkci rodiny v oblasti pedagogické, sociální, ekonomické, psychologické,
- specifikoval práci s dětmi a mládeží, vymezil problematiku jejich kriminality,
- charakterizoval jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením,
- uvedl příklady sociálně patologických jevů, jejich příčiny a prevenci,
- charakterizoval možnosti služeb pro seniory,
- objasnil činnost terénních sociálních služeb, ústavní péče, dobrovolnických a charitativních organizací.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně teoretickému charakteru potřebných kompetencí, je výuka organizována formou výkladu, práce s verbálním textem, diskuze a dialogu, práce s medii. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s pomocí didaktické techniky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné moderní výukové technologie, které je průběžně modernizováno podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Výuka předmětu klade důraz především na srozumitelnost a přizpůsobení formy zkušenostem žáků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problému.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Sociální péče rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v sociální péči a spolupracují v rámci sociálně zdravotního týmu,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni s klienty a sociálně zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, začleňují se do týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv klientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují sociální péči, ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program v sociálních zařízeních.

Rozvíjení odborných kompetencí:

- podílet se na zajišťování sociálních služeb - žáci mají znalosti o systému sociálních služeb a jeho využití v praxi,
- poskytovat přímou pomoc klientům - žáci umí poskytovat přímou pomoc v zájmu klientů.

Předmět Sociální péče rozvíjí průřezová témata:

- Člověk v demokratické společnosti - žáci znají možnosti společnosti v péči o staré občany, občany se zdravotním postižením, o potřebné,
- Informační a komunikační technologie - žák využívá dovednosti k vyhledávání informací k výuce.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Sociální péče se prolíná s předměty:

- Pečovatelská a osobní asistence – péče o seniory a hendikepované klienty,
- Péče o staré občany – péče o seniory,
- Speciální pedagogika – péče o hendikepované klienty,
- Psychologie – psychologické aspekty práce s vybranými skupinami klientů,
- Sociální politika – všechny kapitoly.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

SOCIÁLNÍ PÉČE, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• používá základní pojmy z oblasti sociální péče • orientuje se v organizaci sociální péče • specifikuje nové trendy v poskytování sociální péče	- úvod do předmětu Sociální péče - základní pojmy - základní aspekty sociálně právní péče - rozdělení sociální péče podle skupin obyvatelstva - návaznost v sociální péči na státní sociální politiku - etika sociální práce - seznámení s novými trendy v přístupu k sociálně potřebným občanům a poskytování soc. péče
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - angažovanost nejen pro vlastní prospěch, ale i v rámci sociálních projektů v širším hledisku	

PÉČE O RODINU, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu, porovná vývojové trendy rodiny ve světě • objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny, uvede formy sociální pomoci rodině a dětem • objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny • vysvětlí vliv širšího okolí (vrstevníků, komunity, společnosti atp.) na jedince a výchovu	- péče o rodinu - rodina, funkce rodiny, vícegenerační rodina a její problémy – klady a zápory, rozdělení rodin dle funkčnosti - rodina a rozvod - poruchy rodiny, problémy rodiny - formy pomoci rodině - výchova k zodpovědnému rodičovství - základní přístupy k soc. práci s rodinou
pokrytí průřezových témat: Občan v demokratické společnosti - chápání rodiny jako základní jednotky demokratické společnosti	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

PÉČE O DĚTI A MLÁDEŽ, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny	- specifikum práce s dětmi. Specifikum práce s mládeží - sociálně právní ochrana dětí a mládeže - prevence kriminality dětí a mládeže

- vysvětlí vliv širšího okolí (vrstevníků, komunity, společnosti atp.) na jedince a výchovu - popíše specifika práce s dětmi a mládeží - vymezí problematiku kriminality dětí a mládeže - orientuje se v možnostech ústavní péče o děti a mládež a jejich integrace do společnosti - dokáže objasnit náplň práce pečovatelů	- péče o děti žijící mimo vlastní rodinu, - náhradní péče - péče o děti se zdravotním postižením - sociální péče o děti ohrožené a rizikové - práce pečovatelky, pečovatele
---	---

PÉČE O STARÉ OBČANY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů - analyzuje služby pro seniory v domácím prostředí a v ústavní péči - uvede příklady možností poskytování služeb pro seniory a jejich způsob financování	- postavení starého člověka v rodině a ve společnosti - přístupy k péči o staré občany - služby pro seniory žijící v rodině nebo vlastní domácnosti - financování služeb a podmínky jejich poskytování, finanční zajištění seniorů - ústavní péče - typy zařízení, poskytované služby - komplexní přístup k péči o staré lidi
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v péči o staré občany	

PÉČE O OBČANY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění	- základní pojmy - vliv zdravotního postižení na pracovní uplatnění - vliv zdravotního postižení na sociální status - sociální péče o zdravotně a tělesně postižené občany (ZTP) - formy institucionální péče - formy a prostředky integrace zdravotně a tělesně postižených do života, do společnosti

	- pomoc - dlouhodobě nemocným, nevyléčitelně nemocným, o umírající
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - úloha demokratické společnosti v péči o občany se zdravotním postižením a jejich začlenění to této společnosti	

PÉČE O SOCIÁLNĚ POTŘEBNÉ OBČANY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje možnosti komunitní péče	- pomoc lidem v sociální krizi - péče o bezdomovce - pomoc lidem se závislostí
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - přístup občanů a celé demokratické společnosti k sociálně potřebným občanům	

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ SOCIÁLNÍ PÉČE, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v možnostech sociální péče regionu • má přehled o jednotlivých činnostech vybraných sociálních zařízení • je seznámen s programy sociální prevence	- územně správní organizace a jejich řízení - působnost orgánů státní správy a samosprávy - zákon o sociálních službách - činnost sociálních referátů obecních a městských úřadů - funkce sociálního pracovníka - programy sociální prevence
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - funkce společnosti a její spolupodílení na organizaci pomoci v rámci projektů sociální péče Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací o činnosti obcí v rámci sociálních programů	

TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v možnostech sociální péče regionu • má přehled o jednotlivých činnostech vybraných sociálních zařízení	- základní pojmy TSS - funkce terénní sociální služby - organizace a řízení terénní sociální služby - pečovatelská služba - obsah činnosti pečovatelské služby

• je seznámen s programy sociální prevence • vymezí možnosti terénních sociálních služeb a ústavní péče • charakterizuje specifika pečovatelských služeb	- péče o vybrané kategorie občanů podle specifik regionu - komunitní sociální péče
--	---

CHARITNÍ ČINNOST, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní činnost dobrovolnických a charitativních organizací • uvede příklady významných dobrovolnických a humanitárních organizací u nás a ve světě	- základní pojmy charitní a humanitární činnosti - typy charitní činnosti, formy charitní činnosti - působení dobrovolníků - významné naše a světové organizace
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a práce s informacemi o činnosti našich a světových organizací zabývajících se charitní činností; vyhledávání aktuálních možností působení dobrovolníků	

5.11.5 Organizace volného času

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Organizace volného času je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplnému vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Naučí se připravovat a realizovat různé výchovné a volnočasové činnosti (výtvarné, hudební, dramatické, pracovní, pohybové aj.) a vytvoří si portfolio námětů pro tyto činnosti.

Charakteristika učiva

Organizace volného času vychází z okruhu Sociálně-výchovná činnost. Žáci si osvojí vybrané poznatky a dovednosti z pedagogiky a naučí se je aplikovat při práci s klienty. Získají škálu námětů a naučí se připravovat a realizovat různé výchovné a volnočasové činnosti. Žáci budou aplikovat poznatky a dovednosti z dramatické výchovy, hudební výchovy, výtvarné a tělesné výchovy. Naučí se vybrat vhodné aktivity pro konkrétní klienty, připravovat krátkodobé i dlouhodobé programy pro kolektivy i jednotlivce. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty.

Ve 2. ročníku bude učivo zaměřeno na rozšíření portfolia aktivačních činností a získání metodických dovedností.

Ve 3. ročníku bude učivo zaměřeno na výběr aktivačních, výchovných a volnočasových činností pro klienty či skupiny podle věku, postižení, sociálního handicapu apod. a na zpracovávání konkrétních projektů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Organizace volného času směřuje k tomu, aby žáci:

- všímali si vlivu slovesného, dramatického, hudebního a výtvarného umění na rozvoj osobnosti své i klientů,
- dokázali zhodnotit stav klienta a zvolit vhodné aktivity odpovídající jeho schopnostem a potřebám,
- zaujali pozitivní vztah k dramatickému, slovesnému, výtvarnému a hudebnímu umění, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím,
- uvědomovali si vlastní kulturní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- vytvořili si vlastní žebříček estetických norem a byli tolerantní k normám druhých,
- pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali výtvarné postupy a neplýtvali materiálem,
- dodržovali zásady BOZP.

Výukové strategie

Výuka bude probíhat v 2. ročníku ve dvouhodinových blocích a ve 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, z toho 1 hodina bude zaměřena na prohlubování teoretických znalostí a 2. hodina - cvičení, na kterou budou žáci rozděleni do dvou skupin, bude zaměřena na získání praktických dovedností, procvičování znalostí z teoretické hodiny a na přípravu projektů.

Ve 2. ročníku je základní metodou Organizace volného času vlastní tvůrčí činnost žáků, která může být doplněna diskuzí nad jejich pracemi i ukázkami prací klientů.

Ve 3. ročníku bude při probírání učiva nejčastěji použita metoda výkladu a řízeného rozhovoru. Ve cvičeních bude převládat vlastní tvůrčí činnost žáků při práci na projektech, která může být doplněna diskuzí.

Důraz je kladen nejen na samostatnou práci, ale i na práci ve dvojicích či skupinách. Při výuce je používána podle potřeby audiovizuální technika.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení Organizace volného času vychází ze školního klasifikačního řádu. Hodnoceno bude plnění praktických úkolů, osvojení teoretických poznatků a prezentace individuální nebo skupinové práce. Žáci dostanou i prostor k sebehodnocení.

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost využít poznatků z dramatické výchovy,
- schopnost využít poznatků z hudební výchovy,
- schopnost využít poznatků z výtvarné výchovy,
- kreativitu žáků,
- schopnost žáka nacházet ve slovesných, dramatických, hudebních a výtvarných dílech estetické hodnoty,
- schopnost žáků plnit samostatně i ve skupině zadané úkoly, např. projekty,
- zájem žáků rozšiřovat si portfolio aktivačních činností, pracovních technik, postupů a metod,
- zájem žáků o aktivní zapojení do vyučování,
- schopnost žáků spolupracovat.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Organizace volného času rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů, tzn. že žáci jsou vedeni, aby volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovali na řešení problémů s jinými lidmi,
- komunikativní kompetence, tzn. že žáci jsou vedeni, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- personální a sociální kompetence, tzn. že žáci jsou vedeni, aby adekvátně reagovali na hodnocení svého vystupování a způsoby jednání jiných lidí, přijímali radu i kritiku, pracovali v týmu a podíleli se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly,
- občanské kompetence a kulturní podvědomí, tzn. že žáci jsou vedeni, aby si uvědomovali – v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě druhých, podporovali hodnoty místní národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah.

Organizace volného času rozvíjí tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – rozvoj osobnosti, komunikačních schopností a tolerance vůči jiným etnikům a jejich kultuře,
- Člověk a životní prostředí - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, šetrně a odpovědně přistupovali k životnímu prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Organizace volného času se prolíná s předměty:

- Dramatická výchova - Dramatizace a improvizace,
- Výtvarná výchova - Vánoce, Velikonoce, Prostorová tvorba, Soudobé výtvarné směry a postupy, Řemeslné činnosti,

- Hudební výchova - vokální a instrumentální činnosti, hudebně pohybová improvizace, zásobník k hudebním námětům, muzikoterapie.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ZÁŘÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Září: - dary země - dožínky - vinobraní - bramborobraní - sv. Václav
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti: - charakteristika období, svátku; - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky; - hry k rozvoji osobnosti; - náměty na rukodělné činnosti.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - dary země, dožínky, vinobraní, bramborobraní - udržitelný rozvoj Občan v demokratické společnosti - sv. Václav - Den české státnosti	

ŘÍJEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Říjen: - poutě a posvícení - ovoce a zelenina - Halloween - Dušičky
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti: - charakteristika období, svátku; - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky; - hry k rozvoji osobnosti; - náměty na rukodělné činnosti.	

LISTOPAD, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům	Listopad: - sv. Martin, Kateřina, Ondřej, Barbora, Mikuláš, Lucie - advent

• výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti: - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnosti	

PROSINEC, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty	Vánoce: - původ Vánoc - vánoční tradice u nás i ve světě

• pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti: - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti; - náměty na rukodělné činnosti	

LEDEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Leden: - novoroční zvyky a tradice u nás i ve světě - Tři králové - Hromnice - sních
komentář	

K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti:

- charakteristika období, svátku
- slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky
- hry k rozvoji osobnosti
- náměty na rukodělné činnosti

ÚNOR, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Únor: - sv. Valentýn - Masopust
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti: - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnosti	

BŘEZEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možnosti hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá je při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Březen: - karnevaly - původ Velikonoc - velikonoční zvyky a tradice u nás a ve světě
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnosti	

DUBEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům	Duben: - velikonoční dekorace - sv. Jiří - Filipojakubská noc - 1. máj - lidové zvyky a tradice

• výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnost - náměty na rukodělné činnost	

KVĚTEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty • pracuje s různými zdroji informací	Květen: - Den matek - zvyky a tradice spjaté s májem

dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnost	

ČERVEN, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty - pracuje s různými zdroji informací - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	Červen: - Mezinárodní den dětí - Den otců
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnost	

ČERVENEC, SRPEN, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům	Červenec, srpen: - tradice spjaté s létem

- vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty - pracuje s různými zdroji informací - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou	
komentář	
K tématům budou rozvíjeny tyto činnosti - charakteristika období, svátku - slovesné útvary - pranostiky, rozpočítadla, hádanky, říkanky, pohádky, písničky - hry k rozvoji osobnosti - náměty na rukodělné činnost	

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

UMĚLECKÉ SLOHY A VÝZNAMNÉ PAMÁTKY V ČR, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů - pracuje s různými zdroji informací - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty	Umělecké slohy a významné památky v ČR: - charakteristika uměleckých slohů; - významné památky v ČR; - zapojení znalostí z dějin umění do přípravy programu.

KULTURNÍ INSTITUCE V ČR, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů - pracuje s různými zdroji informací	Kulturní instituce v ČR: - seznámení s významnými institucemi v regionu - nabídka programů kulturních institucí a jejich využití v přípravě programu

• vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty •	
---	--

PSYCHOTERAPIE, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (ergoterapie, arteterapie, hudebně-rytmické terapie, zooterapie) • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • analyzuje podmínky sociálně výchovné práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné výchovné metody • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací	Psychoterapie: - arteterapie - taneční terapie - dramaterapie - muzikoterapie - biblioterapie - kreativní psaní - zooterapie - hipoterapie - canisterapie - ergoterapie - pěstitelství - chovatelství
komentář	
Seznámení s podstatou jednotlivých terapií, jejich významem pro klienty, praktické ukázky.	

HRY A JEJICH METODIKA, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojil si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné	Hry a jejich metodika: - stanovení cílů her - dramaturgizace – čas, prostředí, finanční náročnost, materiální zabezpečení, charakteristika skupiny - příprava scénáře - řízení hry - aktéři hry - vedoucí, jeho tým, účastníci - vyhodnocení her - bezpečnost při hrách - aplikace znalostí na konkrétní hry - rozšíření portfolia činností

metody při individuální i skupinové práci s klienty • je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky • využívá odpovídajícím způsobem motivace • připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty	
--	--

METODIKA VYTVÁŘENÍ PROJEKTŮ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojil si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta • vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování • zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů • využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých	Metodika vytváření projektů: - stanovení cíle projektu - příprava projektu - personální, finanční a materiální zabezpečení, program - realizace projektu - zhodnocení projektu - bezpečnost klientů a organizátorů

činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty • je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky • objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal • využívá základní metody pedagogické diagnostiky • analyzuje podmínky sociálně výchovné práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné výchovné metody • využívá odpovídajícím způsobem motivace • připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací • pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům	
--	--

• využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty	
komentář	
Příprava projektů: - výlet s kulturní tematikou pro zadanou skupinu klientů - víkendová akce pro zadanou skupinu klientů - příprava MDS - příprava Mikulášské besídky pro děti - příprava programu s využitím expresivních terapií pro klienty stacionáře - příprava programu s herními prvky pro klienty stacionáře	

VYTVÁŘENÍ PROJEKTŮ NA ZÁKLADĚ ZÍSKANÝCH ZNALOSTÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• osvojil si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta • vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování • zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů • využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou multimediální technikou • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné	Vytváření projektů na základě získaných znalostí: - žáci vytvoří program podle zadaných kritérií - prezentace zpracovaných projektů - realizace programů ve spolupráci s regionálními institucemi

metody při individuální i skupinové práci s klienty • je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky • objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal • využívá základní metody pedagogické diagnostiky • analyzuje podmínky sociálně výchovné práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné výchovné metody • využívá odpovídajícím způsobem motivace • připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací • pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty, volí hudební činnosti adekvátně klientům • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • využívá možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů	
--	--

vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty	
komentář	
Příprava projektů: - výlet s kulturní tematikou pro zadanou skupinu klientů - víkendová akce pro zadanou skupinu klientů - příprava MDS - příprava Mikulášské besídky pro děti - příprava programu s využitím expresivních terapií pro klienty stacionáře - příprava programu s herními prvky pro klienty stacionáře	

PŘÍPRAVA POMŮCEK PRO KLIENTY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- osvojit si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta - je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky - využívá základní metody pedagogické diagnostiky - využívá odpovídajícím způsobem motivace - pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací	Příprava pomůcek pro klienty: zhotovení jednoduchých pomůcek, které mohou rozvíjet smyslové schopnosti a motorické dovednosti klientů

5.11.6 Speciální pedagogika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žáci si osvojí vybrané poznatky a dovednosti z pedagogiky a naučí se je aplikovat při práci s klienty. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro sociální práci s klienty. Při rozpracování obsahového okruhu do ŠVP škola zohledňuje profesionální orientaci žáků a strukturu sociálních služeb v regionu.

Charakteristika učiva

Předmět Speciální pedagogika uvádí žáky do studia jednotlivých pedagogických disciplín a zajišťuje jim orientaci v metodice speciální výchovné práce v různých obdobích života člověka. Těžiště předmětu spočívá v problematice speciální pedagogiky, v nástinu jednotlivých vad a poruch, jejich prevenci, účinné výchovné péče a vhodné metodiky. Cílem je detailněji přiblížit nejběžnější možné handicap, připravit žáky, jak zabezpečit žádoucí a adekvátní výchovnou a vzdělávací péči, jak pečovat o duševní hygienu klientů a realizovat efektivní terapii. Těžištěm je příprava žáků na práci s lidmi různých věkových kategorií, s různými poruchami ve sféře fyzické i psychické.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- se dovedli orientovat se v pedagogice jako vědní disciplíně, chápat výchovu jako významnou sociální činnost,
- dovedli vymezit obecné rysy a cílové zaměření výchovného působení,
- měli přehled o významu a důležitosti výchovného působení, které připravuje jedince na různé sociální role a je předpokladem pro všestranný rozvoj jeho osobnosti a orientaci v různých kulturních oblastech,
- si osvojili nezbytné vědomosti a dovednosti, které jsou důležité pro rozvoj a realizaci hygienických, společenských a pracovních návyků u zdravotně postižených jedinců a na základě toho, aby vedli klienty k rozvoji jejich individuálních zájmů, k upevňování jejich fyzické kondice a k péči o tělesné a duševní zdraví,
- dovedli kultivovat kulturní chování a jednání klientů v souladu se společenskými pravidly, normami kulturního chování i estetickými principy sociální péče,
- byli schopni pracovat samostatně i v týmu, spolupracovat s jinými sociálními pracovníky a zdravotním personálem,
- dokázali organizovat sociální péči adekvátně dané situaci, uplatňovat vhodně metody a techniky sociální práce, autoedukace i heteroedukace,
- dovedli spoluvytvářet vhodné životní podmínky podporující tělesné i duševní zdraví klienta, podporovat prevenci tělesných i duševních poruch, podporovat a spoluvytvářet kladné mezilidské vztahy,
- byli schopni vést klienta k úspěšnému zvládnutí náročných životních situací, adaptovat se na náročné podmínky spojené s eventuálními poruchami.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět Speciální pedagogika usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně,
- respektovat lidská práva,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sama

sebe, oprostít se od předsudků, intolerance, rasismu, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně.

Výukové strategie

Výuka předmětu Speciální pedagogika má být pro žáka zajímavá a stimulující, má ho aktivizovat, rozvíjet jeho intelektové a komunikativní dovednosti, pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci. Ve výuce se uplatňují:

- aktivizující metody (myšlenkové mapy, citace, brainstorming, ...),
- názorně-demonstrační metody (ikonický a kombinovaný materiál, přehledy, tabulky, obrazy, filmy, ...),
- vysvětlení, popis,
- práce s textem (myšlenkové postupy jako indukce, dedukce, abstrakce, konkretizace, komparace, ...),
- dialog, diskuse, monolog, prezentace,
- dle možností exkurze v rámci regionu,
- frontální výuka kombinovaná s týmovou eventuálně párovou činností,
- samostudium (drobné projekty, práce s PC, Internetem).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Formy hodnocení:

- ústní zkoušení (i orientační),
- malé prověrky a testy s různými typy úloh (rozvíjející tvořivé, samostatné a kritické myšlení),
- kvízy, křížovky,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Kritéria hodnocení:

- znalost terminologická a faktografická, adekvátní používání termínů v praxi,
- chápání vztahů a souvislostí,
- kritické myšlení,
- vyvozování adekvátních závěrů, chápání využitelnosti získaných vědomostí v praxi i osobním životě,
- pokrok v učení, zájem o předmět, aktivita, prezentace, využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost sebehodnocení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Speciální pedagogika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vytvořit si pozitivní a uvědomělý vztah k učení, uplatňovat znalosti z pedagogických oborů ve vlastním procesu učení (zákonitosti procesu učení, podmínky, hodnocení, sebehodnocení, různé techniky a způsoby práce s textem, ...),
- pochopit význam studia pedagogiky a speciální pedagogiky pro svůj osobní a profesní život,
- využívat v procesu učení různé zdroje informací,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání v oblasti výchovy a sociálních činností, integrovat znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů, pochopit nezbytnost a oprávněnost celoživotního vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: naučit se pracovat v týmu při řešení problémů souvisejících

s výchovou a sociálními činnostmi, aplikovat různé způsoby řešení problémů v praxi, volit vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, porozumět jinému stanovisku,

- komunikativní kompetence: rozvíjet komunikativní dovednosti v souvislosti s výchovným působením na různé kategorie klientů, kultivovat své vyjadřovací schopnosti, řídit dialog, zapojit se do diskuse, vysvětlit a obhájit své stanovisko, vhodně argumentovat, srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky, aktivně užívat odbornou pedagogickou terminologii,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: spoluvytvářet hodnotový systém žáků, chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých (i lidí s různými handicap), jednat odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, respektovat práva a osobnost druhých lidí,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a podílet se na ochraně zdraví a života ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, uvědomit si význam našeho národa pro rozvoj pedagogických věd a to v evropském i celosvětovém měřítku, - kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: využívat pro svůj profesní a osobní život různé zdroje informací včetně PC a Internetu, kriticky přistupovat k různým zdrojům informací.

Předmět SP přispívá k rozvoji a aplikaci těchto průřezových témat:

- Člověk a svět práce - multikulturní výchova,
- Informační a komunikační technologie - masmédi a odborná literatura.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Speciální pedagogika se prolíná s předměty:

- Učební praxe - proces učení z pedagogického hlediska, sociálně výchovná zařízení, základní pedagogická terminologie, pedagogické zásady a výchovné metody, činnosti dítěte předškolního věku, SP a její obory, práce se zdravotně postiženými klienty, učení dospělých jedinců,
- Psychologie - pedagogické zásady a výchovné metody, činnosti dítěte předškolního věku.

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PEDAGOGIKA JAKO VĚDA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní přínos pedagogiky a jejích disciplín pro sociálně výchovnou činnost	- úvod do studia pedagogiky a speciální pedagogiky - charakteristika pedagogiky jako vědní disciplíny a její využití v sociálně výchovné činnosti - postavení pedagogiky v rámci společenských věd
komentář	
Základní pojmy z oblasti pedagogických věd (pedagogika a její disciplíny).	

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROCES, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči	- výchovně vzdělávací proces a jeho funkce v životě jedince, ve společnosti a v sociální péči - rysy, cíle a funkce výchovy - základní pedagogické principy a činitelé výchovy
komentář	
Pojmy výchova (v širším i užším slova smyslu), vzdělání (vědomosti, dovednosti, návyky), vzdělávání, vzdělavatelnost, edukace, edukační cíl, edukační činitelé, prostředky, formy (školní, mimoškolní, rodinná edukace, autoedukace).	

PROCES UČENÍ Z PEDAGOGICKÉHO HLEDISKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání	- analýza procesu učení z hlediska pedagogiky: cíl, obsah, typy, fáze učení a výuky - analýza a porovnání výchovy a procesu učení v jednotlivých obdobích života jedince
komentář	
Pojmy: učení, výuka, vyučování.	

SOCIÁLNĚ VÝCHOVNÁ ZAŘÍZENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje na příkladech funkci, činnost a prostředí vzdělávacích a sociálně výchovných zařízení	sociálně výchovná zařízení a jejich význam, funkce a charakteristika
komentář	
Kojenecké ústavy, diagnostické ústavy, ústavní péče, dětské domovy.	

ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÉ SMĚRY A IDEJE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje vybrané pedagogické směry ve vzdělávání a posoudí jejich využití ve své práci	orientace v základních pedagogických směrech a ideách z hlediska jejich historického vývoje

komentář
Myslitelé v oblasti výchovy od starověku až po novověk.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše systém vzdělávání v ČR, uvede možnosti získání stupně vzdělání a kvalifikace - charakterizuje evropský koncept celoživotního učení a dokumentuje na příkladech jeho naplňování v ČR	- orientace ve výchovně vzdělávací soustavě a výchovně vzdělávacích zařízeních u nás - evropský koncept celoživotního vzdělávání a jeho naplňování v ČR
komentář	
Různé typy výchovně vzdělávacích zařízení, vzdělávání primární, sekundární, terciární. Základní školy, střední školy (Gymnázia, SOŠ, SOU), vysoké školy. Pomaturitní studium, otázka permanentního vzdělání.	

ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÁ TERMINOLOGIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá správně pedagogickou terminologii, vysvětlí základní pojmy	- základní pedagogická terminologie
komentář	
Průběžně.	

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY A VÝCHOVNÉ METODY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty	- obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty
komentář	
Zásada cílevědomosti, aktivity, postupnosti a soustavnosti, tvořivosti, názornosti, přiměřenosti, využití kladných rysů žáka, individuálního přístupu, pedagogického optimismu, výchovy v kolektivu (pedagogické zásady J. A. Komenského). Metody slovní (monologické, dialogické, písemných prací ...), metody názorně-demonstrační, praktické, výchovné.	

ČINNOSTI DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO A ŠKOLNÍHO VĚKU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku, zdůvodní důležitost hry a herních činností	- struktura činností dítěte předškolního a školního věku, jejich charakteristika - hra a herní činnost dítěte
komentář	
Význam hry v životě dítěte, různé druhy her.	

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA A JEJÍ OBORY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky	- postavení speciální pedagogiky v rámci pedagogických věd - obory speciální pedagogiky: - somatopedie - optopedie - surdopedie - logopedie - psychopedie - etopedie
komentář	
Terminologie vztahující se k jednotlivým podoborům speciální pedagogiky.	

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

PRÁCE SE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝMI KLIENTY, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky	- práce se zdravotně postiženými klienty, adekvátní uplatnění metod a prostředků speciální pedagogiky - důležitost zdravotní výchovy a prevence - problematika chronicky nemocných různých věkových kategorií z hlediska pedagogiky
komentář	
Klienti se smyslovými, řečovými, pohybovými poruchami. Výchovná péče, základní metody práce.	

UČENÍ DOSPĚLÝCH JEDINCŮ, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi	- učení dospělých jedinců včetně seniorů - zvláštnosti procesu učení u těchto klientů - pedagogické zásady práce s těmito klienty
komentář	
Andragogika, gerontopedagogika. Specifika vzdělávání a učení dospělých jedinců a seniorů, Univerzita třetího věku, Lidové univerzity, Kluby aktivního stáří. Rozdíly mezi učením studentů a dospělých.	

SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY, NEJČASTĚJŠÍ PSYCHICKÉ PORUCHY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady sociálně patologických jevů, jejich příčiny a prevenci	- sociálně patologické jevy, jejich příčiny a prevence: nejčastější psychické poruchy, základní metody práce s jedinci s psychickými poruchami různých věkových kategorií, vhodná výchovná péče - vývojové zvláštnosti v dětském věku, nutnost včasné diagnostiky těchto vývojových zvláštností - nejčastější příčiny školní neúspěšnosti, LMD (ADDH), výchovná péče o děti s vývojovými zvláštnostmi, vhodné výchovné podmínky, základní metody práce
komentář	
Sociálně patologické jevy a závislosti (vandalismus, kriminalita mládeže, omamné látky, kouření, alkoholismus, šikana).	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje význam, cíle a prostředky multikulturní výchovy	- multikulturní výchova, její význam, cíle a prostředky
komentář	
Programy Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig. Pojem Europass.	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - multikulturní výchova	

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
využívá základní metody pedagogické diagnostiky	- základy pedagogické diagnostiky a její využitelnost v sociálně výchovné péči
komentář	
Základní pojmy z pedagogické diagnostiky: pedagogická diagnostika jako proces, základní pojmy, typy, úkoly a cíle diagnostiky, oblasti pedagogické diagnostiky, zásady a etapy diagnostického procesu, diagnostické metody a techniky (pozorování, rozhovor, dotazník, testy, zkouška ústní, písemná, praktická, anamnéza, studium pedagogické dokumentace, experiment, speciální diagnostické metody).	

ZDROJE INFORMACÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací	- zdroje informací, přehled odborné pedagogické literatury a její využívání v praxi
komentář	
Odborná literatura, hromadné sdělovací prostředky, PC, internet.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - masmédia, vyhledávání odborné literatury pomocí internetu	

5. 12 Sociální vztahy a dovednosti

5. 12.1 Psychologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Psychologie umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu profese i v osobním a občanském životě. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie, zejména ve vztahu k praxi sociálního pracovníka. Umožní žákům poznávat svou osobnost, znát profil osobnosti sociálního pracovníka, rozlišovat různé typy osobnosti klienta.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Psychologie vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a komunikace. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální psychologie a psychologie v sociální péči. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů a využívá je. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Biologii, v Sociální péči, v Komunikaci a Speciální pedagogice. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Psychologie směřuje k tomu, aby žáci :

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama a oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti psychologie.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorné demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů

a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskusi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z praxe i z běžného života, vést k prožitku, k jednoduché analýze situace a řešení, - využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální technika, Internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Psychologie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci/absolventi mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a práci s různými informačními zdroji, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,
- kompetence komunikativní: žáci/absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat

své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

- kompetence personální a sociální: žáci/absolventi dokáží reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních a vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům a pečovat o své duševní zdraví,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci/absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v oborech sociální činnosti,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci/absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,
- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci/absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě. Žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmětem Psychologie se prolínají tato průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost aktivně se účastnit kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,
- Občan v demokratické společnosti – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Psychologie se prolíná s předměty:

- Biologie člověka - nervová soustava, smyslové orgány,
- Speciální pedagogika - pedagogické zásady a výchovné metody, činnost dítěte předškolního a školního věku,
- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, jazyk a řeč, parajazykové a mimojazykové dorozumívání,
- Sociální péče - péče o rodinu, péče o staré občany, péče o sociálně potřebné občany,
- Komunikace - druhy komunikace, verbální, neverbální komunikace, komunikace v sociální péči,
- Odborná praxe - využití praktických poznatků se prolíná ve všech vyučovacích blocích,
- Souvislá praxe - využití praktických poznatků se prolíná ve všech vyučovacích blocích,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace,
- Organizace volného času – psychoterapie,
- Péče o zdraví - péče o zdraví - zdraví nemoc, poškozování zdraví.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE JAKO VĚDA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže začlenit psychologii do soustavy společenských věd • vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro práci i osobní život • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • používá správně odbornou terminologii, vymezí vybrané psychologické pojmy • orientuje se v základních psychologických metodách, dokáže je použít v modelových situacích • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • uvědomí si a na příkladech objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky • uvede vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	Psychologie jako věda: - seznámení s náplní předmětu psychologie, literatura, - předmět, cíle, stručná historie psychologie, - obory psychologie, vztah psychologie k jiným oborům, využití poznatků z psychologie v pracovním a v osobním životě, - metody psychologie, - vědomí a nevědomí, prožívání a chování determinace lidské psychiky (fylogeneze a ontogeneze nervové soustavy).

OBECNÁ PSYCHOLOGIE - PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• klasifikuje psychologické jevy – rozliší základní psychické procesy a stavy • uvede vztah mezi jednotlivými psychickými procesy a stavy • charakterizuje jednotlivé psychické procesy a stavy a dokáže uvést příklady poruch psychických stavů a procesů • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • objasní jednotlivé fáze vnímání	Psychické procesy, stavy: - třídění psychických jevů – procesy, stavy a vlastnosti, - čítí a vnímání, vč. poruch vnímání, - pozornost, vč. technik rozvoje pozornosti a poruch pozornosti, - paměť, vč. technik rozvoje paměti a poruch paměti, - učení, - imaginace – představivost, fantazie, - myšlení, - řeč, - emoční procesy, vč. poruch, - volní procesy, vůle, vč. poruch,

• charakterizuje fáze, druhy a typy paměti, její vývoj • objasní pojem imaginace, uvede rozdíly mezi představivostí a fantazií • objasní podstatu myšlení a řeči vč. myšlenkového řešení problému • objasní pojem emoce a rozliší základní druhy citů, • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a zvládání náročných pracovních a životních situací	- metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických procesů a stavů – využití pro sebevýchovu, sebevzdělávání, seberealizaci, sebehodnocení, - využití metody pozorování a posuzování psychických procesů a stavů druhého člověka.
--	--

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI – ČLOVĚK JAKO OSOBNOST, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní základní pojmy psychologie osobnosti • vymezí pojem osobnost, charakterizuje strukturu osobnosti, uvědomí si a vysvětlí bio-psycho-sociální jednotu osobností • analyzuje činitele podílející se na utváření osobnosti • definuje vrozené a získané vlastnosti učení • definuje vrozené a získané povahové vlastnosti osobnosti • charakterizuje motivační vlastnosti osobnosti, • uvede jednotlivé motivační činitele (vč. postojů – popíše vznik a funkci postojů, posoudí možnost výchovného působení na změnu postojů) • charakterizuje motivovaného jednání	Člověk jako osobnost: - vymezení pojmu osobnost, komplexní bio-psycho-sociální pojetí osobnosti, - determinace osobnosti, biologická determinace, socializace osobnosti, - vlastnosti osobnosti – klasifikace, - vlastnosti učení, - vlastnosti povahové, - vlastnosti motivační - potřeby a jejich členění, zájmy, postoje, hodnoty, cíle; motivované jednání; motivace k učení, - typologie osobnosti, - sebepoznávání, poznávání a posuzování osobnosti druhého člověka - chyby v posuzování osobnosti, - změny v chování osobnosti a jejich prevence, - osobnost pracovníka v pomáhajících profesích – charakteristické rysy, vztah k výkonu povolání, etika v

• uvede příklady typologií osobnosti • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • diskutuje o normálních a patologických rysech osobnosti, uvede některá specifika osobnosti klientů (sociálních služeb, zdravotnických služeb) • aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti, popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • posoudí projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny osobnosti klienta • vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti • na základě získaných vědomostí uvede příklady kladných a záporných vlastností pracovníka v pomáhajících profesích • identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti	chování pracovníka v pomáhajících profesích, profesní dráha.
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žák si ujasní a prohloubí etické, morální hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým. Žák si osvojí speciální sociální dovednosti nutné pro výkon profese zdravotnického pracovníka.	

ONTOGENEZE PSYCHIKY ČLOVĚKA, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a ve své práci tyto zvláštnosti respektuje • vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí	Úvod a charakteristika ontogenetického vývoje psychiky: - vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory vývoje, vývojová křivka, periodizace vývoje.

• charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období • uvede a charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích, vymezí poruchy saturace těchto potřeby • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka/pracovníka v sociálních službách promítají specifika jednotlivých vývojových etap • objasní specifika rozvíjení kognitivních procesů a proces učení v jednotlivých etapách vývoje, uvede prostředky rozvoje v jednotlivých vývojových etapách ve vztahu práce s klienty	Vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích jedince: - charakteristika vývojových stádií (vývoj hrubé a jemné motoriky, kognitivní vývoj, emoční vývoj a vývoj vůle, socializace), - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových stádiích, - psychické potřeby dětí a jejich deprivace v souvislosti s odloučením od blízké dospělé osoby, hospitalizací; Zásady práce s dětmi (výchovné principy).
--	--

3. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů • uvede předmět a cíle sociální psychologie • objasní pojem socializace a charakterizuje fáze socializačního procesu, vytýčí faktory ovlivňující proces socializace, • vyjmenuje formy sociálního učení a ty demonstruje na konkrétních příkladech • definuje pojem sociální skupina, vymezí znaky sociální skupiny, charakterizuje základní typy sociálních skupin, popíše strukturu a dynamiku sociální skupiny • zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj	Základy sociální psychologie: - předmět, cíle a odvětví sociální psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - sociální podstata osobnosti – socializace, fáze socializace, socializační činitelé, sociální učení, - sociální skupiny, znaky sociální skupiny, druhy sociálních skupin, vč. profesionálních, - sociální pozice, role, status, - vůdcovství, zásady týmové práce – aplikace na profesionální sociální skupinu, - rodina jako primární sociální skupina, funkce rodiny, poruchy rodinného soužití, - sociální vnímání – percepce, chyby v sociálním vnímání (předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti);

sociálních vztahů a skupinové dynamiky - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - uvědomí si důležitost rodiny jako primární sociální skupiny pro rozvoj člověka - vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby v sociálním vnímání (předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti), uvědomí si dopad těchto chyb v pomáhajících profesích - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů, objasní možnosti vytváření pozitivních forem sociálních vztahů a předcházení a řešení negativních forem sociálních vztahů - objasní pojmy sociální adaptace, adaptační mechanismy, na modelových situacích popíše možné poruchy adaptace - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka - identifikuje konfliktní situace, uvede mechanismy vzniku sociálních konfliktů, navrhne a zdůvodní předcházení a řešení modelových konfliktních situací, volí techniky posilující uvědomělou spolupráci a vzájemný respekt - vymezí pojem zátěžová situace, uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání zátěžových pracovních a životních situací - vysvětlí pojem porucha socializace a v modelové situaci identifikuje	- sociální interakce – vytváření sociálních vztahů a jejich charakter - patologické formy sociální interakce – agrese mezi lidmi, diskriminace, šikana, minorita, majorita, lobbying, bossing; - sociální konflikty – vymezení pojmu, druhy, možnosti řešení, - sociální adaptace, poruchy sociální adaptace, - vliv civilizace na psychiku člověka, zátěžové životní situace a jejich vliv na člověka - stres, frustrace, deprivace, - poruchy socializace.
--	---

poruchy socializace, patologické formy sociální interakce, navrhuje možnosti prevence a řešení • aplikuje získané poznatky při řešení problémů v modelových situacích z praxe	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etnické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým	

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE V SOCIÁLNÍ PÉČI, 56 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje pojem náročná životní situace, na modelových situacích uvede příklady náročných životních situací • charakterizuje fungování psychiky člověka v náročné životní situaci • určí příčiny, popíše projevy a možné důsledky náročných životních situací, umí na ně vhodným způsobem reagovat, navrhuje možnosti jejich řešení a preventivní opatření • uplatňuje individuální přístup ke klientům v náročných životních situacích s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností • vysvětlí podstatu psychologické pomoci lidem v náročných životních situacích • uvede a popíše formy, metody a principy krizové intervence a psychoterapie, uvědomí si i možnosti využití v práci pracovníka v sociálních službách	Náročné životní situace a jejich vliv na psychiku člověka: - pojem náročná životní situace - násilí - zanedbávání, týrání a sexuální zneužívání dětí, senioři jako osoby ohrožené násilím, domácí násilí - nemoc jako náročná životní situace - psychologická problematika v situaci traumatu, psychický šok, akutní stresová reakce - psychologická problematika v situaci akutní a chronické nemoci - psychologická problematika v situaci nevyléčitelné nemoci, umírní, smrti - psychologická problematika v situaci trvalého postižení - psychologická problematika závislosti - psychologická problematika sebevražd - psychologická problematika ztráty zaměstnání Psychologické formy pomoci člověku v náročné životní situaci: - krizová intervence - psychoterapie Psychologie vztahu pracovník v sociálních službách – klient: - osobnost pracovníka v sociálních službách

• specifikuje vlastnosti osobnosti charakteristické pro pracovníka v sociálních službách • zhodnotí konkrétní situace z hlediska profesionálního chování pracovníka v sociálních službách • určí příčiny, popíše projevy a možné důsledky syndromu vyhoření, navrhuje možnosti řešení a způsoby prevence vzniku syndromu vyhoření • uvědomí si důležitost duševní hygieny v práci pracovníka v sociálních službách • užívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací pro rozvoj vlastní osobnosti • objasní zásady duševní hygieny • uvede příklady technik a metod duševní hygieny, vč. relaxačních technik	- profesionální chování - profesionální adaptace, deformace - zátěžové situace v práci pracovníka v sociálních službách a jejich prevence a možnosti řešení - burn-out syndrom - péče o duševní zdraví – duševní hygiena - relaxační techniky
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost aktivně se účastnit kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti	

5.12.2 Komunikace

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a komunikační dovednosti. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu profese sociálního pracovníka a v osobním a občanském životě. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům. Poskytuje žákům základní poznatky z komunikace, zejména ve vztahu k praxi.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Komunikace vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a komunikaci. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu se žáci seznámí se způsoby komunikace. Učivo umožňuje pochopit praktické využití komunikace v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů a využívá je. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Psychologii a v Pečovatelství a Osobní asistenci. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Komunikace směřuje k tomu, aby žáci :

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama a oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti komunikace.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskusi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z praxe i z běžného

života, vést k prožitku, k jednoduché analýze situace a řešení, - využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,

- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, Internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Komunikace rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci/absolventi mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,
- kompetence komunikativní: žáci/absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence personální a sociální: žáci/absolventi dokáží reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních/vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktů a pečovat o své duševní zdraví,

- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci/absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v oborech sociální činnosti,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci/absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,
- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci/absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět Komunikace rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost aktivně se účastnit kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,
- Občan v demokratické společnosti - žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnik, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Komunikace se prolíná s předměty:

- Pečovatelské a osobní asistence - profesní etika,
- Dramatická výchova - kultura řeči, image ženy a muže,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace,
- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, chování a řeč, v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny,
- Psychologie - psychologie jako věda, člověk jako osobnost, psychické procesy a stavy, ontogeneze psychiky člověka.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

KOMUNIKACE JAKO FORMA SOCIÁLNÍ INTERAKCE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vymezí pojem sociální interakce, uvede základní druhy sociální interakce • vymezí pojmy verbální, neverbální a paraverbální komunikace • uvede funkce komunikace • popíše komunikační schéma	- pojem sociální interakce, formy sociální interakce - komunikace jako forma sociální interakce - druhy sociální komunikace (verbální, neverbální, paraverbální) - funkce komunikace - komunikační schéma - poruchy komunikace

- vysvětlí a uvede na příkladech možné poruchy komunikace - vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách - charakterizuje požadavky na profesní chování pracovníků sociálních služeb	přínos předmětu pro osobní a profesní život pracovníka v sociálních službách, pro vytvoření společenské a profesní kultury
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje techniky neverbální a paraverbální komunikace - identifikuje významy neverbálních signálů - dokáže kontrolovat svůj neverbální projev - dodržuje zásady etiky a společenského chování - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - uvědomí si prožívané pocity v situacích práce s tělem a v situacích vytváření fyzického kontaktu s lidmi	- techniky neverbální komunikace - mimika, proxemika, posturologie, kinezika, gestika, haptika, chronemika, úprava zevnějšku a prostředí – image muže a ženy - paraverbální komunikace, hodnocení neverbální komunikace - sebezkušenostní hry zaměřené na rozvoj vnímání a na práci s tělem, na vytváření fyzického kontaktu s lidmi
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

VERBÁLNÍ KOMUNIKACE, KULTURA ŘEČI, KULTURNÍ CHOVÁNÍ, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
objasní důležitost jednotlivých základních verbálních komunikačních dovedností	- rozhovor (druhy, cíle, fáze rozhovoru, zásady vedení) - utváření prvního dojmu, navazování kontaktu (verbálně, neverbálně –

v osobním i profesním životě pracovníka v sociálních službách • používá základní verbální komunikační dovednosti v osobním i profesním životě pracovníka v sociálních službách • uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování, dodržuje etické zásady • využívá zásady a postupy vyjednávání • zhodnotí své pocity při práci ve dvojici, ve skupině • uplatňuje zásady a techniky edukace v profesi pracovníka v sociálních službách	vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem), vč. procvičení na modelových situacích (dále jen MS) - kladení otázek, vč. procvičení na MS - aktivní naslouchání – umění naslouchat, vč. procvičení na MS - zaujímání a projevení postojů, asertivita/agresivita v komunikaci - evalvace a devalvace v komunikaci, vč. procvičení na MS - profesní etika vč. procvičení na MS - konflikt, předcházení a řešení konfliktní situace - sebezkušnostní hry zaměřené na práci ve dvojici, ve skupině – vytváření partnerské důvěry, sounáležitosti a spolupráce - edukace v práci pracovníka v sociálních službách
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

KOMUNIKACE V SOCIÁLNÍ PÉČI, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• komunikuje s klienty vhodným způsobem s ohledem na jejich potřeby • uplatňuje zásady komunikace s lidmi se speciálními potřebami • zohledňuje a respektuje při komunikaci multikulturní specifika klientů (národnostní, náboženské, jazykové a jiné odlišnosti zejména vliv sociokulturního prostředí) • analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností pracovníka v sociálních službách • využívá své komunikační dovednosti v souvislosti s hledáním zaměstnání a jednání s úřady	- specifika komunikace s lidmi se speciálními potřebami - alternativní způsoby komunikace, - specifika komunikace s lidmi různých kultur – multikulturní rozdíly, alternativní způsoby komunikace, - uplatnění specifických komunikačních dovedností při řešení modelových situací z běžného života a práce s klienty, uplatnění individuálního přístupu, zohlednění věku, osobnosti, zdravotního stavu/postižení, respektování vlivu sociokulturního prostředí, národnostních, náboženských a jiných odlišností, - řešení situací souvisejících s hledáním zaměstnání a jednání s úřady – sebe prezentace jako forma komunikace

komentář
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky Člověk a svět práce - žák je schopen řešit situace související s hledáním zaměstnání a jednáním na úřadech práce

5.13 Seminář na přípravu k maturitní zkoušce

5.13.1 Seminář z českého jazyka a literatury

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka a literatury má za úkol připravit žáky na úspěšné složení státní maturitní zkoušky z českého jazyka.

Vzdělávání v ČJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život, vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá kultivaci člověka, vychovává žáky k vytržitému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života, pomáhá kultivovat jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Charakteristika učiva

Seminář z českého jazyka a literatury obsahuje část jazykovou, slohovou a literární, které se vzájemně doplňují. Všechny složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci. Součástí výuky je rozbor přečtených literárních textů s využitím znalostí literární teorie jako příprava na ÚMZ, vypracování cvičných didaktických testů a nácvik slohových útvarů jako příprava na PMZ.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně,
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- byli schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu,
- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- uvědomovali vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- všímali vlivu dějinného vývoje na literární tvorbu,
- rozšířili pasivní slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti,

- vytvořili vlastní žebříček postojů, hodnot a jednali v souladu s morálními normami demokratické společnosti,
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby,
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím.

Výukové strategie

Ve výuce semináře z českého jazyka a literatury jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s uměleckými i neuměleckými texty, při níž žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, funkčnímu stylu a slohového postupu, vyjádřit své názory a postoje, je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika. Žáci jsou vedeni k četbě hodnotné literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v jazykovém vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity žáků dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů, prezentace individuální nebo skupinové práce. Hodnocení v literárním vyučování posuzuje úroveň znalostí literární teorie, práce s literárním textem, znalost historického vývoje v souvislosti s literaturou, vlastní práce a schopnost její prezentace, komunikační schopnosti a aktivita v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení. Znalosti jsou ověřovány pomocí didaktických testů a ústním zkoušením.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Jazykové vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávali administrativní písemnosti a zdravotnické dokumenty podle platných norem, aby dodržovali jazykové i stylistické normy a vhodně využívali zdravotnickou terminologii v odborných slohových útvarech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- kompetence k využití prostředků IKT a práce s informacemi, tzn. žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu.

Jazykové vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, kde výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žáci měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, aby získali schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, aby si osvojili dovednost jednat s lidmi, aby se orientovali v masových médiích, aby rozvíjeli komunikativní a personální kompetence a osvojili si práci

s informacemi,

- člověk a svět práce, kde výuka směřuje k tomu, aby žáci uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, osvojili si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, uměli komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání.

Literární vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy, uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, byli tolerantní k identitě jiných lidí,
- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci dokázali na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví,
- kompetence komunikativní, tzn. aby žáci byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulovali srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastnili diskuzí, respektovali názor druhých, dokázali vyhledávat informace a využívat je,
- kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky IKT, tzn. aby žáci byli schopni pracovat s prostředky IKT, využívali informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, krásná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd. na základě práce s literárními texty,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Seminář z českého jazyka a literatury se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – literární teorie, dějiny literatury, veškerá slohová a jazyková výchova
- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Velké občanské revoluce, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Informační a komunikační technologie – vyhledávání informací na internetu.

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinná

DIDAKTICKÉ TESTY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • orientuje se ve výstavbě textu • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace	- zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory - práce s textem a získávání informací

• rozumí obsahu textu i jeho částí • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	
--	--

ROZBOR CVIČNÝCH PRACOVNÍCH LISTŮ NA ZÁKLADĚ PŘEČTENÉ POVINNÉ LITERATURY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století Informační a komunikační technologie - výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva	

SLOHOVÉ ÚTVARY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • rozezná umělecký text od neuměleckého rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • rozezná umělecký text od neuměleckého • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • samostatně zpracovává informace • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova Obecné poučení o slohu: - styly a slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní - slohové postupy a útvary

5.14 Volitelné předměty

5.14.1 Seminář z anglického jazyka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seminář z anglického jazyka má za úkol připravit žáky na úspěšné složení státní maturitní zkoušky z anglického jazyka.

Vzdělávání v AJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky; tzn. akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v AJ v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v AJ včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými a jinými cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností,
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia AJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků.

K podpoře výuky AJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce (metoda CLILL), zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží. Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně

propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP pro 4. ročník jsou zařazena taková témata, která odpovídají požadavkům ke státní maturitní zkoušce z cizího jazyka.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Metody výuky jsou orientovány na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav, i delší útvary jako esej, formální a neformální dopis aj.),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy - dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět AJ přispívá k rozvoji následujících kompetencí:

- kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev (i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,
- komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci

v cizojazyčném prostředí (AJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),
- kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (internet).

Předmět AJS přispívá k rozvíjení průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti - základní informace o státu a společnosti, patologické jevy ve společnosti,
 - Člověk a životní prostředí - odraz životního stylu v péči o životní prostředí, vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační nemoci.
- Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na Internetu, e-mail, dotazník, objednávka a platba elektronickou cestou, prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Seminář z anglického jazyka se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – odborná jazyková terminologie,
- všechny lékařské předměty – odborná lékařská terminologie.

4. ročník, 1 h týdně (28 hodin), volitelný

CESTOVÁNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci	- nácvik souvislého a plynulého projevu, ve kterém žák vhodně charakterizuje téma a zmíní následující subtemata: - dopravní prostředky - oblíbená destinace - problémy při cestování - důvody pro cestování - vycestování do ciziny - dojíždění - stopování

KULTURA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry)

• vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	- volný čas o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní trávení volného času - druhy hudby, knih a filmů - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času
--	--

SPORT, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- nácvik souvislého a plynulého projevu, ve kterém žák vhodně charakterizuje téma a zmíní následující sub témata: - volnočasové aktivity (sport, tělesná kultura,) - sport a volný čas mladých a starších lidí - sportovní aktivity o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní sportování - zařízení pro sportovní aktivity - individuální a kolektivní sporty - zimní, letní, celoroční sportovní aktivity - novodobé, extrémní, alternativní sportovní aktivity - oblečení a sportovní výbava, pomůcky

ZDRAVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- opakování učiva (nemoci, zranění, symptomy, zdravotní péče, zdravý a nezdravý životní styl, léčba)
--	---

VĚDA A TECHNOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	- život v 21. století - věda, vědní obory - počítače a internet - výzkum - moderní objevy, technologie, využití v běžném životě i ve zdravotnictví

PŘÍRODA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	- popis krajiny - počasí, rostliny, zvířata - přírodní katastrofy - ekologické problémy

STÁT A SPOLEČNOST, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- stát, politika a vláda, mezinárodní organizace - ekonomika - sociální otázky - sociálně patologické jevy ve společnosti justice
---	--

NÁCVIK ŘEČOVÝCH DOVEDNOSTÍ A JAZYKOVÝCH PROSTŘEDKŮ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu	Nácvik relevantních řečových dovedností v kontextu nové státní maturitní zkoušky z cizího jazyka: - receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým i komplexním textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice, dopis, zpráva, vypravování, úřední korespondence - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých i složitějších monologických a dialogických textů

• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících	
komentář	
Jednotlivé dovednosti a prostředky jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí.	

5.14.2 Seminář z matematiky

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny přípravě na maturitní zkoušku v základní úrovni.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, žák názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (2 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje po probrání tematického celku, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematický seminář rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Předmět Matematický seminář rozvíjí tato průřezová témata:

- nejsou rozvíjena.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematický seminář nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Matematika – operace s čísly a výrazy, funkce, rovnice, nerovnice, planimetrie, stereometrie,
- Fyzika - aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek,
- Informační a komunikační technologie - tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat,

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinně volitelný

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace se složitějšími lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	- výrazy s proměnnými

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede modelovat reálné závislosti pomocí elementárních funkcí • řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • řeší exponenciální a logaritmické rovnice	- racionální funkce - lineární rovnice - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• prohlubuje dovednosti v určování obvodu a obsahu rovinných obrazců	- rovinné obrazce

STEREOMETRIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• upevňuje dovednosti v určování povrchu a objemu základních těles	- tělesa

6 Seznam příloh

1. Školní řád
2. Kritéria přijímacího řízení
3. Předměty společné a profilové maturitní zkoušky